Auhinnatöö

E. W.

Tartu ülikooli walitsuse

akt

u: .....

.....

.....

Algus ..... 192_ a.

Lõpp ..... 192 a.

Pass, Elmar.

aukunastaja.

366 954

Prantt.
1. nov. 26.
A 397.

1

Käesolev töö on kunsthaku esimese aastakäigu väärilisena.
Autor: Elmar Päss.
1.XII.26
Tartu ülikooli Sekretär

Eesti rahvarõivaste paremast matusest.

Arstiteaduskonna Raamatukogu

Märgusõna: „12".

Tartu, 1926.

Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis

D 322070

„Parmu matuse" teisendite nimestik[1].

Mark.	Kirjak.	Kust kogust?	Ülestähendaja.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus.
Vi2	Voi,	H.II.36.570.351:18.	H. Moosing.	1893.	–	–	–
"	Voi$_2$	" II.36.570.440:2.	"	"	? S. Forsman	–	–
Vi3	Jõh,	A.Ž.Ž.5375:5.	—	1924.	Arnold Kolo	Illuka algk. IV kl.	15.
Vi4	Tis,	Eisen 56 944.	stud. M. Blum.	1926.	Loviise Mölder	—	40-50.
Vi"	Tis$_2$	A.Ž.Ž.5389:3.	—	1924.	Agnia Uffert	Illuka algk. V kl.	11.
""	Tis$_3$	H.III.1.290.533.	J. Pikkat.	1889.	–	–	–
Vi6	VKi,	A.Ž.Ž.4106:4.	—	1923.	Pauline Kuldner	Unukse k.a. IV kl.	13.
"	VKi$_2$	A.Ž.Ž.4532:1.	—	1924.	Karl Aver	Pikaristi III kl.	12.
"	VKi$_3$	H.III.12.77.160:12.	—	1891.	Leena Prunsal (Lepp-Viikman)	—	–
Vi7	Hlj,	H.II.34.109.102.	Jakob Walk.	1892.	Karl Lepviikman	—	17.
Vi10	VJa,	A.Ž.Ž.4700:12.	—	1924	Renate Needer	Inju Varjup. IV kl.	12.
"	VJa$_2$	A.Ž.Ž.4592:12.	—	"	Oliise Klamner	Viru-Jaakobi a. V kl.	16
Vi11.	Sim,	A.Ž.Ž.5939:2.	—	"	Lydia Jõgi	Rakke k.a. IV kl.	13
Vi12.	VIla,	A.Ž.Ž.8421,9	Elmar Pärn.	1926.	Alfred Braun	Tartu Tehnikagümn. Ia kl.	16.
Jõ1.	Amb,	A.Ž.Ž.688:10	—	1922	Zida Abjan.	Aegviidu a. VI kl.	15.
"	Amb$_2$	H.II.14.285.506:4.	J. Freimann	1890	–	–	–
Jä4	*Kol,	A.Ž.Ž.5955:1.	—	1924.	Helma Otsak	Rakke a. IV kl.	15
Jä4	*Kol$_2$	A.Ž.Ž.5967:16	—	"			
Ha5	Jür,	H.II.15.201.356:33.	C. Angelus	1889	–	–	–
Ha6	Kos,	H.II.16.189.152.	J. Altschneider	1885-1887	–	–	–
Ha8	Rap,	A.Ž.Ž.2441:1	Eduard Runt	1923	... Runt	—	81.
Ha"	Rap$_2$	A.Ž.Ž.2418:4	Arnold Runt	"	A. Runt.		12.

[1]) Järjekord on dr. O. Kallas'e „Die Wiederholungslieder der Estnischen Volkspoesie" järele. Saadetud!

Mõõt.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Ha 10.	Kis, (Khv).	H. Ü. S. XI 1013 m. 16.	Johannes, Julius Muda.	1914	Jakob Sajor	–	49.
"	Kis$_2$ (Khv).		"	"	Jakob Sajor.	–	49.
Lä 2	Kul,	A. L. L. 6827: 3.	—	1924	Voldemar Viitin	S.-Lähtma. III kl.	10.
Lä 3	Vig,	H. II. 20. 267. 289: 7.	Tõnis Jeerik	1889	–	–	–
Lä 6	Han,	H. III. 12. 296. 644: 6.	Friidik Einbluth.	1892	–	–	–
Lä 7	Kse,	H. IV. 2. 86. 82: 14.	A. Niemann.	1889	–	–	–
Lä 16	Phl,	H. I. 6. 258. 196.	Gustav Seen, (Paul) Saul.	1890.	–	–	–
"	Phl$_2$	H. III. 5. 45. 163	W. A. C. F. G...	1888	–	–	–
"	?Phl$_3$ (Lä$_4$)	Mustonen: Virol. konsarrun. nr. 191.	Mustonen.	?1893	–	–	–
Lä 17	Ken,	A. L. L. 3526; 4.	—	1923.	Ed. Veel.	–	–
Lä 18	Rei,	H. II. 41. 2. 10.	Peeter Reikman.	1889	–	–	–
Sa 1	Krj,	A. L. L. 7197: 3	—	1925.	Heimar Melbas	Leisi k. a. VI kl.	15.
"	Krj$_2$	L. K. S. 4°. 5. 42. 869.	3. Willem Mägi	1889.	Liisu Mägi	–	–
Sa 3	Ans,	H. IV. 4. 60. 140: 3.	Friidu Peters	1891	–	–	–
Sa 12	Pöi,	Visen 42913: 5	—	1902	M. Pallas	–	–
Sa 13	Muh,	A. L. L. 2408: 6	—	1922	Artemi Sarat	Tarmse a. IV kl.	11.
Pä 2	Tõs,	H. II. 42. 273. 538: 3	J. Övel	1893	–	–	–
Pä 5	Pha,	L. K. S. 4°. 2. 266. 446: 14	Peeter Markus	1879	–	–	–
Pä 6	Vän,	L. K. S. 4°. 2. 623. 208.	Johan Seimann	"	–	–	–
"	Vän$_2$	H. II. 42. 333. 674: 38.	J. Peterson.	1893	Mart Tetsmann.	–	–
Pä 7	Tor,	A. L. L. 8268: 24	—	1926.	Erna Leibak.	–	–
"	Tor$_2$	A. L. L. 6744: 2	—	1924.	Alis Tilk	Selja a. III kl.	11.
Pä 9	Hää,	A. L. L. 5026: 4	—	"	Johanna Dumpe	Orajõe-Dreinanni k. a. VI kl.	14.
"	Hää$_2$	A. L. L. 5021: 5	—	"	Johannes Veide	" IV kl.	12.
"	Hää$_3$	A. L. L. 6212: 10	—	"	Elisabet Andelson	Orajõe-Kabli a. III kl.	13.
"	Hää$_4$	A. L. L. 6225: 16	—	"	Nadeshda Kallas	" " VI kl	14.
"	Hää$_5$	A. L. L. 6224: 25	—	"	Veera Vaher	Orajõe a. III kl.	13.

Mõrs.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Ha 10.	Nis, (Nkr).	H.Ü.S.XI 1013.m.16.	Johannes, Julius Muda.	1914	Jakob Sajor	–	49.
"	Nis$_2$ (Nkr)		"	"	Jakob Sajor.	–	49.
Lä 2	Kul,	A.L.L. 6827:3.	–	1924	Voldemar Viitin	S.-Lähtma. III kl.	10.
Lä 3	Vig,	H.II.20.267.289:7.	Tõnis Jeerik	1889	–	–	–
Lä 6	Han,	H.III.12.296.644:6.	Friidik Einbluth.	1892	–	–	–
Lä 7	Kse,	H.IV.2.86.82:14.	A. Niemann.	1889	–	–	–
Lä 16	Phl,	H.I. 6.258.196.	Gustav Seen, (Paul) Saul.	1890.	–	–	–
"	Phl$_2$	H.III.5.45.163	W.A.C.F.J...	1888	–	–	–
"	? Phl$_3$ (Lä$_4$)	Mustonen: Virol. Konsarrun. nr. 191.	Mustonen.	?1893	–	–	–
Lä 17	Ken,	A.L.L.3526;4.	–	1923.	Ed. Veel.	–	–
Lä 18	Rei,	H.II.41.2.10.	Peeter Reiknam.	1889	–	–	–
Sa 1	Krj,	A.L.L.7197:3	–	1925.	Heimar Melbas	Leisi k.a. VI kl.	15.
"	Krj$_2$	Z.K.S.4°5.428.869.3.	Willem Mägi	1889.	Liisu Mägi	–	–
Sa 3	Ans,	H.IV.4.60.140:3.	Friidu Peters	1891	–	–	–
Sa 12	Pöi,	Visen 42913:5	–	1902	M. Pallas	–	–
Sa 13	Muh,	A.L.L.2408:6	–	1922	Artemi Saar	Tarmse a. IV kl.	11.
Pä 2	Tõs,	H.II.47/273.538:3	J. Öövel	1893	–	–	–
Pö 5	Pjõ,	Z.K.S.4°2.266.446:14	Peeter Markus	1879	–	–	–
Pö 6	Vän,	Z.K.S.4°2.623.208.	Johan Seimann	"	–	–	–
"	Vän$_2$	H.II.47.333.674:38.	J. Peterson.	1893	Mart Tetsmann.	–	–
Pä 7	Tor,	A.L.L.8268:24	–	1926.	Erna Leibak.	–	–
"	Tor$_2$	A.L.L.6744:2	–	1924.	Alis Tilk	Selja a. III kl.	11.
Pä 9	Hää,	A.L.L.5026:4	–	"	Johanna Dumpe	Orajõe-Dreinanni k.a. VI kl.	14.
"	Hää$_2$	A.L.L.5021:5	–	"	Johannes Veide	" IV kl.	12.
"	Hää$_3$	A.L.L.6212:10	–	"	Elisabet Andersson	Orajõe-Kabli a. III kl.	13.
"	Hää$_4$	A.L.L.6225:16	–	"	Nadeshda Kallas	" " VI kl	14.
"	Hää$_5$	A.L.L.6224:25	–	"	Veera Vaher	Orajõe a. III kl.	13.

Mõõk.	Kiilek.	Kust kogust?	Üleskirjutaja	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Pär 9.	Hõrä 6	A.L.L.6213:22.	—	1924	Lüdia Kallas	Orajõe Kabli a. III kl.	12.
Pä 10 11	*Saa 1	A.L.L.3368:6	—	1923	Ilse Pärn	Voltveti a. IV kl.	14
"	Saa 2	A.L.L.2333:4	—	"	Kristjan Aarikson	Saarde k.a. V kl.	15.
Pä 11.	*Hls 1	A.L.L.4136:5	—	"	J. Tamm.	—	55.
"	Hls 2	A.L.L.1728:7	—	"	Voldemar Liiv	Halliste a. V kl.	13.
Pä 12.	Krk 1.	Eisen 6844:1	—	1893	Johan Kivisäk.	—	—
"	Krk 2.	" 9894:8	—	1891	"	—	—
"	Krk 3.	" 45968:1	—	1892	"	—	—
"	Krk 4.	H.II.23.87.173:9.	J. Kivisäk.	1891.	Mori Kaprad.	—	70.
"	Krk 5.	H.II.42.285.931:18	"	1893	Maret Pajo.	—	—
Vä 1.	Hel 1	A.L.L.8091:1	—	1925.	Lydia Haras	Volga Tütarl. gümn. II a kl.	13.
"	Hel 2	A.L.L.7935:14	stud. Helene Jõgi	"	Mori Jõgi.	—	86.
"	*Hel 3	A.L.L.8358:1	—	1926.	August Kass	Vanamõisa a. III kl.	10
"	*Hel 4	A.L.L.6764:2	—	1924.	Anna Ilisson	Hummuli-Alla a. III kl.	13.
"	*Hel 5	A.L.L.6763:7	—	"	Helmi Hansson	"	10.
"	Hel 6	A.L.L.3668:1	—	1923	Johannes Mieu	Kärstna a. V kl.	14.
"	Hel 7	A.L.L.8266:1	Elmar Pass.	1926	Ann Jänes.	—	60
"	Hel 8	A.L.L.8265:1	"	"	Magnus Pass	—	73
"	Hel 9	A.L.L.8267:1	"	"	Rün Pass	—	67
"	Hel 10	Eisen 57033.	"	"	Almar Pass	—	31.
"	Hel 11	" 57030	"	"	Liisi Pass	-	35.
"	Hel 12	A.L.L.1326:2	—	1922	Linda Neering	Helme k.a. V kl.	16.
"	Hel 13	H.II.48.116.885:56.	L., P. Einer.	1894.	—	—	—
"	~~Hel 14~~						
"	~~*Hel 15~~						
Vä 2	*Trv 1	A.L.L.6517:1	—	1924.	Marie Mädasson.	Viljandi Y.H.S. gümn. II kl.	15.
"	Trv 2	A.L.L.6616:5	—	"	Alexander Käosson.	Tarvastu a. II kl.	12.

1) * märk tähendab kirjanduslisel teel leitenud p.l. teisendit.

Mõõt.	Kiholk.	Kust kogust?	Ülesmärkija.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Vi 2	Trv$_3$	A.L.L.6645:1	—	1924	Edgar Mirka.	Tarvastu a. V kl.	13.
"	Trv$_4$	A.L.L.6652:3	—	"	Ilmar Vasar.	" "	13.
"	Trv$_5$	A.L.L.7479:2	—	1925.	Rudolf Luht.	Tõrva Ühisgümn. III real-kl.	20.
"	Trv$_6$.	H.II.25.248.476:120.	Feldfebel.	1890	—	—	—
"	Trv$_7$.	H.II.55.143.425.13.	Jaan Sikk.	1896	—	—	—
"	Trv$_8$	H.III.14.16.167.	Joan Wiira.	1892.	Joo —	—	—
Vi 4a	Vil$_1$	A.L.L.4510:2.	—	1924	Juhan Kuntsk	Paistu II astme a. V kl.	14.
"	Vil$_2$	Eisen 7070:7.	—	1893	H. Pihlap.	—	—
Vi 4b	Vln$_1$	A.L.L.6585:6	—	1924.	Ella Kotkas	Tartu linna a. V kl.	13.
"	Vln$_2$	J. Peet. 373. 369.	J. Peet.	1879	—	—	—
"	Vln$_3$	H.I 9.152.462:61.	Anton Suurvagk.	1896.	—	—	—
"	Vln$_4$	H.III.7.226.307:8	H. Nigul.	1889	J. Ewerdt.	—	—
Vi 6	SJa$_1$	A.L.K.3486:4	—	1923.	Elmar Kelu	S-Jaani II astme a. V kl.	13.
"	SJa$_2$	E.K.S.4°3.169.437:37.	J. Pausk.	1870.	—	—	—
"	SJa$_3$	H.II.49.99.494:6	Ernst Saabas	1894	—	—	—
"	SJa$_4$	H.II.49.95.491.	"	"	—	—	—
"	SJa$_5$	H II.49.99.494:6	"	"	—	—	—
Vl$_7$	KJa$_1$	A.L.L.6731:8.	Marie Sander	1924	Ann Pass.	—	85.
Vl$_9$	Plt$_1$	A.L.L. 2085:5.	—	1923.	Martha Käsper.	Põltsamaa alevi a. IV kl.	13.
"	Plt$_2$	A.L.L.4430:4	—	1924.	Arnold Rorja.	Avinurme k.a. VII kl.	15.
Ja$_1$	*Ksi$_1$	A.LL.5662:4	—	"	Liisa Soar	Kõrgepere k.a. II kl.	16.
"	Ksi$_2$	A.L.L.2390:4	—	1922.	Selme Karlson	Tõrve a. IV kl.	13.
"	Ksi$_3$	H.III.21.99.291:7	—	1894.	Joan Sturm.	—	—
"	Ksi$_4$ (Elv)	Eisen, E.U. XXXIII, 97	stud. P. Berg.	1926.	Liisa Kihu.	—	60.
"	Ksi$_5$	Eisen, ...	E. Grünberg.	"	Liisa Roots	—	78.

1.) Vl$_7$. KJa$_2$. Ar. Em. S. sõn. murdekogud, sõna „pârm" ü all; toimet. stud. M. Sander.

Maak.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Ta 1	Ksi 6.	Tisen, 56392:21.	Gustav Ränk.	1926.	T. grünberg.	—	—
Ta 2	Lai 1.	A.L.L.3309:4	—	1923.	Linda Karu.	Laiuse k.a. VII kl.	14.
"	*Lai 2.	A.L.L.4086:6	—	"	Selma Sommer	Laius-Täkvere k.a. IV kl.	13.
"	*Lai 3.	A.L.L.4037:8	—	"	Karl Tamm	" " III kl.	12.
"	Lai 4.	A.L.L.740:1	—	1922.	Ludmilla Holdt	Jõgeva k.a. VII kl.	15
"	Lai 5	M. Asperi pag. 21 n 32.	—	1887.	—	—	—
Ta 3	Plm 1,	A.L.L.5641:4	—	1924.	Elmar Prums	Kaarepere k.a. I kl.	10
"	*Plm 2	A.L.L.5670:2	—	"	Aleksander Koll.	" III kl.	15.
"	Plm 3	A.L.L.5651:5	—	"	Oswalt Kadak	" II kl.	11.
"	Plm 4	A.L.L.5684:3	—	"	Leida Saul	" III kl.	12
"	Plm 5	A.L.L.5687:2	—	"	Eugenie Soop	" "	14
"	Plm 6	A.L.L.5700:2	—	"	Aino Maikalo	" IV kl.	12.
"	Plm 7	A.L.L.5695:6	—	"	Leida Lambakahar.	" II	13.
"	*Plm 8	A.L.L.5650:4	—	"	Nikolai Jürgenson	" II kl.	13
"	Plm 9	A.L.L.5659:1	—	"	Rudolf Pankspp	" "	11
"	Plm 10	A.L.L.5713:1	—	"	Helmi Uus	" IV kl.	12
"	Plm 11	A.L.L.5711:1	—	"	Linda Treier	" "	13
"	Plm 12	M.II.22.206.567:9	M. Saar.	1888	—	—	—
"	*Plm 13	A.L.L.5625:1	—	1924.	Viktor Allik	Kaarepere k.a. I kl.	10.
"	*Plm 14	A.L.L.5653:1	—	"	Karl Kümmel	" II kl	13
"	*Plm 15	A.L.L.5658:5	—	"	Loreida Parabin	" "	10
"	*Plm 16	A.L.L.5655:9		"	Agnes Mihkelson	" "	10
"	Plm 17	Tisen, ...	Gustav Ränk	1926	—	—	—

Maak.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	Aeg.	Laulik.	Kool ja Klass.	Vanadus.
Ta 4	Trm 1	A.L.L.3558:14	—	1923.	A. Tamm.	Tartu kommertsk. V a kl.	
"	*Trm 2	A.L.L.4413:10	—	1924.	Helmi Paljak.	Avinurme k.a IV kl.	13
"	Trm 3	A.L.L.3205:1	—	1923	August Mändl.	—	-
Ta 5	Kod 1	A.L.L.3582:1	—	"	Salme Raudsepp	Kokora k.a. IV kl.	13
"	Kod 2	A.L.L.3287:4	—	"	Hugo Püübar.	Mustve k.a. VIII kl.	18
"	Kod 3	A.L.L.3584:1	—	"	Hektor Tubin.	Torila k.a. II kl.	10.
Ta 6	*Mlla 1	A.L.L.6049:6	—	1924.	Mahda Tell.	Vara-Kaarli a. II kl.	11
"	*M Mar 2	A.L.L.8016:4	—	1926.	Aliide Jõevus.	Vara-Matjama a. IV kl.	12
"	M Mar 3	A.L.L.4478:3	—	1924.	Oskar Mägi.	Jõrma k.a. V kl.	13
"	M Mar 4	H.II.56 216.429:122 ~~305553~~	J. Tammemägi	1895	—	—	—
Ta 7	Äks 1	A.L.L.5686:2	—	1924	Martha Soome.	Kraavere k.a. III kl.	15.
"	*Äks 2	A.L.L.5660:2	—	"	Alma Prüüs.	" I kl.	13.
"	Äks 3	A.L.L.5704:1	—	"	Hugo Prüüs	" IV kl.	14
"	Äks 4 (as)	A.L.L.5646:1		"	Albert Versch	" I kl.	12
"	Äks 5	H.II.50. 265.739:9	Paul Lepp	1894	—	—	—
Ta 8	Tlla 1	A.L.L.3477:1	—	1923	L. Lüpsmann	—	50
"	Tlla 2	A.L.L.5434:2 (Lu. 18368)	A. Laumets	1924	—	Koosa k. (Kavastu)	-
"	Tlla 3	A.L.L.5434:1	—	"	Linda Tamberg	Kavastu-Koosa a. IV kl.	14
"	Tlla 4	A.L.L.5433:2	—	"	Linda Saar	" " "	13
"	Tlla 5	A.L.L.4373:18	—	"	Linda Freier	Tartu Õhtu a. IV kl.	14
"	Tlla 6	A.L.L.6719:9.	—	"	Aliide Aav	Lohusuu a. IV kl.	13
"	Tlla 7	A.L.L.7442:21		1925.	Martha Oss (Oss?)	Tartu IV kl. a.	14
"	Tlla 8	H.II.56. 305553:8	K. E. Sööt.	1885	Mari Meos	—	-
"	Tlla 9	Eisen 5377:20 A.L.L.6088:26	stud. P. Berg	1922	Liisa Berg	—	55.

24

Mõõn.	Kiidelu.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Tor 9	Trt 1	A.Z.Z.7447:8	—	1925	Aliide Pedaja	Tartu VII a.	13
"	Trt 2	A.Z.Z.4324:12	—	1924.	Linda Leeman	Tartu l. õhtu-a. IV kl.	16
"	Trt 3	A.Z.Z.7454:8	—	1925.	Leida Tennberg	Tartu VI a.	14
"	Trt 4	A.Z.Z.7356:1	—	"	Rudolf Plovm	Tartu l. õhtu a. V kl.	22
"	*Trt 5	A.Z.Z.7457:7	—	"	Armilda Sibul	Tartu VI a.	13
"	Trt 6	A.Z.Z.491:1	—	1922	A. Kärsten.	—	—
"	Trt 7	A.Z.Z.4620:7	—	1924.	Karl Jaaniado	Tartu l. XV a. V kl.	14
"	Trt 8	H.VII.21.163.508:11	K. Koppel	1894	—	—	—
"	Trt 9	A.Z.Z.8520,1	Elmar Päss	1926	Erna Sarja	Tartu Tehnika-gümn. I kl.	—
"	Trt 10	A.Z.Z.8522,1	"	"	Adele Zetterman	"	—
"	Trt 11	A.Z.Z.8521,1	"	"	W. Stolzen	"	—
Tõn 10	Võn 1	A.Z.Z.869:24	—	1922	Alma Reots	Rasina k.a. V kl.	14
"	Võn 2	A.Z.Z.5797:10	—	1890	P. Rootslane	—	—
"	Võn 3	A.Z.Z.4886:12	—	1924	Arnold Rikka	Räppina k.a. V kl.	15
"	Võn 4	A.Z.Z.7360:1	—	1925	Elmar Soop	Tartu l. õhtu a. V kl.	11
"	Võn 5	H.II.51.46.90:25	Johan Suits	1894	—	—	—
"	Võn 6	H.II.51.61.113:6	Karl Mäekala	1895	—	—	—
"	Võn 7	Viisen, 25349	J. Rootslane	1896	—	—	—
"	Võn 8	A.Z.Z.8500,1	Elmar Päss.	1926	Paul Peedosen	Tartu Tehnika-gümn. I kl.	12
"	Võn 9	A.Z.Z.8519,1	"	"	"	"	"
"	Võn 10	A.Z.Z.8519,2	"	"	"	"	"
"	Võn 11	A.Z.Z.8462,12	"	"	Arnold Tennosaar	Tartu Tehnika-gümn. I kl.	15.
"	Võ 12	Viisen,...	Gustav Ränk.	"	—	—	—
Kõr 11	Kam 1	A.Z.Z.1283:1	—	1922	Paul Käiv	Kambja k.a. VII kl.	13

Mõrk.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Ta 11	Kam 2	A.Ü.Ü.3402:4	—	1922.	Elmar Priku	Lipe k.a. III kl.	12.
"	*Kam 3	A.Ü.Ü.1260:28	—	"	Linda Kaare	Kambja k.a. V kl.	14.
"	Kam 4	A.Ü.Ü.1251:12	—	"	Elfriede Rüner	" " IV kl.	13.
"	Kam 5 (Ch.)	M.III.16.22.322:3	P. Kukkel.	1889	~~P.T~~ —	—	—
"	Kam 6	A.Ü.Ü.8453,1	Elmar Päss.	1926.	Karl Prumli	Tartu Tehnikagümn. I a kl.	16
Ta 12	Nõo 1	A.Ü.Ü.5550:1	—	1924	Emilie Hansen	Elva k.a. III b kl.	12
"	Nõo 2	A.Ü.Ü.5534:5	—	"	Armilda Lauter	" III a kl.	11.
"	Nõo 3	A.Ü.Ü.5589:11	—	"	Aleine Püssa	" V a kl.	15.
"	Nõo 4	A.Ü.Ü.5605:13	—	"	Johanna Hansen	" V b kl.	13
"	Nõo 5	A.Ü.Ü.6156:17	—	"	Marie Tomsen	Laguja o. IV kl.	—
"	Nõo 6	A.Ü.Ü.6151:12	—	"	Elfriede Matto	" "	—
"	Nõo 7	M.IV.9.126.721:14	Jaan Tõnlov	1898	—	—	—
Ta 13	*Puh 1	A.Ü.Ü.5572:12	—	1924	Elsa Treial	Elva k.a. III b kl.	10
"	Puh 2	A.Ü.Ü.5585:2	—	"	Leopold Matt	" V a kl.	13
"	Puh 3	A.Ü.Ü.7545:22	stud. Alfred Sibul	1925	Oskar Pehk	Tartu õp. sem.	12.
"	*Puh 4	A.Ü.Ü.5516:2	—	1924	Miralda Uuri	Elva k.a. II kl.	14
"	Puh 5	A.Ü.Ü.5533:2	—	"	Alma Roos	" III a kl.	11.
"	Puh 6	A.Ü.Ü.5566:4	—	"	Karl Rähni	" III b kl.	14
"	*Puh 7	A.Ü.Ü.1020:8	—	1922	Artur Lang.	Puhja k.a. V kl.	13
"	Puh 8	A.Ü.Ü.1012:5	—	"	Ella Blauberk.	" " V kl.	"
Ta 14	Ran 1.	A.Ü.Ü.4858:3	—	1924.	August Säkk	Rõngu k.a. VI kl.	14
"	Ran 2	A.Ü.Ü.5562:2	—	"	Müli Ritsing	Elva k.a. III b kl.	13
Ta 15	Rõn 1	A.Ü.Ü.88:5	—	1922	Amalie Erichfeld.	Tartu Tütarl. Gümn. V b kl.	16
"	Rõn 2	A.Ü.Ü.4806:7	—	1924.	Karl Tamm.	Rõngu k.a. IV kl.	12.

Maak.	Kirjelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus.
Ta 15	Rõn 3	A.Ü.Ü.4797,6	—	1923	Silvia Maasing	Rõngu k.a. IV kl.	12
"	Rõn 4	A.Ü.Ü.4865,6	—	1924	Jaan Torn	" "	16
"	Rõn 5	A.Ü.Ü.7542,3	stud. Alfred Sibul	1925	Oskar Pehk	Tartu õpet. sem. II kl.	12
"	Rõn 6	A.Ü.Ü.4794,2	—	1924	Helene Liiv	Rõngu k.a. IV kl.	12
"	*Rõn 7	A.Ü.Ü.4828,19	—	"	Alfred Must	" " V kl.	"
"	*Rõn 8	A.Ü.Ü.4829,4	—	"	Arkady Must	" "	14
"	Rõn 9	A.Ü.Ü.4836,10	—	"	Endel Sööt	" "	15
"	*Rõn 10	A.Ü.Ü.4843,5	—	"	Salme Treial	" "	14
Ta 16	Ote 1	A.Ü.Ü.1774,13	—	1922	Erna Kuus	Otepää k.a. V kl.	15
"	Ote 2	A.Ü.Ü.464,2	—	"	Elmar Nüt	Kunstaku R.-Gü. IV kl.	18
"	*Ote 3	A.Ü.Ü.7506,9	—	1925	Helmuth Rinu	Otepää k.a. IV kl.	11
"	Ote 4	A.Ü.Ü.7508,7	—	"	Lorine Saar	" " IV kl.	11
"	Ote 5	A.Ü.Ü.7974,10	stud. Salme Tanning.	"	Elfriede Aleev.	Vana-Otepää k.a. VI kl.	15
"	*Ote 6	A.Ü.Ü.7496,9	—	"	Aleksander Löondre	" " "	14
"	*Ote 7	A.Ü.Ü.7502,19	—	"	Meder Raudsepp	" " "	10
"	*Ote 8	A.Ü.Ü.7492,2	—	"	Valeria Kruuse	" " "	12.
"	Ote 9	A.Ü.Ü.7491,9	—	"	Voldemar Kotsman	" " "	12
"	*Ote 10	A.Ü.Ü.7487,1	—	"	Johannes Kattai	" " "	11.
"	*Ote 11	A.Ü.Ü.4669,2	—	1924	Johannes Lobuna	Tartu l. XV a. IV c kl.	15
"	Ote 12	A.Ü.Ü.4668,3	—	"	August Lobuna	" " "	12
"	Ote 13	M.II.31.10.178:6	Willem Vaher	1889	—	—	—
"	Ote 14	M.II 31.50.333:3	Joh. Brücker.	1890	—	—	—
"	Ote 15	M.II 31.196.626:2	G. Eis.	1889	—	—	—

Mõrak.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	aeg.	Laulik.	Kool ja vanadus.	Vanadus.
Ta 16.	Ote 16 (Sam)	H. II. 44. 260. 621:70.	J. Tammemägi.	1893	Matli Tammemägi (Waher).	—	—
"	Ote 17	H. III. 22. 23. 66:8	J. Silde	1895	—	—	—
Ta 17	Sam 1	A. Ü. L. 4352, 1	—	1924	(1) Imr Kaali Maa	Tartu l. õht. IV a. I kl.	—
"	*Sam 2	A. Ü. L. 5616, 6	—	"	Karl Rähni	Elva k.a. V b kl.	13
"	*Sam 3	A. Ü. L. 8063, 12	—	1925.	Lilly Jullis	Valga Tütarl. Gümn. I b kl.	17
"	Sam 4	A. Ü. L. 8068, 8	—	"	Ida Kärsna	" " "	"
"	*Sam 5	A. Ü. L. 7505, 8	—	"	Elmar Rekand	Otepää k.a. IV kl.	15
"	Sam 6	A. Ü. L. 7980, 5	—	"	Robert Lõgi	Vana-Otepää k.a. III kl.	14
Ta X	Ta X 1	Lasteleht VII, 2. k. 99.	—	1907	—	—	—
"	Ta X 1 A.	Nurmik „Esimene lugemik" I tr. lk. 54.		1921.	—	—	—
"	Ta X 1 B.	Nurmik „Esimene lugemik" III tr. lk 68.		1923.	—	—	—
"	Ta X 3	Neus, Estn. Volksl. 102. 13.	J. Schults.	1950-52.			
Võ 1.	Kan 1	A. Ü. L. 5978, 1	—	1924.	Linda Muna.	Hanikase a. IV kl.	15
"	Kan 2	A. Ü. L. 6358, 3	—	"	Õie Lisask	Kooraste a. III kl.	11.
"	Kan 3	E. K. S. 8° 3. 167. 267:74	J. Erlemann.	1877	—	—	—
Võ 2	*Urv 1	A. Ü. L. 6025, 13		1924.	Anna Kilter.	Reidle a. IV kl.	11.
"	Urv 2	A. Ü. L. 7594, 4	stud. phil. E. Simm.	1925.	Aino Kängsep.	Kärgula a. V kl.	13.
"	Urv 3	A. Ü. L. 7598, 9	" "	"	Marta Pärle	" "	12
"	*Urv 4	A. Ü. L. 8311, 1	—	"	Luige Tilger	Sõmmerpalu a. 3 kl.	—
"	Urv 5	A. Ü. L. 6027, 9	—	1924	Minna Kuld.	Reidle a. IV kl.	12
"	Urv 6	A. Ü. L. 6030, 15	—	"	Hilda Münk	" "	11.
"	Urv 7	A. Ü. L. 6300, 27.	—	"	Salme Neumann	Linnamäe v.a. 3 kl.	13.

25

Mark.	Kirjelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus.
Võ2	Urv8	A.Ü.Ü.6290,5	—	1924	Arnold Kärsin	Linnamäe v.a. 3.kl.	13
"	Urv9	A.Ü.Ü.6199,1	—	"	Leo Lill.	Koigu a. III kl.	11.
"	Urv10	A.Ü.Ü.6198,1	—	"	Erna Lill.	" "	14.
"	Urv11	A.Ü.Ü.6195,4	—	"	Nadeshda Kerik	" "	9.
"	Urv12	A.Ü.Ü.462,4	—	1922	Peeter Lintser	Kuusiaku R-Jõmm. IV kl.	15
"	Urv13	H.II.36.467.292*	Gustav Seen.	1892	—	—	—
"	Urv14	H.III.9.412.713:34	"	1889	—	—	—
Võ3	*Krl1.	A.Ü.Ü.3794,20.	—	1923	Hilda Klaus	Vissi a. V kl.	13
"	*Krl2	A.Ü.Ü.3814,6	—	"	Alla Vattis.	" "	14.
Võ4.	Hrg1(1)	Stud. Joh. Kõivumägi.	(seesama).	1926.	—	—	—
Võ6	Vru1	A.Ü.Ü.7604,8	—	1925.	Marta Ülenurm.	Kärgula a. V kl.	14
Võ7	*Plv1	A.Ü.Ü.5286,11	—	1924.	Leida Elfride Kurg.	Adiste a. III kl.	12
"	Plv2	A.Ü.Ü.5882,4	—	"	Oskar Nõmm	Moisakatsi k.a. IV kl.	14.
"	Plv3	A.Ü.Ü.7942,1	stud. Salme Tanning.	1925.	Selma Krits	Leevaku a. III kl.	13.
"	Plv4	A.Ü.Ü.6171,9	—	1924.	Linda Haidak	Kioma a. IV kl.	12
"	Plv5	A.Ü.Ü.3206,1.	—	1922	Leena Vill.	—	—
"	Plv6	H.II.32.315.453:25.	Johann Wäggi	1889	—	—	—
Võ8	Räp1	A.Ü.Ü.4899,8	—	1924.	Voldemar Kaarov.	Räpina k.a. V kl.	14
"	Räp2	A.Ü.Ü.7952,1	stud. Salme Tanning.	1925.	Aurelie Vürland.	Leevaku a. III kl.	12
"	Räp3	A.Ü.Ü.7936,5.	stud. Leida Kann.	"	Leena Peelovas	—	59.
"	Räp4	A.Ü.Ü.7936,4	"	"	"	—	"
"	Räp5	A.Ü.Ü.7882,7	"	1924.	Valter Kivi	Viiluste a. V kl.	15.
"	Räp6	A.Ü.Ü.5294,4	—	"	Magda Konsand.	Adiste a. IV kl.	14
"	Räp7	A.Ü.Ü.6006,2	—	"	Alfred Oper.	Hanikase a. V kl.	15

1) Võ5. Rõu1. Visen, 19577. M. Lüpsen 1895 a. — — —

Maak.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
Võ 8	Räp 8	A.Ü.Ü.5974,8	—	1924	Alfred Kalamees.	Hanikase a. V kl.	13 aast.
"	Räp 9	A.Ü.Ü.6701,4	—	"	Peeter Sõukant.	—	—
"	Räp 10	A.Ü.Ü.494,13	Julie Bundberg	1922	Ella Tõugov	—	—
"	Räp 11	A.Ü.Ü.521,2	—	"	Adele Kristoring	Peetri II a., IV kl.	14.
"	Räp 12	A.Ü.Ü.606,2	—	"	Marta Kristoring	" " , III kl.	11.
"	Räp 13	H.II.51.461.522:5.	Jaan Ainsen.	1894.	" —	—	—
"	Räp 14.	Stud. Oskar Parna (Käs. kirg.)	...(seesama)	1921.	Kristüne Parnass.	—	48
"	Räp 15.	Stud. Paul. Vaalaine (Käs. kirg.)	...(seesama)	1926.	Joosep Kliman.	—	20.
Võ 9	Vas 1	A.Ü.Ü.5891,2	—	1924.	Alfred Erik.	Pugola a. V kl.	14.
"	Vas 2	A.Ü.Ü.5895,1	—	"	Richard Viitkin	" VI kl.	16.
Vlg.	Vlg 1	A.Ü.Ü.8057,1	—	1925	Linda Vares	Valga Tütarl. Ojüm. I a kl.	15
"	Vlg 2	A.Ü.Ü.8092,9		"	Maimo Inn.	" II a kl.	"
Se 1.	Set 1	Hurt, S.Ü.II.1313	H. Wiedenann, V. Stein.	1873	—	—	—
"	Set 2	A.Ü.Ü.6544,4	E. Remmer.	1924	Anastasie Käng.	Meremäev. Noorsuu a. III kl.	11.
"	Set 3	Hurt, S.Ü.III.1952.	Jak. Hurt.	1903	Miku Odé	—	—
"	Set 4.	Hurt, II. 1312.	H. Prants.	1889	—	—	—
"	Set 5	A.Ü.Ü.622,7	—	1922	Andrei Sulaoja	Peterei II k. a. III kl.	13.
Se 2.	Pts 1	A.Ü.Ü.539,3	—	"	Ludvig Küpar.	" " II kl.	10
"	Pts 2	A.Ü.Ü.8575,6	R. Saarniit.	1926.	Elfriide Kauts	" " IV kl.	15.
As.	As 1	A.Ü.Ü.7828,12 (Jaanburi) Eisen, 43906,24 Simitsa		1903	J. Mikiver	—	—
"	As 2	A.Ü.Ü.7828,12 (Pihkva)	Stud. Leida Karr.	1924	Feliks Sibul.	Viluste a. IV kl.	13.
"	As 3	A.Ü.Ü.8049,14	(Sõsrani)	1925.	Amalie Soar	Valga Tütarl. kesk. I a kl.	14
"	As 4.	Kallas, Kraasna	Maarahvas, nrs 1903 ~~1895~~ (lk. 103) (seesama)		Joshua Stepanov.	—	20.
"							

Kihelk.	Maak.	Kust kogust[1].	Ülesmärkija.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus.
As.	As 5	Kallas, Kraasna					
		Maarahvas, nr. 5b	O. Kallas.	1903	—	—	—
"	As 6	Kallas, Kraasna					
		Maarahvas, nr. 5c	O. Kallas.	"	—	—	—
1)→						—	
"	As 8	Kallas, Lutsi					
		Maarahvas, nr 34	"	1894.	Mihkel Bul'	—	60.
"	As 9	Kallas, Lutsi				—	
		Maarahvas, nr 93	"	"	Piibre Herma (Гермова).		70.
"	As 10	Paul Voolaine käs. kog.	P. Voolaine.	1926.	Jeesp Jakimenko	—	40.
"	As 11	"	"	"	Jaan Jakimenko	—	48
"	As 12	"	"	1922	„Tereski" Reha	—	—
"	As 13	"	"	"	Agata Jakimenko	—	25.
"	As 14	"	"	"	" "	—	"
"	As 15	"	"	"	Mihalina Nukša	—	—
"	As 16	"	"	"	Jaan Herma	—	28.
"	As 17	"	"	"	Meikul Jerašenko	—	56
"	As 18	"	"	"	Boleslav Petrovski	—	40
"	As 19	"	"	"	Tekle Jerašenko	—	51
"	As 20	"	"	"	Vindsõ Herman	—	90
"	As 21	"	"	"	Pradžo Ančenko	—	61
"	As 22	"	"	"	Kazimir Petrovski	—	64
"	As 23	"	"	"	Piitre Fomin	—	60
"	As 24	"	"	"	Anton Zagorski	—	25.
"	As 25	"	"	"	Jaan Herma	—	28

1). As. 7. Kees, Estn. Volksl. nr. 102 B. H. Kees. — 1850. — (Vrd. Kallas, Kraasna Maarahvas, lk. 120, nr. 2, laulude lisaks; seesama).

Maak.	Kihelk.	Kust kogust?	Üleskirjutaja.	Aeg.	Laulik.	Kool ja klass.	Vanadus
As.	As 26	Paul Voolaine käs.	kog. P. Voolaine.	1926.	Agata Jakimenko	(A.-ü.m. ~~S.~~ fonogr. vill. XV, 1.)	25.
"	As 27	"	"	"	Joosp Jakimenko	—	40
"	As 28	"	"	"	Liudä Herman	—	60
"	As 29	"	"	"	Piitre Unsenko	—	80
"	As 30	"	"	"	Vana Apal'	—	80
"	As 31	"	"	"	Anton Sukarevski	—	65.
"	As 32	"	"	"	Jaan Herman	—	28
"	As 33	"	"	"	Vince Herman	—	85
"	As 34	"	"	"	Tekla Ančenko	—	60
"	As 35	"	"	"	Kaťka Herman	—	55
"	As 36	"	"	"	Piitre Martini p. Bul'.		—
"	As 37 (?)	"	"	"	Agata Jakimenko	—	—
"	As 38	"	"	"			

Kihelkondade lühenduste tähestikuline nimestik.

Amblа, Amb.
Anna, Ann.
Ansekülа, Ans.
Audru, Aud.
Emmaste, Emm.
Haapsalu, Hps.
Hageri, Hag.
Haljalа, Hlj.
Halliste, Hls.
Hanila, Han.
Hargla, Hrg.
Harju-Jaani, HJa.
Harju-Madise, HMa.
Helme, Hel.
Häädemeeste, Hää.
Jõisaku, Jõs.
Jaani, Jaa.
Jamburi, Jam.
Juuru, Juu.
Jõelehtme, Jõe.
Jõhvi, Jõh.
Jämaja, Jäm.
Järva-Jaani, JJa.
Järva-Madise, JMa.
Jüri, Jür.

Kaarma, Kaa.
Kadrina, Kad.
Kambja, Kam.
Kanepi, Kan.
Karja, Krj.
Karksi, Krk.
Karula, Krl.
Karuse, Kse.
Keila, Kel.
Keina, Ken.
Kihelkonna, Khl.
Kihnu, Khn.
Kirbla, Kir
Kodavere, Kvd.
Koeru, Koe.
Kolga-Jaani, KJa.
Kose, Kos.
Kullamaa, Kul.
Kuressaare(l.p) Ksa.
Kursi, Ksi.
Kunsalu, Kun.
Kõpu, Kõp.
Kärla, Kär.
Loimse, Loi.
Lihula, Lih.
Lutsi, As.
Läänemaa tundmatu, Läx.
Lõõne-Nigula LNi.

Lüganuse, Lüg.
Maarja-Magdaleena, MMa.
Martna, Mar.
Mihkli (Lõänem.) Mih, (Pärnum.) PMih.
Muhu, Muh.
Mustjala, Mus.
Märjamaa, Mär.
Narva l., Nrv.
Nissi, Nis.
Noarootsi, Noa.
Nõo, Nõo.
Otepää, Ote.
Paide, Pai.
Paide l., Pde.
Paistu, Pst.
Palamuse, Plm.
Paldiski l., Pld.
Peetri, Pee.
Peetseri (l.) Pts
Pihkva l., As.
Pilistvere, Pil.
Puhja, Puh.
Põltsamaa, Plt.
Põlva, Plv.
Pärnu, Pär.
Pärnu l., Prn.
Pärnu-Jaagupi, P.Ja.
Pöide, Pöi.

Pühа, Pha.
Pühalepa, Phl.
Rakvere, Rak.
Rakvere l. Rkv.
Rannu, Ran.
Rapla, Rap.
Reigi, Rei.
Ridala, Rid.
Risti, Ris.
Rõngu, Rõn.
Rõuge, Rõu.
Räpina, Räp.
Saarde, Saa.
Sangaste, San.
Setumaa, Set.
Simuna, Sim.
Suure-Jaani, SJa.
Sõrani, As.
Tallinna l., Tln.
Tartu l., Trt.
Tartumaa tundmata, Taa.
Tartu-Maarja, Tlla.
Tarvastu, Trv.
Tori, Tor.
Torma, Trm.
Tõstamaa, Tõs.
Türi, Tür.
Urvaste, Urv.

Vaivara, Vai.
Valga, Vlg.
Valjala, Vll.
Varbla, Var.
Vastseliina, Vas.
Vigala, Vig.
Viljandi, Vil.
Viljandi l., Vln.
Viru-Jaagupi, VJa.
Viru-Nigula, VNi.
Vormsi, Vor.
Võnnu, Võn.
Võru, Võr.
Võru l., Vru.
Võõrad teisendid, Vrs.
Väike-Maarja, Vlla.
Vändra, Vän.
Äksi, Äks.

Maakondade ja kihelkondade järjekord.[1]

I.

Vi, Virumaa.
Nrv (l.), Narva.
Vai, Vaivara.
Jõh, Jõhvi.
Jis, Jisaku.
Lüg, Lüganuse.
VNi, Viru-Nigula.
Hlj, Haljala.
Kad, Kadrina.
Rak, Rakvere.
VJa, Viru-Jaagupi.
Sim, Simuna.
VMa, Väike-Maarja.

II.

Jä, Järvamaa.
Amb, Amblа.
JMa, Järva-Madise.
JJa, Järva-Jaani.
Koe, Koeru.
Pee, Peetri.
Ann, Anna
Pär, Paide
Tür, Türi.

---

1). Järjekord on sama, mis „Eesti rahvalaulud" I, LXIV - LXV, väljaantud Mihkli kihlk., mis „Pärnu" sõnaga on eraldatud samanimelisest Läänemaa khlk. Juurde on võetud veel linnade nimed, mis on paigutatud selle khlk. alla, kust linn pärit.

III.

Mor, Harjumaa.
Kun, Kunsalu.
Jõe, Jõelehtme.
HJa, Harju-Jaani.
Tln(l.), Tallinna.
Jür, Jüri.
Kos, Kose.
Jun, Juuru.
Rap, Rapla.
Hag, Hageri.
Nis, Nissi.
Kel, Keila.
HMa, Harju-Madise.
Pld(l.), Paldiski.
Ris, Risti.

IV.

Lä, Läänemaa.
Mär, Märjamaa.
Kul, Kullamaa.
Vig, Vigala.
Mih, Mihkli.
Var, Varbla.
Han, Hanila.
Kse, Karuse.
Lih, Lihula.
Kir, Kirbla.

Mar, Martna.
Rid, Ridalar.
Hps (l.), Haapsalu.
LNi, Lääne-Nigula.
Noa, Noarootsi.
Vor, Vormsi.
Phl, Pühalepa.
Ken, Keina.
Rei, Reigi.
Emm[1], Emaste.

V

Sa, Saaremaa.
Krj, Karja.
Mus, Mustjala.
Khl, Kihelkonna.
Kär, Kärla.
Ans, Anseküla.
Jäm, Jämaja.
Kaa, Kaarma.
Kso (l.), Kuressaare.
Pha, Püha.
Vll, Valjala.
Jaa, Jaani.
Pöi, Pöide.
Muh, Muhu.

---

1) Dr. A. Saareste „Leksikaalseist vahekordadest eesti murretes" I, lk. XX eineb Emmaste, kuna „Eesti Rahvalaulud" I, lk. XXIV tähitakse Emaste (saksa k. Emmaste). Ilgugi, et esimen kuju on eelistatud (vaat. „Eesti keel" V lk. 93), oleks khlk. lühendus iseloomustavam: „Ems ~ Emt". Samuti: „Kihelkonna, Kuressaare" (vt. „Eesti k." V 93-94).

VI.

Pä, Pärnumaa.
Khn, Kihnu.
Tõs, Tõstamaa.
Aud, Audru.
PMih, Pärnu-Mihuli.
PJo, Pärnu-Jaagupi.
Vän, Vändra.
Tor, Tori.
Pär, Pärnu.
PrL(l), Pärnu (l.)
Mää, Määdemeeste.
Saa, Saarde.
Hls, Halliste.
Krk, Karksi.

VII.

Vl, Viljandimaa.
Hel, Helme.
Tsv, Tarvastu.
Pst, Paistu.
Vil, Viljandi.
Vln(l), Viljandi (l.).
Kõp, Kõpu.
SJo, Suure-Jaani.
K-Jo, Kolga-Jaani.
Pil, Pilistvere.
Plt, Põltsamaa.

VIII.

For, Fartumaa.
Ksi, Kursi.
Lori, Laiuse.
Palm[1], Palamuse.
Trm, Torma.
Kool, Kodavere.
Mlla, Maarja-Magdaleena.
Äks, Äksi.
Tilla, Tartu-Maarja.
Trt(l.), Tartu.
Võn, Võnnu.
Kam, Kambja.
Nõv.
Puh, Puhja.
Ran, Rannu.
Rõn, Rõngu.
Ote, Otepää.
San, Sangaste.

IX.

Võ, Võrumaa.
Kan, Kanepi.
Urv, Urvaste.
Krl, Karula.
Hrg, Harglа.
Rõu, Rõuge.
Võr, Võru.

---

1). Dr. A. Saareste „Leksikaalseist vahekordadest eesti murretes", I lk. XXII esineb küll „Pal", kuna iseloomustavam on ikkagi Plm "lühenduslik kuju.

Vru (l.), Võru l.
Plv, Põlva.
Räp, Räpina.
Vas, Vastseliina.

X

Va, Valgamaa.
Vlg (l.), Valga l.

XI.

Se, Setumaa.
Set, Setu.
Pts(ll), Petseri.

XII.

Äs, Äsundused.

Eesti rahvalaul parmu matustest.

Eesti igas maakonnas, väljaarvatud: Krm, Aud, Emm, Hps, Hrg (?)[x], Hja, Hlm, Jaa, Jmu, Jõe, Jäm, Jlm, Kra, Kad, Kel (?), Khl, Khn, Kir (?), Ksa, Kuu (?), Kõp, Lih, Lni, Lüg, Mar, Mih, Mus, Mär, Nrv (?), Noa, Pai, Pde, Pst, Pld (?), Ree, Pil, Pär, Prn, Pha, Rav, Rid, Ris, ~~Rõu~~, Tln (?), Tür (?), Ull, Var, Vor, ~~Võr~~, ~~Vlla~~ kihelkonnad, kust puuduvad üleskirjutatud näited; ja väljaspool vabariiki mitmes eestlaste varemini siinduud asunduses — lauldakse parmu matuse laulu. (Viit vrd. P. Voolaine, Ak. Em. S. phonogr. XV, 1; Agata Jakimenko, Põlda v. Kirbu kl.)

Parmu matuse laul — väljaarvatud B, C, D ja G redaktsioonid, kus kirjeldatakse parmu peieliisi, peieks riidavat kosti (kaart), parmu matuse ja tapmise paika, parmu tapja tele peetavat kohut ja parmu rahuitsemist — ei ~~kirje~~ rüva sõnagagi (vähemalt A redaktsioon) parmu ~~tap~~mat-mist ning peie talitust.

Samuti ei esine kahetsuse või parastamise tunnet parmu matmise laulu eesti teisendites, nagu see on tavaline vene, eriti valge-vene, võimalik ka tataaride sääse-, töi- ja prussaku-

---

x) ? = tähendab mõne lauliku sünni- või elamispaika selles kihelkonnas.

matuselauludes. (Vaat. П.В. Шейнъ „Великорусскія въ свадебныхъ пѣсняхъ" nr. 998-1007 lk. 292-5; Можаровский „Изъ жизни крестьянскихъ дѣтей" I nr. 21 lk. 45, П.В. Шейнъ „Русскія народныя пѣсни" nr. 1. lk. 63 ja J. Voolaine, valgevene keelsed säärse matuse laulude (käsikirjalised teisendid Lutsist.)

Ei esine eesti teisendites ka matjate loetlemist, nagu see sorme „kiire matuste" laulus tavaline. (Vaat. Kantelettar I nr. 193).

Eesti A. redaktsiooni teisendid, väljaarvatud juhused, kus maetavaks on: „sõõsar" Loi 4, SJa 2 „pikka": Hlj 1, Vlk 3; „ämm": Amb, ja „kukk": Voi 2 — kirjeldavad ainult pärmu tapmist ja tapjaid, mitte aga matmist. Laulu sisu on mõni teisendi pealkiri õieti osutunud, nagu: „Pärmu tapmise laul" Trv 3 ja „Pärmu tapmine" Som, . Suuremalt jaolt on teisendid kas pealkirjata, või on nendel pealkirjadel (vealised): „Pärmu mat(t)us (+-kod, +-est j)" ja „Pärmu madus" j.n.e. Hls 1, Trv 4, Kõ ja 1, Plm 4, Plm 6, Plm 9-12, Kod 1, Äks 1-5, Võn 2, Rõn 6, As 8-9 (Lutsi) j.t. Lõuna-Eestis esineb teisendite pealkirjaks: „Pärmu peie" Rõn 5, Tlla 1-2, Krl 2 j.n.e. (Nende nähtuste esinemise ja algupära kohta vaat. dr. A. Saareste „Leksikaalseist vahekordadest eesti murretes" lk 135-6) Ühes teisendis on pealkiri kogu ulatuses pinalikeeles: „Papirmu pepüe" Vlg 1. L-Eesti kaguse on semasiologiliselt arenenud „matuse" nimetus „puhte": „Pärmu puhted" Räp 9, mis esineb ainult ühes pealkirjas.

Nagu sagedasti kunstlaules, nii esineb rahvalaules käesolevas laulus pealkirju, mis moodustatud laulu esimesest reast. Harilikult on tarvitatud sellest kas täielikult või lühendatult esimene laulurida: „Tere, tere tetre" 2 „Tere tetre": Tlla 3, Krl 1, Plv 1, Plv 5; „Tere, tere teokerein" Trm 1; „Teder ja Obare" Räp 4 ehk lihtsalt „Teder ~ Teter" Kam 2. Kord on tarvitatud pealkirjaks laulu teist rida: „Kus sa lähed kokre" Trv 5, Võn 9, 10. Mõnikord esineb pealkirjana kontaminatsioon laulu kahest esimesest reast: „Kus läbed tetre" 2 „Kus sa lähed tetre" Puh 4, 7 (Need pealkirjad on nimetatud tunnusmatutena sarnaselt Hlla 5-6, Tlla 9, Trt 9 j.t.) ja mõlemate ridade viimased sõnad: „Teterman ja Koterman" Plm 12. Üksikumas ainsuses juhuseks on Loi 2, kus esineb lühendatud kesk rida laulu pealkirjaks „Sikk sõkk" (= prv „sikk sõkk sõraga"!)

Teisal on lihtsalt seda mainitud: „Lapse kiigutuse laul" Voi 1 ja „Laste laul" Hel 13, „Laulu raamikene" Võn 7.

Et pealkirjad võivad olla ja enamasti on lisatud laulu üleskirjutajatelt, ei saa neid

käsitada, nagu rahvalaulu, rida reaalisena võrdluseks.

P.t. laulu A. redaktsiooni teisendid kuvsnevad sisuliselt kolmest osast.

I Kohtamise (ja teretamise) kahekõne kahe määrase või ebamäärase subjekti keskel. Kõige harilikum on teretamine esimeselt, millele teine teretamisega vastab ja pärib esimese (kõneleja) nineku sihti.

II Kahekõne matustest on teise osa sisuks. Nimelt avaldab esimene kõneleja (kes sagedasti osutub kogreks), et ta läheb parmu matusele (peie või puhtile). Selle järele küsib teine kõneleja (kes arvatavasti enamusjuhustel on teder) esimeselt (kogrelt) kurva sündmuse põhjust, nimelt, kes on parmu tapjad, või jälle mis on parmul viga (olnud).[2]

III Laulu kolmas ja viimane osa lõpeb nende inimeste ja loomade, samuti kui kehalükmete ja osjade loetlemisega, kes tapsid ja kellega kuidas parmu tapeti.

Näiteks toon siin kõigevanema Z. K. S-i kogus väljale ülesmärgitatud pärast Neusi „Estnische Volkslieder"i kogus ilmunud arvatavasti esimest sellist näidet. ~~on kirja pandud~~.

Tere, tere tetre!
Kos sa läät kokre?
Ma lä parmu puhtile.
Kes parmu ära tap?
Kits kera sarvega,
Lammas laba lunga,
Hobu umb saaraga.

[J. Erlemann. 1877. ZKS VIII° 3. 167 (267).] Korn 3.

Käesolevas p.t. laulus muudab ennast mitmesugusel kujul laulu sisu esimene[1]) ja kolmas osa, kuna teine osa püsib enam-vähem võhemates muutumise piiridest.

Missuguses maaalas p.t. laul kõige enam levinenud on, on üleskirjutatud teisendite järele eba täpne otsustada. Teisendite üleskirjutusi on kõige enam Ida-Eestist ja Lõuna-Eestist, kuna Saaremaal, Läänemaal, samuti Harju- ja Järvamaal p.t. laulu üleskirjutusi on võrdlemisi vähe.

Et parmu tapmise laulu algupärast kuju restaureerida, on katsutud siinses töös kasutada Soome võrdleva uurimise meetodi, käsitades seda eraldi iga selle laulu rea juures.

---

1) Kõigis rahvalauludes on konstateeritud nähtus, et laulu algus rahvalaulu iseäralolusena äärmiselt oma kujult muutub enam, kui teised selle laulu osad. Vrd. Antti Aarne, Maie-Lied 4 F.F. Communications vol. XIII, nr. 47 lk. 10.

Redaktsioon.

A.

Kohtamise kahekõne.

a,

A redaktsiooni esimene laulurida, väljaarvatud ettepõimitud lõõaalarendused ehk teise laulu liited, algab kellegi laulutegelase teretamisega. Selline laulurida esineb järgmiselt:

Vi$_1$: tere, tere tõlbike !(~ tõlpikene)::Hlj$_1$, Vja$_1$, VKi$_3$, Ans$_1$.
Vi$_2$: tere, tere tolbikene : Vja$_1$.
Vi$_3$: tere, tere tetre (~Tetre~tettre): Vi: Vlla$_1$, Sim$_1$; Jä: Koe$_{1-2}$,
Pjä Pä: Soa$_1$, Vl: Hel$_{1-2}$, Hel$_{7-13}$, Vlu$_1$, Vlu$_3$, Kes$_6$; Ja:
Kri$_4$, Lori$_3$, Plm$_{14-15}$, Trm$_2$, Kod$_3$, Mlla$_{1-2}$, Tlla$_3$,
Tlla$_{5-6}$, Tlla$_8$, Trt$_{1-2}$, Trt$_{4-6}$, Trt$_{9-10}$, Võn$_{1-6}$, Võn$_{11-12}$,
Kam$_{2-3}$, Kam$_5$, Kam$_8$, Nõo$_{2-3}$, Nõo$_{5-7}$, Puh$_1$, Puh$_{3-7}$,
Ram$_2$, Rõn$_{3-6}$, Rõn$_{9-10}$, Ote$_1$, Ote$_3$, Ote$_{6-17}$, San$_{2-6}$,
Ta$_{11-12}$; Võ: Kam$_{2-3}$, Urv$_{1-3}$, Urv$_5$, Urb$_{7-14}$, Krl$_3$,
Vru$_1$, Plv$_{1-2}$, Plv$_{5-6}$, Räp$_1$, Räp$_{3-6}$, Räp$_{9-10}$, Räp$_{12}$,
Räp$_{15}$, Vlg$_{1-2}$, ~~Võn$_{11}$~~, As$_3$.
Jä$_1$: tere, tere tedre reinu ! Amb$_{2(1)}$
Ha$_1$: tere see tuba trelli kirju ! Jür$_1$
Ha$_2$: tere, tere, lollsaba !:Kos$_1$
Ha$_3$: tere, tere, tedrekene: Ham$_1$, Lois$_5$, MMa$_4$, Trt$_8$, As$_{31}$, As$_{33}$, As$_{35}$.
Ha$_4$: tere, tere tipu Hans !: Kse$_1$.
Lä$_1$: tere, tere tibu Jaaku!: Phl$_1$
Lä$_2$: tere, tere Tüdu Jaan: Phl$_2$, Ken$_1$.
Lä$_3$: tere, tere, tõlgikene !: Rei$_1$.
Sa$_1$: tere, tere Maiekene ! Krj$_1$

Sõa$_2$: tere, tere teppuce,
(tere teppu sullikse !): Krj$_2$
Sõa$_3$ tere, tere töllikse ! Pöi$_1$
Pä$_1$: tere, tere (~ere) tedre (~ tedri): Tõs$_1$, Ksi$_1$, Plm$_2$, Plm$_{1,2}$, Krl$_2$, Plv$_3$, Päp$_2$.
Pä$_2$: tere, tere tüllikene ! ~~Põa$_1$~~
(Jumalene lühikene): Põa$_1$
Pä$_3$: tere, tere tedremuna: Vän$_2$
Pä$_4$: tere, tere titermann: Tor$_2$.
Pä$_5$: tere, tere tüllukene: Hls$_1$.
Vl$_1$: tere tetre: Hel$_3$
Vl$_2$: tere, tere tetri: Trv$_3$.
Vl$_3$: tere, tere: Vil$_1$
Vl$_4$: tere, tere tettermaani (~ tettermanni): Vln$_4$, Sõa$_3$, Sõa$_5$.
Vl$_5$: tere, tere Timpajalga (~ timpajalga) Sõa$_1$, Põlm$_{17}$.
Vl$_6$: tere, tere tetermann (~ Teterman ~ teterman ~ tetermanni): Sõa$_2$,
Ksi$_2$, Lor$_4$
Vl$_7$: tere, tere, titermann !: Plt$_1$.
Tõr$_1$: terre, terre tetermann !: Ksi$_3$
Tõr$_2$: tere, tere tedrerein: Trm$_1$
Tõr$_3$: tere, tere (~ terre, terre) tedrekene (~ tedrekene ~ tedrikene): Kod$_1$,
Tlla$_2$, Tlla$_9$, Tõa$_8$, Kan$_1$, Vas$_1$, Set$_2$, Set$_{4-5}$, Pts$_1$, Os$_{4-8}$, Os$_{10-15}$,
Os$_{18}$, Os$_{20-21}$, Os$_{26-27}$.
Tõr$_4$: tere, tere tedrek (~ tedreke): Äks$_4$, Tlla$_1$, Ote$_4$.
Tõr$_5$: tere, tere, Jungermanni !: Äks$_6$
Tõr$_6$: tere', tere' (tere, tere), tedrekene: Võn$_7$, Os$_{30}$.
Võ$_1$: tere tere tetre: Urv$_4$
Võ$_2$: tere tere, kuuskpurba !: Hrg$_1$
Võ$_3$: tere tere tepri: Räp$_8$

Võ$_4$: tere~ tere tetre : Räp$_{14}$
Vlq$_2$: tepire, tepire, tepitre! : Vlq$_1$
Set$_1$: tere°, tere°, tetre poila : Set$_1$
Set$_2$: tere°iks nv tere°, tedrekene ! : Set$_3$
As$_1$: tere, tere teemees !: As$_4$
As$_2$: tere, tere (~ tere°) tü miis (~ tümiis)!: As$_{16}$, As$_{25}$, As$_{32}$.
As$_3$: tere, tere, maramiis [=eestlane!]: As$_{23-24}$.
As$_4$: tere mu, tedrekene ! As$_{28}$.

Teretamise asemel esineb mõnikord teine, tavaliselt teretamisele järgneva laulurea sisu, kus kohatav on käinud (see laulurida on käsitatav ühes teise kohtamise laulureaga), ehk esineb selle asemel laulurida mõnel muul kujul:

Vi$_1$: Äm pin härja joru !: Vai$_1$.
Vi$_2$: Ämm pin ämäjoru !: Vai$_2$.
Vi$_3$: Ämbju ärja joru : Vki$_1$.
Ha$_1$: Tillililli pisukene: Kij$_{1-2}$ (Hkv.).
Lä$_1$: wer wer wer wer wernikene : Kul$_1$
Pä$_1$: Kirikits (~ kiri kits) küku (~ küka): Krk$_{1-4}$
Pä$_2$: Kirikits küku ! : Krk$_5$
Vl$_1$: eila, leila lepa Tüü Sfa$_4$
As$_1$: tur - tur Toomas kos sa olli As$_{37}$.

See laulurida puudub üldse järgnevates teisendites:
Vi : Vai$_1$, Vis$_{1-2}$, Vki$_2$, Vfa$_2$; Jä: Amb$_2$, ~~Läs$_1$ (Hüüm.)~~, Ha: Rap$_{1-2}$;
Lä: Vig$_1$, Läs$_1$ (Hüüm.), Sa: Muh$_1$; Pä: Jor$_1$, Hää$_{1-6}$, Saa$_2$, Hls$_2$; Vl: Hel$_{4-6}$,
Trv$_{1-6}$, Trv$_8$, Vil$_2$, Vln$_2$, Kfa$_{1-2}$; Fa: Kis$_5$, Lai$_{1-2}$, Plm$_1$, Plm$_{3-13}$, Plm$_{16}$,

Trm$_3$, Kod$_2$, MMa$_3$, Äks$_{1-3}$, Tilla$_4$, TMa$_7$, Trt$_3$, Trt$_7$, Trt$_{11}$, Võn$_8$, Võn$_{9-10}$, Kam$_1$, Kam$_4$, Nõo$_1$, Nõo$_4$, Puh$_8$, Ran$_1$, Rõn$_{1-2}$, Rõn$_{7-8}$, Ote$_2$, Ote$_5$, San$_1$; Võ: Räp$_7$, Räp$_{11}$, Räp$_{13}$, Vas$_2$ Ots$_2$/Ots$_1$ As: As$_{17}$, As$_{19}$, As$_{22}$, As$_{29}$, As$_{34}$, As$_{36}$.

Lauluridu uuesti korraldades omavahelise suguluse järele, kujuneks rende vahekorrast järgmine pilt: (siin on üksikuid lauluridu ühendatud rende suguluse järele, kuna ortograafilised iseäraldused on kõrvale heidetud, ning teised lahkuminekud on asetatud ~~aiskadesse~~ sulgudesse)

A. tere, tere tetre: Vi: Vilա$_1$, Sim$_1$; Jõä: Koe$_{1-2}$; Pä: Põs$_1$, Soa$_1$;
Vl: Hel$_{1-2}$, Hel$_{7-13}$, Trw$_7$, Vln$_1$, Vln$_3$, Krs$_6$; Tor: Ksi$_1$, Ksi$_4$, Loi$_{39}$ Lõn$_{14-15}$, Plm$_2$, Plm$_{12}$, Trm$_2$, Kod$_3$, MMa$_{1-2}$, Tilla$_3$, Tilla$_{5-6}$, Tilla$_8$, Trt$_{1-2}$, Trt$_{4-6}$, Trt$_{9-10}$, Võn$_{1-6}$, Võn$_{11-12}$, Kam$_{2-3}$, Kam$_5$, Kam$_8$, Nõo$_{2-3}$, Nõo$_{5-7}$, Puh$_1$, Puh$_{3-7}$, Ran$_2$, Rõn$_{3-6}$, Rõn$_{9-10}$, Ote$_3$, Ote$_{6-17}$, San$_{2-6}$, Tor$_{1-2}$; Võ: Kan$_{2-3}$, Urv$_{1-5}$, Urv$_{7-14}$, Krl$_{2-3}$, Vru$_1$, Plv$_{1-3}$, Plv$_{5-6}$, Räp$_{1-6}$, Räp$_{8-10}$, Räp$_{12}$, Räp$_{15}$, Vlg$_{1-2}$, As$_3$.

Aa. tere tetre: Hel$_3$

Ab. tere, tere, tedrekene: Han$_1$, Loi$_5$, Kod$_1$, MMa$_4$, Öru$_4$, Tilla$_{1-2}$ Tilla$_4$, Trt$_8$, Ote$_4$, Tor$_3$, ~~Kan$_1$~~, Kan$_1$, Vas$_1$, Set$_2$, Set$_{4-5}$, Pts$_1$, As$_{4-8}$, As$_{10-15}$, As$_{18}$, As$_{20-21}$, As$_{26-27}$, As$_{30-31}$, As$_{33}$, As$_{35}$.

Ac. tere mu, tedrekene! As$_{28}$.

Ad. tere, tere: Vil$_1$

B. tere, tere tõlbike: Hlj$_1$, TJa$_1$, Vlk$_3$, Ans$_1$, Pöi$_1$,

Ba tere, tere tõlbikene: VJa$_1$, Rei$_1$.

Bb. tere, tere tillukene: PJa$_1$, Hls$_1$.

~~Be~~C tere, tere tedre reinu: Amb$_2$, Trm$_1$.

Ca tere, tere tipu Hans: Kse$_1$

Cb tere, tere tibu Jaaku! Phl$_1$

Cc. tere, tere Tüüdu Jaan !: Phl$_2$, Ken$_1$,

Cd. tere, tere Moiekene ! Krj$_1$,

Ce. eilo, leila lepa Tüü ! SJa$_4$

Cf. tur-tur Tormas kos sa olli As$_{37}$

Cg. tere, tere teppune Krj$_2$

~~Ch. tere, tere Moiekene ! Krj$_1$,~~

D. tere, tere titermann : For$_2$, Plt$_1$

Da.: tere, tere teitermann(i): SJa$_{23}$, Ksi$_{23}$, Lai$_4$;

Db: tere, tere, Jungermanni ! Äks$_6$.

E. : tere, tere teemees ! As$_9$, As$_{16}$, As$_{25}$, As$_{32}$.

Ea: tere, tere moramiis [= eestlane]: As$_{23-24}$.

F. tere, tere, lollsaba: Kos$_1$,

G. tere, tere tedre muna: Vän$_2$

H. tere', tere', tetre poila: Set$_1$,

J. Ämm piu (ämbju) härja joru: Vai$_1$, Vlk$_1$,

Ja Ämm piu ämäjoro ! Vai$_2$.

K. wer wer wer wer wernikene: Kul$_1$,

K. kirikits (= kivikits) küku: Krk$_{1-5}$.

~~L. tere see tuba trelli kirju !: Jür$_1$,~~

L M. tere, tere Timpajalga: SJa$_1$, Plm$_{17}$

~~N. tere, tere kuuse urba !: Hrg$_1$.~~

a_2

Esimese laulurea juurde kuulub järgmine kordvärss:

Vi$_1$: Jumaline, lühikene: VKi$_3$, Hlj$_1$.
Jä$_1$: Jumaleme, lühikene: JJa$_1$, PJa$_1$
Sa$_1$: tere teppu rullikene!: Krj$_2$
Vl$_1$: Jumaline kokre!: Vln$_3$.
Ta$_1$: Jumaleme, kottermanni!: Ksi$_3$.
Ta$_2$: Jumaleme, Kondermanni: Äks$_6$
Ta$_3$: Jumaleme, Koterman! Plm$_{12}$.
Võ$_1$: Jumaline kogrekene: Kan$_1$
Võ$_2$: Jumalimme, kokre!: Plv$_6$.

Seda kordvärssi ümberkorraldades omavahelise suguluse järele, kujuneb kokkuvõttes ja mõningaid keeleiseäraldusi kõrvale heites, järgmine vahekord:

A. Jumaline lühikene: VKi$_3$, Hlj$_1$, JJa$_1$, PJa$_1$.
Aa. Jumaline kokre!: Vln$_3$, Plv$_6$.
Ab. Jumaline kogrekene: Kan$_1$.
Ac. Jumaleme koterman(ni): Ksi$_3$, Äks$_6$, Plm$_{12}$.
B. tere teppu rullikene!: Krj$_2$.

b_1

A redaktsiooni teine laulurida sisaldab küsimuse, kuhu läheb teatav inimene, loom või mingi ebamäärane olevus:

Vi_1: kuhu läked parmu joru ?: Vai_1.

Vi_2: kus sa (~kusa) käisid (~käisit) koera joru (~joro): Vai_2, VKi_{1-2}.

Vi_3: kõverik, kõverik (~kõverik, kõverik ~ Kõverik) kuusa (~kusa ~kusa ~kus-~kos sa ~kosa) läked (~läed ~läät ~läat ~läad ~laket ~laked ~lähad j.n.e.): $Jõh_1$, Lai_1, Plm_1, Plm_3, Plm_{7-8}, Plm_{10-13}, Plm_{16}, Trm_3, Kod_2, $Äks_{2-3}$, Ran_1, $Rõn_1$.

Vi_4: kus sa (~kussa) läked tetre (~tedre) ?: Jis_{1-2}, Vja_1, Trt_{11}, $Võn_8$, Puh_2, Urv_6, As_2.

Vi_5: (Heinam küssind jõe käest:) kõverig, kõverig kus sa läked ?: Jis_3.

Vi_6: kus sa (~kuhu ~kuhus) läked (~laked ~lähäd ~ ~lihad) lühikesed (~lühükäne ~ lühükene ~ lühike j.n.e.): VKi_3, Hlj_1, Vja_1, Kis_{1-2} (Ktv), Krj_2, Ans_1, $Pöi_1$, Muh_1, Pja_1, As_1.

Vi_7: kos (~koss ~koes ~kohes ~kossa ~kõssa ~kosa ~kus sa ~ kus sosa ~kussa ~kusa ~kuhu) sa (~ja ~sina) läked. (~lät ~ läihat ~lähad ~ laked ~ läed ~ läe ~ lähäd ~lähät ~ lääd ~ läät) kokre (~Kokre ~kokri ~kokrõ ~Kokrõ ~ kõkre ~ kokkre ~ kokkre ~ kogre ~ kogne ~ kõkse ~ kökre ~ ~koger j.n.e.) Sim_1, $Vilja_1$, Koe_1, Saa_1, Hel_{1-3}, Hel_{7-10}, Hel_{13},

Tnv$_3$, Tnv$_7$, Vil$_1$, Uln$_1$, Ksi$_1$, Ksi$_6$, Lai$_3$, Plm$_2$, Plm$_{14-15}$,
Tnm$_2$, Kod$_3$, MMa$_{1-2}$, Tlla$_3$, Tlla$_6$, ~~Tlla$_7$~~, Tlla$_8$, Trt$_{2-6}$,
Trt$_{10}$, Võn$_{1-6}$, Võn$_{9-11}$, Kam$_{4-5}$, Nõv$_2$, Nõv$_{6-7}$, Puh$_1$, Puh$_4$,
Puh$_6$, Rõn$_4$, Rän$_{10}$, Ote$_1$, Ote$_3$, Ote$_{6-16}$, San$_{5-6}$, Ja$_{4-2}$,
Kan$_{2-3}$, Urv$_{1-3}$, Urv$_5$, Urv$_9$, Urv$_{12-14}$, Krl$_{2-3}$, Plv$_1$,
Plv$_4$, Vru$_1$, Räp$_{3-6}$, Räp$_{8-9}$, Räp$_{14-15}$, As$_2$.

Jä$_1$: küüts, küüts kus sa lähed?: Amb$_1$, Tor$_1$.

Jö$_2$: kas nägid kordaka reinu ?: Amb$_2$.

Jä$_3$: kus lähed, kus lähed tõllrikene ?: Hja$_1$.

Ha$_1$: kus sa lähäd lallsaba ?: Kos$_1$.

Lä$_1$: kusa läked sääsenene?: Kul$_1$.

Lä$_2$: kus sa läked vennikene ?: Vig$_1$.

Lä$_3$: kus sa läked kudrukene?: Han$_1$.

Lä$_4$: kus sa läked tipu Hans !: Kse$_1$.

Lä$_5$: kus sa läked koidu Jaaku?: Phl$_1$

Lä$_6$: kus sa käisid koidu Jaan ?: Ker$_1$, Phl$_2$.

Lä$_7$: ku sa läked kilgikene ?: Rei$_1$

Lä$_8$: Vüu, Vüu ! kus sa läked ? Lä$_{x1}$ (Hüum.)

Sa$_1$: kus sa läked Koikene ? Krj$_1$.

Pä$_1$: kus sa (~kuhu) läked (~lähad) kuterman?: Tõs$_1$, Sja$_2$

Pä$_2$: kõver, kõver, kus sa läked (~läät)?: Vän$_1$, Ote$_2$.

Pä$_3$: kus sa lähäd, kure muna?: Vän$_2$.

Pä$_4$: kusa lähad kudermann?: Tor$_2$.

Pä$_5$: kussa (kus sa) läked tedrekene?: Hää$_2$, Hel$_4$, San$_2$.

Pä$_6$: kovrits kovrits kusa käisid?: Hää$_3$

Pä$_7$: kita, käta, kus sa läked ?: Hää$_4$.

Pä$_8$: Tüt, tüt kus sa (~kussa) läked (~läed): Hää$_{5-6}$.

Pä$_9$: kovrit, kovrit kus (~~kas~~) sa läked (~laad): Saa$_2$, Hel$_6$,
Puh$_8$.

Pä$_{10}$: kuhu sa lähord tillukene ?: Hls$_1$.

Pä$_{11}$: kivert kõvert (~ kiverik kõverik) kus (kos) sa
läärd (~ läked): Hls$_2$, Plm$_6$, Rõn$_2$.

Pä$_{12}$: koesfa (~ koessa) läät (~ läd) koiku (~ koika) Kik$_{1-5}$.

Vl$_1$: kos (~ kus) sa (~ kusa ~ kosa ~ kos sa) käisid (~ käisit)
kokre (~ Kokre ~ kogerekene j.n.-l.) ?: Hel$_{11}$, Tilla$_1$, , Tilla$_5$,
Võn$_{12}$, Kam$_{2-3}$, Nõo$_3$, Puh$_7$.

Vl$_2$: küvit, kovvit (~ küvit, kovvit ~ kovvit) kos sa (~ kus
fa ~ kus sa ~ kossa ~ kussa) läärd (~ läkat) ?: Trv$_{1-2}$,
Trv$_4$, Trv$_6$, Trv$_8$, Vil$_2$, Räp$_{13}$.

Vl$_3$: küvit kovvit kovvit, kossa läärd ?: Trv$_3$.

Vl$_4$: kuol ds käisid kolmik lehma ?: Vlh$_2$

Vl$_5$: kos (~ kossa ~ kus) sa kävvet (~ kävet), kokre ? Vlh$_3$, Urv$_7$,
Plv$_6$.

Vl$_6$: kus sa läked, kokkermanni ?: Vln$_4$.

Vl$_7$: kus sa käisid Kampajalga ?: SJa$_1$.

Vl$_8$: kuhu sina läkad kuttermaani ?: SJa$_3$, SJa$_5$.

Vl$_9$: kas nägid kadaka kaie ? SJa$_4$.

Vl$_{10}$: kuhu (~ kus sa) läked kutermann (~ kuttermanni) Plt$_{11}$,
Lai$_4$.

Vl$_{11}$: külamees, külamees kus sa läked ?: Plt$_2$.

Ta$_1$: kus sa käisid kotermann ? Ksi$_2$.

Ta$_2$: kus sa läked, tetermanni ?: Ksi$_3$.

Ta$_3$: kossa käve kokrõ ?: Ksi$_4$

Ta$_4$: kuhu sa läked kudrukene ? Lai$_5$.

Ta$_5$: kuhu võidad kullerila ?: Plm$_{12}$.

Ta$_6$: kossa läked Kompajalga ?: Plm$_{17}$.

Ta$_7$: kus sa käisid Audrusrein ?: Trm$_1$.

Ta$_8$: kus sa käisid kurekene ?: Kod$_1$.

Ta$_9$: mees, mees, kuhu lääd ?: M.Ma$_3$.

Ta$_{10}$: koes sa lääd, kurekene ?: M.Ma$_4$.

Ta$_{11}$: kus sa lähed kutruke (~ kudrukene ?) : Äks$_4$, Tilla$_2$.

Ta$_{12}$: kus sa lähed, Jungermanni ? : Äks$_6$.

Ta$_{13}$: kus sa (~ kossa) lähed (~ lähet ~ lääd ~ läät) kotre (~ Kotre)?: Trt$_1$, Kõo$_5$, Rõn$_3$, Ote$_{17}$, Ulg$_2$, Räp$_{12}$.

Ta$_{14}$: kuhu sa lahed kullake ? : Trt$_2$.

Ta$_{15}$: kus (~ kos ~ koes) sa (~ ja) lähed (~ lähad ~ lääd ~ läät ~ läet) kogrekene (~ kokrekene ~ kogrukene ~ kogrokane) Trt$_8$, Võn$_2$, Set$_2$, Set$_5$, Pts$_1$, As$_{4-7}$.

Ta$_{16}$: kuhu lähed kokre ? Trt$_9$.

Ta$_{17}$: küwit, kowwit (~ küwid, kowwid) kos (~ kus) teq (tee) lääte (lääti ?) : Kam$_{17}$, Räp$_{11}$.

Ta$_{18}$: kus sa (kos sa ~ kossa ~ kussa) käisid (~ kävet) kotre (~ Kotre)?: Kam$_8$, Puh$_3$, Puh$_5$, Rõn$_{5-6}$, San$_{3-4}$, As$_3$.

Ta$_{19}$: Hendrik, Hendrik kus sa (~ kossa) läed (~ lääd) ?: Kõo$_1$, Kõo$_4$.

Ta$_{20}$: kus sa lähed kätre ?: Ran$_2$.

Ta$_{21}$: kiks, koks, kus sa käisid ?: Rõn$_2$.

Ta$_{22}$: tsirulik tsärulik kus sa käisid: Rõn$_8$.

Ta$_{23}$: kos sa (~ kuhu) läät (~ lahed) [tetre] Rõn$_9$, Urv$_8$.

Ta$_{24}$: kossa käisid kokreke ?: Ote$_4$.

Ta$_{25}$: kus sa lähed teterratsi ?: Ote$_5$.

Ta$_{26}$: kos ja läät kogrokane ? : Ta$_{13}$.

Ulg$_1$: kopis sapis läpiked kopikre ? : Ulg$_1$.

Võ$_1$: kus lähed ? : Kan$_1$, Krl$_1$.

$Võ_2$: kos sa läked kokreru ? : Urv_4

$Võ_3$: kus sa tõidat kokre ? : Urv_6

$Võ_4$: kus sa läked, Kokre nari ? : Urv_{10-11}.

$Võ_5$: poiju puhma pakku metsa : Hrg_1.

$Võ_6$: kos me läämm kokko ? Plv_2.

$Võ_7$: kuşa läädd kodra ? : Plv_3, $Räp_2$.

$Võ_8$: kos sa lööde, kos sa läede kogrekene ? : Plv_4.

$Võ_9$: kos sa kopsid kokre ? : $Räp_{10}$.

$Võ_{10}$: kosta läked kodreke ? : Vas_1.

$Võ_{11}$: kus sa läket kukke ? : Vas_2.

Set_1 : koes läät südo vüla ? : Set_1.

Set_2 : koes sa no iks läät, kogrẽkẽnẽ ? : Set_3.

Set_3 : kokes läät, kogrõkõnõ ? : Set_4.

As_1 : kon sa olit kogrukene ? : As_8.

As_2 : koes (~ kos ~ kossa) sa läked (~ läät) kotimees (~ kottimüs) ? : As_4, As_{16}, As_{23-25}, As_{32}.

As_3 : kos sa olli kogrõkõnõ ? : As_{10-15}, As_{18}, As_{20}, As_{26-28}, As_{31}, As_{33}, As_{35}.

As_4 : koes löät ... ? As_{17}.

As_5 : kos sa olli pardzikõnõ ? : As_{21}.

As_6 : kos sa olli ? : As_{22}, As_{37}.

As_7 : kos ~~sa~~ lät kottimîs ? : As_{36}.

As_8 : kos sa lätsi kogrõkõnõ ? As_{30}.

See laulurida puudub järgmistes teisenditest : Vi : V Ja_2 ; Ha : $Jür_1$, Rap_{1-2} ; Vl : K Ja_1 ; Ta : Ksi_5, Lai_2, Plm_{4-5}, Plm_9, $Äks_1$, $Tilla_4$, San_1, $Röm_1$ / As_{19}, As_{29}, As_{34}.

Seda laulurida omavahelise suguluse järele korraldades ja ortograafilisi iseäraldusi kõrvale heites, kujuneb järgmine pilt nende vahekorrast:

A. kos (~ koss ~ koes ~ kohes ~ kossa ~ kõsa ~ kosa ~ kus sa ~ kus saa ~ kussa ~ kusa ~ kuhu) sa (ja ~ sina) läked (~ lät ~ lähat ~ lähad ~ lahed ~ läed ~ läe ~ lähäd ~ lähät ~ lääd ~ lõät) kokre (~ Kokre ~ kokri ~ kokrõ ~ Kokrõ ~ kõkrę ~ korkre ~ kokkre ~ kogre ~ kogne ~ kokse ~ kökre ~ koger j.n.e.): Sim$_1$, Vlla$_1$, Koe$_1$, Saa$_1$, Hel$_{1-3}$, Hel$_{7-10}$, Hel$_{13}$, Trv$_5$, Trv$_7$, Vil$_1$, Vln$_1$, Ksi$_1$, Ksi$_6$, Lai$_3$, Plm$_2$, Plm$_{14-15}$, Trm$_2$, Kod$_3$, Mlla$_{1-2}$, Tlla$_3$, Tlla$_6$, Tlla$_8$, Trt$_{2-6}$, Trt$_{9-10}$, Võn$_{1-6}$, Võn$_{9-11}$, Kam$_{4-5}$, Kõv$_2$, Kõv$_{6-7}$, Puh$_1$, Puh$_4$, Puh$_6$, Rõn$_4$, Rõn$_{10}$, Ote$_1$, Ote$_3$, Ote$_{6-16}$, San$_{5-6}$, Fa$_{x1-2}$, Kan$_{2-3}$, Urv$_{1-3}$, Urv$_5$, Urv$_9$, Urv$_{12-14}$, Krl$_{2-3}$, Plv$_1$, Plv$_4$, Vru$_1$, Räp$_{3-6}$, Räp$_{8-9}$, Räp$_{14-15}$, Vlg$_1$, As$_2$.

A.a. kos (~ kus) sa (~ kusa ~ kosa ~ kos Sa) käisid (~ käisit) kokre (~ Kokre ~ kogerekene j.n.e.) ?: Hel$_{11}$, Tlla$_1$, Tlla$_5$, Võn$_{12}$, Kam$_{2-3}$, Kõv$_3$, Puh$_7$.

A b kos (~ kossa ~ kus) sa kävvet (~ käve ~ kävet) kokre (kokrõ) ?: Vln$_3$, Ksi$_4$, Urv$_7$, Plv$_6$.

Ac. kus (~ kos ~ koes ~ kohes) sa (~ja) ~0 läked (~ lähad ~ lääd ~ lõät ~ läet) kogrekene (~ kokrekene ~ kogrokene ~ kogrokane ~ kogrõkõnõ ~ kokreru): Trt$_8$, Võn$_7$, Fa$_{x3}$, Urv$_4$, Set$_2$, Set$_{4-5}$, Pts$_1$, As$_{4-7}$.

Ad. kossa käisid kokreke ?: Ote$_4$.

Ae. kus sa sõidat kokre ?: Urv$_6$.

Af. kos me lääm kokko ?: Plv$_2$.

Ag. kos sa läode, kos sa läade kogrekene ?: Plv$_4$

Ah. Kos sa kopsiod kokre ?: Räp$_{10}$.

Ai. Koes sa nu iks läät, kogrõkõnõ ?: Set$_3$

Aj. Kos sa olli (~ Kon sa ollit) korõkõnõ (~ kogru-kene) ?: As$_8$, As$_{10-15}$, As$_{18}$, As$_{20}$, As$_{26-28}$, As$_{31}$, As$_{33}$, As$_{35}$.

Ak. Kos sa lätsi kogrõkõnõ ? As$_{30}$.

B. Kus lähed, kus lähed tõlbikene ? VJa,

Ba. Kus sa (~ kuhu ~ kuhus) lähed (~ laked ~ lähäd ~ lihad) lühikene (~ lühükäne ~ lühükene ~ lühike j.n.e.): VKi$_3$, Hlj$_1$, VJa$_1$, Kis$_{1-2}$ (Kw), Krj$_2$, Ans$_1$, Pöi$_1$, Muh$_1$, PJa$_1$, As$_1$.

C. (1^2) Kas rägid kadaka reinu ?: Amb$_2$.

Ca. Kus sa käisid Sudruskein ? Trm,

Cb. Kus sa lähed tiipu Hans !: Kse,

Cc. Kus sa lähed koidu Jaaku ? Pkl$_1$.

Cd Kus sa käisid Koidu Jaan ? Ken$_1$, Pkl$_2$.

Ce Kus sa lähed Koiekene ? Krj$_1$

Cf. Kus ~~sa kossat~~ sa käisid Kampajalga ?: SJa,

Cg. Tüt, tüt kus sa (kussa) lähed (~ läed): Hää$_{5-6}$.

Ch. Hendrik, Hendrik kus sa (~ kossa) läed (~ lääd) ?: Kõv$_1$, Kõv$_4$.

Ci. Kus sa lähed, Koore mari ? Urv$_{10-11}$.

Cj. Vüü, Vüü! Kus sa lähed ? ~~Läx$_1$ (Hüü)~~ Pkl$_3$.

Ck. Kossa lähed Kempajalga ? Plm$_{12}$ (Vrd. Cf.).

D. Kus sa (~ kuhu ~ kusa) lähed (~ lähad ~) kuterman (~ kattermanni ~ kutermann ~ kudermann) ?: Tõs$_1$, SJa$_2$, Tor$_2$, Plt$_1$, Lai$_4$.

Da. Kus sa lähed kudrukene ?: Han$_1$.

Dd. kus sa läheb, kokkermanni ?: Vlu4.

De. kuhu sina lähad kuttermaani ?: Sfa3, Sfa5.

Dd. kus sa läheb, tetermanni ?: Kri3

De. kuhu (~ kus) sa läheb kutruke (kudrukene) ?: Lai5, Äks4, Tilla2.

Df. kus sa läheb, Jungermanni ?: Äks6.

Dg. kus sa (~ kossa) läheb (~ läket ~ lääd ~ läät) kotre (Kokre) ?: Trt1, Kõo5, Rõn3, Ote17, Vlg2, Räp12.

Dh (?) Kus sa käisid kurekene ?: Kod1.

Di. kus sa läheb kätre ?: Ran2.

Dj. kus sa läheb tetermatsi ?: Ote5. (Vrd. Dd!).

Dk. kusa lääd kodra ?: Plv3, Räp2.

Dl. kosa läheb kodreke ?: Vas1.

E. kõverik, kõverik (kõverik, kõverik ~ Kõverik, K..., kõverig, kverig) kus sa (~ kussa ~ kusa ~ kus- ~ kos- ~ kosa) läheb (~ läed ~ läät ~ läät ~ lääd ~ lalet ~ laheb ?: lähad j.u.e.) ?: Jõh1, Jis3, Lai1, Plm1, Plm3, Plm7-8, Plm10-13, Plm16, Trm3, Kod2, Äks2-3, Ran1, Rõn1.

Ea. kõver, kõver, kus sa läheb (~ läät) ?: Vän1, Ote2.

Eb. kivert kõvert (kiverik, kõverik) kus (koss) sa lääd (~ läheb): Hls2, Plm6, Rõn2.

Ec (?) küits, küits kus sa läheb ?: Amb1, For1.

F. kovrits kovrits kusa käisid ?: Hää3.

Fa. kovrit, kovrit kus (kos) sa läheb (~ laad): Saa2, Hel6, Puh8.

Fb. kürit, kovrit (~ kürit, kovrit ~ kovrit) kos sa (~ kus ja ~ kus sa ~ kossa ~ kussa) lääd (lähat) ?: Tru1-2, Tru4, Tru6, Tru8, Vil2, Räp13.

Fc: küvrit kovvrit kovvrt , kossa lääd ?: Tru 3.

Fd. küvrit, kovvrit (küvrid, kovvrid) kos (~kus) te (tee)
löäte (lääti) ?: Kam , , Räp ||.

b_2

Teise A. redaktsiooni lauluviisi juurde kuulub järgmine kordvärss:

Vi$_1$: mis tahad nüüri part ?: Jõh$_1$.
Vi$_2$: (Jõgi:) näuhka paljas, mis sa tahad: Jis$_3$.
Vi$_3$: ~~midäs tulid tobukare ?~~
Jä$_1$: kõwer, kõwer mis sa tahad ?: Amb$_1$.
Pä$_1$: ikas paljas pajo, mis sa tahad ?: Põs$_1$.
Pä$_2$: paljas, paljas, mis sa tahad ? Vän$_1$.
Vl$_1$: leh, nühi kukalt mis sa tahad ? Plt$_2$.
As$_1$ midäs tulid tobukare ? As$_1$.

Nimetatud kordvärssi ümberseades rende omavahelise suguluse järele, kujuneb korduminel ~~ja~~ järgmine kokkuvõte:

A. näuhka paljas, mis sa tahad ?: Jis$_3$
Aa. ikas paljas pajo, mis sa tahad ?: Põs$_1$
Ab. paljas, paljas, mis sa tahad ? Vän$_1$
B. kõwer, kõwer mis sa tahad ?: Amb$_1$
C leh, nühi kukalt mis sa tahad ? Plt$_2$
D. mis tahad nüüri part ? Jõh$_1$
E. midäs tulid tobukare ? As$_1$.

β.

Kahekõne matusest.

a.

Matuse kahekõne algab ühe laulutegelase (sagedasti kogre) nimetamisega, et ta läheb parmu (resp. sõäse, ämma, pikka või kuke) matusele (pulma, saaja), peie või puhtile. See laulurida esineb järgmiselt:

Vi$_1$: läken parmu matuselle : Vai$_1$.
Vi$_2$: käisin paarmu matusel : Vai$_2$.
Vi$_3$: läken parmu matusele : Jõh$_1$, Sim$_1$, Tor$_1$, Vän$_1$.
Vi$_4$: ma läken (~ löen ~ löä ~ lään ~ läha ~ läkan j.n.e) parmu matusele (~ maduselе ~ mattusele ~ matuselle ...) : Jis$_1$, VJa$_1$, Nis$_1$ (Ntro), Kul$_1$, Han$_1$, Phl$_3$ (?), Krj$_{1-2}$, Ans$_1$, Muh$_1$, PJa$_1$, For$_2$, Hää$_2$, Hää$_4$, Saa$_2$, KJa$_1$, Plm$_3$, Plm$_7$, Plm$_{10-12}$, Plm$_{16}$, Trm$_3$, Kosk$_3$, Tilla$_7$, Trt$_4$.
Vi$_5$: ma (~ maa) läe (~ läen ~ läken ~ lä ~ löä ~ läkän ~ läka ~ läke j.n.e.) parmu peie : Jis$_2$, Koe$_1$, Sora$_1$, Hel$_1$, Hel$_{9-10}$, Hel$_{12-13}$, Vlg$_1$, Vil$_1$, Kri$_1$, Lai$_3$, Plm$_2$, Plm$_{13-15}$, Trm$_2$ Mlla$_{1-2}$.

Äks$_2$, Ella$_8$, Irt$_1$, Irt$_{5-6}$, Vän$_1$, Vän$_4$, Nõv$_1$, Nõv$_4$, Nõv$_6$, Ruh$_1$, Ruh$_4$, Ruh$_6$, Ran$_2$, Rõn$_3$, Rõn$_{10}$, Ote$_{5-8}$, Ote$_{10}$, San$_5$, Ta$_{x1-2}$, Urv$_1$, Urv$_4$, Krl$_3$, Plv$_1$, Räp$_6$, Ulg$_2$.

Vi$_6$: lähen parmu mattusele : Tis$_3$.

Vi$_7$: ma käisin parmu matusel: Vki$_1$, Ken$_1$, Ta$_{x1}$.

Vi$_8$: käisin parmu matusel: Vki$_2$, SJa$_1$, Ksi$_2$, Kod$_1$.

Vi$_9$: lähan pika (~ pikka) matukselle (~ matuksel-le): Vki$_3$, Hlj$_1$.

Vi$_{10}$: ise läks parmu matusele: Vja$_2$.

Jäi$_1$: ma lähen ämma matusele: Amb$_1$.

Jäi$_2$: lähen parmu matukselle: J Ja$_1$.

Hoi$_1$: ma (~ mina) läksin parmu matukselle: Jüi$_1$.

Hoi$_2$: ma lähän parmu matukselle: Kos$_1$.

Hoi$_3$: ma läen parmu matussele: Nis$_2$ (Nro).

Läi$_1$: lähän parmu matussele: Vig$_1$.

Läi$_2$: ma läi parmu matuse: Kse$_1$.

Läi$_3$: ma läi parmu matussele: Phl$_1$, Mlla$_4$.

Läi$_4$: ma käesen parmu matusel: Phl$_2$.

Läi$_5$: lähen aga parmu matusele: Rei$_1$.

Sa$_1$: ma läi (~ läen) parmumatusele!: Päi, Ked$_2$.

Pä$_1$: ma lähen parmo matusele: Tõs$_1$.

Päi$_2$: ma lähen (~ lään) parmu matuselle: Väi$_2$, Lai$_5$, Plm$_6$.

Päi$_3$: lähen parmu matuksel: Häi$_1$.

Päi$_4$: parmu matusel: Häi$_3$.

Päi$_5$: ma läen (~ lähen) parmu matusel: Häi$_{5-6}$.

Päi$_6$: ma läi parmu matusessa: Hls$_1$.

Pä$_2$: ma lään parmu matuses: Mls$_2$.

Pä$_8$: ma lää (~ lään) parmu peiju: Kru$_1$, Kru$_{4-5}$.

Pä$_9$: ma lä (~ lää ~ lään ~ läe ~ läne ~ lähen j.n.e.) parmu peije (~ peie): Kru$_{2-3}$, Hel$_{4-5}$, Hel$_8$, Tru$_7$, Krl$_2$.

Ul$_1$: lähen parmu peije: Hel$_2$.

Ul$_2$: parmu peie (~ peien): Hel$_3$, Tilla$_1$.

Ul$_3$: ma lähen (~ lää ~ lään) parmu peige: Hel$_6$, ~~Tilla$_5$, Mõo$_3$, Puh$_3$, Rõn$_5$, Ote$_4$, San$_{3-4}$.~~

Ul$_4$: ma lää parmu peiie: Hel$_2$.
(peräst partsi pulme, sõõlt sai süli saaja j.n.e.).

Ul$_5$: ma käiti (~ käesi ~ käisin) parmu (Parmu) peien: Hel$_{11}$, Tilla$_5$, Võn$_{12}$, Mõo$_3$, Puh$_3$, Rõn$_3$, Ote$_4$, San$_{3-4}$.

Ul$_6$: ma lähen parmu peike: Tru$_2$.

Ul$_7$: mia lään parmu peie: Tru$_4$.

Ul$_8$: ma lää (~ lään ~ lähen) parmu peigi: Tru$_6$, Tru$_8$, Vil$_2$, Puh$_8$, Räp$_{13}$.

Ul$_9$: ma käisin parmu matussal: Uln$_2$.

Ul$_{10}$: käve (~ kärve) parmu puhtel: Uln$_3$, Plt$_6$.

Ul$_{11}$: lähen parmu peigu: Uln$_4$.

Ul$_{12}$: läha sõõse matusselle: Sõa$_2$.

Ul$_{13}$: lähan parmu matusele ~~(~ matusele) Plt$_{1-2}$, Mõõa$_3$, Tilla$_2$, Trt$_7$.~~ Sõa$_2$.

Ul$_{14}$: lähen parmu matusele (matussele): Plt$_{1-2}$, Mõõa$_3$, Tilla$_2$, Trt$_7$.

Ta$_1$: ma lõän parmu mattuselle : Ksi$_3$.
Ta$_2$: käve parmu puhtil : Ksi$_4$.
Ta$_3$: lähen parmu puhtele : Ksi$_6$
Ta$_4$: ma lähen Paara matusele : Lai$_1$,
Ta$_5$: ma lähen sääse matusele : Lai$_4$ (vrd. Sõa$_2$).
Ta$_6$: maleparmumatusele : Plm$_1$.
Ta$_7$: läheme parmu matusele : Plm$_{4-5}$, Äks$_1$.
Ta$_8$: mina lähen parmu matusele : Plm$_8$.
Ta$_9$: ma läen parmu mattusele : Äks$_3$.
Ta$_{10}$: oma parmu matusele : Äks$_4$.
Ta$_{11}$: lähen parmu matussele : Äks$_6$.
Ta$_{12}$: lähen parmu peie : Tilla$_3$, Trt$_2$, Trt$_{10}$, Nõo$_2$.
Ta$_{13}$: lähen parmu peiele : Tilla$_6$.
Ta$_{14}$: lähen parmule peiele : Trt$_3$.
Ta$_{15}$: ma läh parmu puhtõle : Trt$_8$.
Ta$_{16}$: lähen parmu peije : Trt$_9$.
Ta$_{17}$: ma lähen parmu peiele !: Trt$_{11}$, Võn$_{11}$, Urv$_5$.
Ta$_{18}$: parmule peiehe : Võn$_2$.
Ta$_{19}$: ma lähen parmule peijele : Võn$_3$.
Ta$_{20}$: ma lääm parmu peiele : Võn$_5$.
Ta$_{21}$: ma lääm : parmu peijele : Võn$_6$.
Ta$_{22}$: ma. lää parmu peiele (matusele) : Võn$_7$.
Ta$_{23}$: ma lääm parmu peiile : Võn$_8$.
Ta$_{24}$: ma lääm parmu woratama (~ vaatama) : Võn$_{9-10}$
Ta$_{25}$: ne... lää parmu peie : Kam$_1$.
Ta$_{26}$: Käisin (~ kaisin) parmu peien : Kam$_{2-3}$, Puh$_7$.
Ta$_{27}$: parmule pejede : Kam$_4$.
Ta$_{28}$: ma lä parmu peijehe : Kam$_5$, Ote$_{15}$.

Ta$_{29}$: käisin parmu peila !: Kam$_6$.

Ta$_{30}$: läken parmu peiesse : Nõo$_5$.

Ta$_{31}$: ma löä (~ löön ~ lähä) parmu peijede : Nõo$_2$, Ote$_{1-2}$.

Ta$_{32}$: parmu peie kutse : Puh$_2$.

Ta$_{33}$: mina käisin parmu peien : Puh$_5$.

Ta$_{34}$: ma läke (~ lää) parmu peiede : Ran$_1$, , Rõn$_1$, , Rõn$_4$, San$_2$, San$_6$, Urv$_{9-11}$.

Ta$_{35}$: ma läken parmu peiesse : Rõn$_2$.

Ta$_{36}$: ma käisin parmu peies (~ peijes) : Rõn$_6$, Rõn$_8$.

Ta$_{37}$: käisin parmu peies : Rõn$_7$.

Ta$_{38}$: parmu peie : Rõn$_9$.

Ta$_{39}$: mala parmu peie : Ote$_3$.

Ta$_{40}$: maläke parmu peiede : Ote$_9$.

Ta$_{41}$: mina läken parmu peiede : Ote$_{11}$.

Ta$_{42}$: läken parmu peiede : Ote$_{12}$.

Ta$_{43}$: ma löä parmu peiete : Ote$_{13}$.

Ta$_{44}$: ma löä parmu (~ Parmu) peijede : Ote$_{14}$, Ote$_{16}$.

Ta$_{45}$: ma lä parmu peijè : Ote$_{17}$.

Ta$_{46}$: lä (= lää) ma parma pahtela : Ta$_{8_3}$, As$_{12}$.

Võ$_1$: parmule puhtile : Kan$_1$, , Plv$_3$, Räp$_2$, Vas$_2$, Pts$_1$.

Võ$_2$: mam löä parmu puhtile : Kan$_2$.

Võ$_3$: ma lä parmu puhtole (~ puhtile; matusele) : Kan$_3$, Urv$_{12}$.

Võ$_4$: ma lää (~ lä) parmu puhtilõ : Urv$_2$, Urv$_{13-14}$, Set$_4$.

Võ$_5$: ma lää parmu (~ parmo) puhtile : Urv$_3$, Plv$_5$.

Ex bibl. univ. Tart.

Võ$_6$: käve parmul pulman,
(sitikile saaja): Urv$_7$.
Võ$_7$: parmu puhtile: Urv$_8$.
Võ$_8$: parmule peie: Krl$_1$.
Võ$_9$: ma löä parmu peigi: Rõu$_1$.
Võ$_{10}$: lääme parmu puhtile: Plv$_2$.
Võ$_{11}$: parmule löän peie: Räp$_1$.
Võ$_{12}$: löä (~ löän ~ lähä ~ läbe) parmu
puhtile: Räp$_3$, Räp$_9$, Vru$_1$, Set$_2$, As$_9$.
Võ$_{13}$: parmulõ löä puhtile: Räp$_4$.
Võ$_{14}$: maa löä parmu puhtile: Räp$_5$.
Võ$_{15}$: (Teder:) parmu puhtile: Räp$_7$.
Võ$_{16}$: (parmule ratastega)
löä puhtille: Räp$_8$.
Võ$_{17}$: ma löä (~ lä) parmu puhtele (matusele):
Räp$_{10}$, Plv$_4$.
Võ$_{18}$: parmu poole puhtele: Räp$_{12}$.
Võ$_{19}$: lä parmulẹ puhtele: Räp$_{14}$.
Võ$_{20}$: parmule löä puhtile: Vas$_1$.
Vlg$_1$: mapi läpi papirmu pepüe: Vlg$_1$
Set$_1$: ma löä parmu puhtillõ: Set$_1$.
Set$_2$: löä iks ma parmu puhtillẽ: Set$_3$
Set$_3$: ma läben parmu puhtile: Set$_5$.
As$_1$: lähän pooarmu mooduksisse!: As$_1$
As$_2$: parmu terra puhtile: As$_2$.
As$_3$: nina käve parmu peel: As$_3$.
As$_4$: löä ma parmu puhtilõ: As$_{4-6}$.

as_5: parmu puhtil: as_8.
as_6: olli ma parmu puhteh: as_{10}, as_{13-14}, as_{26-27}, as_{31}, as_{33}.
as_7: olli parmu puhteh: as_{11}, as_{15}, as_{20-22}.
as_8: mina löä parmu puhtele: as_{17}.
as_9: löä parmu puhtele: as_{23-24}, as_{32}.
as_{10}: lätsi ma parmu puhtele: as_{30}.
as_{11}: ... parmu puhteh: as_{35}.
as_{12}: lâ parmu puhtele: as_{36}.
as_{13}:

See laulurida puudub järgnistes teisendites: amb_2, Rap_{1-2}, SJa_4, Loi_2, $Tlla_4$, San_1, $Räp_{15}$, Hrg_{11}, as_{12}, as_{16}, as_{18-19}, as_{25}, as_{28-29}, as_{34}, as_{37}.

Lauluridu korraldades rende omavahelise sugulase järele, jäganise aluseks võttes „matuse" sõna eri kujud ja verbi, soame värsside vahekorrast järgmise korduse:

A. lähen (~ lähan) parmu (~ parmo) matusele (~ matukselle ~ mattusele ~ matuselle ~ matussele ...): Vai_1, $Föh_1$, Kis_2 Sim_1, JJa_1, Vig_1, Tor_1, $Vän_1$, SJa_2, Slt_{1-2}, MMa_3, $Äks_6$, $Tlla_2$, Trt_2.
Aa. lähen aga parmu matasele: Rei_1.
Ab. lähen parmu matuksel: $Hää_1$.
Ac. lähän paarmu madukšiše!: as_1.
Ae. nina lähen parmu matusele: Plm_8.
Af. ma lähen (~ läen ~ läär ~ lään ~ läha ~ lähan ~ lähän ~ lä) parmit (~ parmo ~ Parara) matusele (~ maleparmumatusele ~

~parnumatusele ~ matussele ~ matuselle ~ mattuselle ~ mattusele j.n.e.) : Jis$_1$, Vja$_1$, Kos$_1$, Nis$_{1-2}$ (Nro), Kul$_1$, Hon$_1$, Phl$_1$, Phl$_3$(?), Krj$_{1-2}$, Ars$_1$, Pöi$_1$, Muh$_1$, Tõs$_1$, Sja$_1$, Vän$_2$, Tor$_2$, Hõiä$_2$, Hõiä$_4$, Sora$_2$, Kja$_1$, Lai$_5$, Ksi$_3$, Lai$_1$, Lai$_5$, Plm$_1$, Plm$_3$, Plm$_{6-2}$, Plm$_{10-12}$, Plm$_{16}$, Erm$_3$, Kod$_{2-3}$, Mlla$_4$, Äks$_3$, Tlla$_7$, Ert$_4$.

Ag. ma lähen (~läen) parnu matusel : Hää$_{5-6}$.

Ah. na lää parnu matuse : Kse$_1$.

Ai. na lää parnu matuses : Hls$_2$.

Aj. na lää parnu matusessa : Hls$_3$.

B. läksme parnu matusele : Plm$_{4-5}$, Äks$_1$.

C. na (~ mina) läksin parnu matuksele : Jün$_1$.

D. käisin paarnu (~ parnu) matusel : Vai$_2$, Vki$_2$, Sja$_1$, Ksi$_2$, Kod$_1$.

Da. ma käisin (~ käisen) parnu matusel (~ matosel ~ matussal) Vki$_1$, Phl$_2$, Ken$_1$, Uln$_2$, Tax$_1$.

E. ise läks parnu matusele : Vja$_2$.

F. oma parnu matusele : Äks$_4$.

G. läksn pika (~ pikka) matukselle (~ mattukselle) : Vki$_3$, Hlj$_1$.

H. ma lähen ämma matusele : Amb$_1$.

I. läks söösе matussele : Sja$_2$.

Ja. ma lähen söösе matusele : Lai$_4$.

J. parnu matusel : Hõiä$_3$.

K. lähen parnu peije (~ peie) : Hel$_2$, Tlla$_3$, Ert$_2$, Ert$_{9-10}$, Kõv$_2$.

Ka. lähen parnu peiele : Tlla$_6$

Kb. lähen parnule peiele : Ert$_3$.

Kc. lähen parmu peiesse : Nõo$_5$.

Kd. lähen parmu peiede : Ote$_{12}$.

Kf. lähen parmu peigu : Vln$_4$.

Kg. ma (~ maa ~ mapi) läe (~ laen ~ lähen ~ lä ~ lää ~ lääu ~ lähän ~ läha ~ lähe ~ mala ~ läpi) parmu (päpirmu) peie (~ peije ~ peiie ~ peige ~ peike ~ pepiie): Jis$_2$, Kod$_1$, Saa$_1$, Krk$_{2-3}$, Hel$_1$, Hel$_{4-10}$, Hel$_{8-10}$, Hel$_{12-13}$, Trv$_1$, Trv$_3$, Trv$_5$, Trv$_{21}$, Vln$_1$, Vil$_1$, Kri$_1$, Lai$_3$, Plm$_2$, Plm$_{13-15}$, Trm$_2$, Mlla$_{1-2}$, Äks$_2$, Tlla$_8$, Trt$_1$, Trt$_{5-6}$, Võn$_1$, Võn$_4$, Nõo$_1$, Nõo$_4$, Nõo$_6$, Puh$_1$, Puh$_4$, Puh$_6$, Ran$_2$, Rõn$_3$, Rõn$_{10}$, Ote$_3$, Ote$_{5-8}$, Ote$_{10}$, Ote$_{17}$, San$_5$, Tax$_{1-2}$, Urv$_1$, Urv$_4$, Krl$_{2-3}$, Põlv$_1$, Räp$_6$, Vlg$_{1-2}$.

Kh. ma lähen (~ lää ~ lääu) parmu peiele (~ peijele (matujele) ~ peiile): Trt$_{11}$, Võn$_{5-8}$, Võn$_{11}$, Urv$_5$.

Ki. ma lähen parmule peijile: Võn$_3$.

Kj. ma lää (~ lääu) parmu peiju: Krk$_1$, Krk$_{4-5}$.

Kk. ma lää (~ lääu ~ lähe) parmu peigi: Trv$_6$, Trv$_8$, Vil$_2$, Puh$_8$, Räp$_{13}$, Rõu$_1$.

Kl. ma lä parmu peijehe: Kam$_5$, Ote$_{15}$.

Km. mina lähen parmu peiede: Ote$_{11}$.

Kn. ma lää (~ lääu ~ lähä ~ lähe ~ malähe) parmu (~ Parmu) peijede (peiede ~ peiete): Nõo$_2$, Ran$_1$, Rõu$_4$, Ote$_{1-2}$, Ote$_9$, Ote$_{13}$, Ote$_{16}$, San$_2$, San$_6$, Urv$_{9-11}$.

Ko. ma lähen parmu peiesse : Rõn$_2$.

Kp. parmule lääu peie : Räp$_1$.

L. me lää parmu peie : Kam$_1$.

M. mina käve parmu peel : As$_3$.

N. käisin (~ koisin) parmu peien (~ peies ~ peila): Kam$_{2-8}$, Kam$_6$, Puh$_7$, Rõn$_2$.

Na. mina käisin parmu peien: Puh$_5$.

Nb. ma käisi (~ käesi ~ köisin) parmu (Paarmu) peien (~ peies ~ peijes): Hel$_{11}$, Tilla$_5$, Võn$_{12}$, Nõg$_3$, Puh$_3$, Rõn$_3$, Rõn$_6$, Rõn$_8$, Ote$_4$, San$_{3-4}$.

O. parmu (parmule) peie (peien): Hel$_3$, Tilla$_1$, Krl$_1$.

Oa. parmule peiehe (~ peijede): Võn$_2$, Kam$_4$.

P. parmu peie kutre: Puh$_2$.

R. läihen (~ lää ~ lâ ~ lään ~ lähä ~ läihe parmu puhtele (~ puhtile): Ksi$_6$, Räp$_3$, Räp$_9$, Vru$_1$, Set$_2$, As$_9$, As$_{23-24}$, As$_{32}$, As$_{36}$.

Ra. lâ parmulę puhtele: Räp$_{14}$.

Rb. lää iks ma parmu puhtillẽ: Set$_3$.

Rc. mina lää parmu puhtele: As$_{17}$

Rd. ma (~ moa ~ mam) läih (lää ~ lä ~ läihen) parmu (~ parmo) puhtõle (~ puhtile ~ puhtole ~ puhtele ~ puhtilõ ~ puhtillõ j.n.e.): Irt$_8$, Kan$_{2-3}$, Uro$_{2-3}$, Uru$_{12-14}$, Plv$_{4-5}$, Räp$_5$, Räp$_{10}$, Set$_1$, Set$_{4-5}$.

Re. lä (= lää) ma parma (~ parmu) pahtelor (puhtile): Jaa$_{3}$, As$_{4-7}$.

Rf parmulõ (~ parmule) (ratastega) lää puhtile: Räp$_4$, Räp$_8$, Vas$_1$.

S. lääme parmu puhtile: Plv$_2$.

T. käive (~ käivve) parmu puhtel (~ puhtil): Vlu$_3$, Ksi$_4$, Plv$_6$.

U. lätsi ma parmu puhtele: As$_{30}$.

V. olli ma parmu puhteh: As$_{10}$, As$_{13-14}$; As$_{26-28}$, As$_{31}$, As$_{33}$.

Va. olli parmu puhteh : As11, As15, As20-22.

Ä. parmu poole puhtele : Räp12.

Ö. parmu herra puhtele : As2.

Õ. parmu (parmule) puhtile (~ puhtil ~ puhteh): Kar1, ~~Plv5~~ Urv8, Plv3, Räp2, Räp7, Vas2, Pts1, As8, As35.

Ü. käve parmul pulman : Urv7.

X. ma lään parmu voratama (~ voratama) : Võu9-10.

b.

Matuse kahekõne teise laulurida esineb järgmiselt:

Vi$_1$: kes selle (~ Selle) parmu (~ Parmu) maha lõi (~ löi)?: Vai$_1$, Rap$_{1-2}$, Phl$_1$, Ken$_1$, Krj$_2$, Muh$_1$, Vän$_2$, Tor$_2$, SJa$_1$.

Vi$_2$: kes selle paarmu maha lõi?: Vai$_2$.

Vi$_3$: kes selle parmu ära tappis (~ tappis)?: Jõh$_1$, Jis$_1$, Vki$_1$, Kis$_{1-2}$ (Kru), Plm$_{6-7}$, Võn$_{11}$.

Vi$_4$: kesse (~ kessee) parmu ära tappis?: Jis$_2$, VJa$_1$, Mõrä$_1$, Mõrä$_4$, Vln$_4$, Ksi$_5$, Plm$_{12}$.

Vi$_5$: kessi (~ kissi) parmu ärra tappis?: Jis$_3$, Ksi$_3$.

Vi$_6$: kese parmu ära tappas?: Vki$_2$.

Vi$_7$: millal (~ milla) pikka ära suri: VVi$_3$, Hlj$_1$.

Vi$_8$: kes pärmu ära tapp?: Sim$_1$, Plm$_5$, Ote$_1$.

Vi$_9$: kes tapab parmu ära tappa?: Vlla$_1$.

Jä$_1$: kessi ämma ära tappis?: Amb$_1$.

Jä$_2$: kesse parmu maha lõi?: JJa$_1$.

Jä$_3$: kes see (~ se) parmu är (~ ärä) tapp (~ tapp')?: Koe$_1$, Plm$_2$, Plm$_4$, Tlla$_2$, Trt$_1$, Rõn$_3$.

Ha$_1$: kes selle parmu siis ära tappis?: Jür$_1$ (A.)

Ha$_2$: kes selle parmu tappis ära?: Jür$_1$ (B.)

Ha$_3$: kes oli parmu äratapnud?: Kos$_1$.

Lä$_1$: kes oli parmu maha löönud?: Kul$_1$.

Lä$_2$: kes se (~ see) parmu maha lõi?: Vig$_1$, ?Phl$_3$,

Kry$_1$, Pöi$_1$, Hää$_2$, Hel$_{12}$.

Lä$_3$: kesse parmu ää tapis ?: Han$_1$.

1) Lä$_4$: kes aga parmo maha lõi ?: Phl$_2$.

Lä$_5$: kes aga parmu ära tappis ?: Rei$_1$.

So$_1$: kesse parmu maha lõi ?: Ans$_1$.

Pä$_1$: kes selle parmo maha lõi ?: Põs$_1$. (B.)

2) Pä$_2$: kes parmu ära tappis ?: Vän$_1$, Hel$_3$, Plt$_1$, Äks$_1$, Ksi$_6$
Trt$_3$, Nõo$_6$, Rõn$_6$, Rõn$_8$, Krl$_2$, Räp$_{12}$, Set$_5$.

Pä$_4$: kes (~kissi) parmu ära tappis ?: Tõr$_2$, Kja$_1$, Plm$_{16}$.

Pä$_5$: kes parmu ära (~ara) tapis ?: Hää$_3$, Tilla$_1$, Tilla$_3$,
Kam$_4$, Nõo$_2$, Ote$_{11-12}$, Kan$_1$, Urv$_{3-11}$, Vas$_1$.

Pä$_6$: kes parmu maha lõi ?: Hää$_5$.

Pä$_7$: kes parmu ära lõi ?: Hää$_6$.

Pä$_8$: kes see parmu ara tapp' (~ tap) ?: Saa$_1$, Urv$_1$.

Pä$_9$: kessi parmu ära (~ärä) tappis ?: Sõra$_2$, ~~Kod$_2$~~,
Vln$_2$, Kod$_2$, Tilla$_{5-7}$, Äks$_6$.

Pä$_{10}$: kezi parmu ära taps ?: Hls$_1$

Pä$_{11}$: kese parmu ära taps ?: Hls$_2$.

Pä$_{12}$: kesfi parmu ära taps ?: Krk$_1$.

Pä$_{13}$: kesfe (~kesse) parmu ära taps' (~taps): Krk$_2$,
Vil$_1$.

Pä$_{14}$: kessi parmu ärä taps ?: Krk$_4$.

Ul$_1$: kesse parmu ära tapse ?: Hel$_1$

Ul$_2$: kessi parmu tapse ?: Hel$_2$.

Ul$_3$: kes ta parmu ära sõkk ?: Hel$_4$.

Ul$_4$: kes ta parmu ära tapse ?: Hel$_5$, Rõn$_{10}$.

Ul$_5$: kes (~kes') se (~see) parmu ära tappis ?: Hel$_6$,
Trm$_1$, Trm$_3$, Trt$_4$, Trt$_6$, Urv$_5$.

---

1) Lä$_4$: kissi parmu maha lõi ?: Kse$_1$,

2) Pä$_2$: kes selle (~sele) parmu ära tapis ?: Pjõa$_1$, Plt$_2$, Plm$_{10-11}$.

Vl$_6$: kessi parmu (~ Parmu) ära (~ ärä) tapse ? : Hel$_8$, Hel$_{10-11}$, Kõo$_3$, Puh$_2$, Puh$_5$, San$_3$.

Vl$_7$: kes si parmu ärä tapse ? : Hel$_9$.

Vl$_8$: kessi parmu ära (~ ärä) tap ? : Hel$_{13}$, Tro$_4$, Kõo$_1$.

Vl$_9$: kessi parmu (~ Parmu) ära (~ ärä) tapp ? : Trv$_{1-3}$, Tro$_8$, Kõo$_4$, Krl$_1$, Tro$_7$.

Vl$_{10}$: kes sü parmu ära tappis ? : Tro$_5$.

Vl$_{11}$: kessi parmu ärä tapp' ? : Tro$_6$.

Vl$_{12}$: kes fee (~ see) parmu ära tapis ? : Vil$_2$, Äks$_3$, Ote$_{10}$, Räp$_{11}$.

Vl$_{13}$: kes parmu ära (är ~ ärä) tapse ? : Vln$_1$, Trt$_8$, Kam$_3$, Kõo$_5$, Rõn$_9$, Ote$_2$, Ote$_9$, San$_4$, San$_6$, Kan$_2$.

Vl$_{14}$: kes parmu ära tap ? : Vln$_3$, Kan$_3$, Pts$_{2-4}$.

Vl$_{15}$: kes tääse ära tappis ? : Sfa$_2$.

Vl$_{16}$: kesse (~ kessi) parmu ära tappis ? : Sfa$_3$, Mla$_4$.

Vl$_{17}$: kiŝŝi parmu ärä tappis ? : Kfa$_2$.

Fa$_1$: kes ta parmu ära tap ? : Ksi$_1$, Mla$_2$.

Fa$_2$: kessi parmu ära tapis ? : Ksi$_2$.

Fa$_3$: kes parmu ära tapp ? : Ksi$_4$, Võn$_{12}$.

Fa$_4$: kis see Paara maha lõi ? : Lai$_1$.

Fa$_5$: kes ta parmu ära tapis ? : Lai$_3$.

Fa$_6$: kes on tääse ära tapnud ? : Lai$_4$ (Vrd. Sfa$_2$).

Fa$_7$: kessee parmu ära tappis ? : Lai$_5$.

Fa$_8$: kisparmu ära tabis ? : Plm$_1$.

Fa$_9$: kesta parmu ära tapp ? Plm$_3$, Plm$_{14}$.

Fa$_{10}$: kes ta parmu ära tappnu ? : Plm$_8$.

Tõa$_{11}$: Kes see parmu ära tabis ?: Plm$_9$.
Ta$_{12}$: Kis see parmu ära tappis ?: Plm$_{12}$.
Ta$_{13}$: Kesi parmu ära tapis ?: Plm$_{13}$, Äks$_4$.
Ta$_{14}$: Kes see (~se) parmu ära tap ?: Plm$_{15}$, Ran$_2$.
Ta$_{15}$: Kes ta parmu ära tappis ?: Trm$_2$.
Ta$_{16}$: Kes parmu ära tapas ?: Kod$_1$.
Ta$_{17}$: Kes tu parmu ära tappe ?: Kod$_3$.
Ta$_{18}$: Kes saab parmu ära tappa ?: Mlla$_1$.
Ta$_{19}$: Kes parmu (~Parmu) ära (~ärä) tapp (~tapp') ?:
Mlla$_3$, Kam$_1$, Kam$_5$, Nõõ$_2$, Puh$_1$, Rõn$_1$, Ote$_{15}$,
Urv$_8$, Räp$_6$, Räp$_{10}$, Vas$_2$, Set$_2$.
Ta$_{20}$: Kes parmu ära tabis ?: Äks$_2$.
Ta$_{21}$: Kesse parmu ära tapp ?: Tlla$_8$, Räp$_1$.
Ta$_{22}$: Kesse parmu ära tapis ?: Trt$_2$.
Ta$_{23}$: Kes ta parmu ära tapp ?: Trt$_5$, Puh$_4$, Ote$_6$, San$_5$,
Ta$_{x12}$, Urv$_4$, Krl$_3$.
Ta$_{24}$: Kestu parmu ara tappis ?: Trt$_7$.
Ta$_{25}$: Kes see parmu ära tappis ?: Trt$_9$
Ta$_{26}$: Kesi põrmu ära tappis ?: Trt$_{10}$.
Ta$_{27}$: Kes parmu ära (~ara) tappe ?: Võn$_{1-2}$, Võn$_6$,
Plv$_6$.
Ta$_{28}$: Kes see parmu ära surmas ?: Võn$_3$.
Ta$_{29}$: Kes parmu ära tap (~tap') ?: Võn$_4$, Puh$_3$, Puh$_6$,
Rõn$_1$, Rõn$_5$, Plv$_6$.
Ta$_{30}$: Kes sü parmu ära tappe ?: Võn$_5$.
Ta$_{31}$: Kes parmu ära tape (surmas) ?: Võn$_7$.
Ta$_{32}$: Kesse parmu ära tappe ?: Võn$_8$.
Ta$_{33}$: Kesse parmul haiget tei ?: Võn$_{9-10}$.

Ta 34 : Kes see parmu ära tapse ? : Kam 6.
Ta 35 : Kes parmu ära tap ? : Puh 7.
Ta 36 : Kes parmu ara tappis ? : Puh 8.
Ta 37 : Kes sõkse parmu ära ? : Rõn 1.
Ta 38 : Kes on parmu ära tappnu ? : Rõn 2.
Ta 39 : Kestu parmu maha lõi ? : Rõn 4.
Ta 40 : Kess parmu ära tasi ? : Ote 3.
Ta 41 : Kes tu parmu ära tappse ? : Ote 4.
Ta 42 : Kes sääl parmu ära tapse ? : Ote 5.
Ta 43 : Kess ta parmu ära tapp ? : Ote 7.
Ta 44 : Kes parmu ära tappse ? : Ote 8.
Ta 45 : Kes parmu ärä tapnu ? : Ote 14.
Ta 46 : Kes tu parmu ärätap ? : Ote 16.
~~(Kus see parm süs maha lõödi ?), Tõs 1. (A.)~~
Ta 47 : Keis parmu ärä taip ? : Ote 17.
Ta 48 : Kes oli parmu ära tapnu ? : San,
Ta 49 : Kes se parmu ära tapse ? San 2.
Võ 1 : Kes parmu ärr tapsõ ? : Urv 2
Võ 2 : Kess parmu ärr tapse ? : Urv 3.
Võ 3 : mis parmul viga ? : Urv 12-13.
Võ 4 : Kes parmu ärr tapp ? : Urv 14.
Võ 5 : Kesfi parmu ära tapp ? : Rõu 1.
Võ 6 : Kes ta parmu ära tappe ? : Plv 1.
Võ 7 : Kes Parmu ära tab ? : Plv 3.
Võ 8 : Kes parmo är' tapp' ? : Plv 5.
Võ 9 : Kes. Parmu ära tabe ? : Räp 2.
Võ 10 : Kes parmu ör' tapp (~tap') ? : Räp 3-4.
Võ 11 : Kes parmu ärätapp ? : Räp 5.

$Võ_{12}$:(Rebane:) kes parmu ära tape ? : $Räp_2$.
$Võ_{13}$: mis parmul viga oli ? : $Räp_8$.
$Võ_{14}$: kes sie parmu ära tap' ? : $Räp_{13}$.
$Võ_{15}$: kes parmu är' tap' ? : $Räp_{14}$.
Vlg_1 : kepis tapis papirmu äpira tapip ? : Vlg_1.
Vlg_2 : kesse pärmu ära tapse ? : Vlg_2.
$Vlg\ Set_1$: mis sel (~ sell) parmul viga ? : Set_1, As_{8-9}.
Set_2 : kes no iks tuo parmu ärä tapp' ? : Set_3.
Set_3 : kiä parmu är tapp ? : Set_4.
Pts_1 : kese parmu ära tapis ? : Pts_1.
As_1 : kuft paarm hädä jai ? : As_1.
As_2 : kes aga parmu ara tapis ? : As_2.
~~? As_3 : kes sääl ollixa ? : As_3 (Parmu peies ?)~~
As_4 : nes (~ nis) tol parmul vika ? : As_{4-6}, As_{35}.
As_5 : mis ta parmal vigga (= viga) olle (olle) ? As_7.
As_6 : a mis tvolõ parmulõ sai ? : As_{11}.
As_7 : a mis tol parmul um vika ? : As_{17}.
As_8 : mis parmul .. ? : As_{20}.
As_9 : mis täl viga sai ? : As_{21}.
As_{10} : mis tuul parmul viga sai ? : As_{22}.
As_{11} : mes tuul parmul sai ? : As_{24}.
As_{12} : kos tuul parmul haigõt sai ? : As_{27}.
As_{13} : mis tollõ parmulõ sai ? : As_{32}.
As_{14} : mis tol parmul viga ? : As_{33}.
As_{15} : a mis tuul parmul vika sai ? : As_{30}.
As_{16} : mis /~~tuur~~/tuur/ tüür parmud soiile ? As_{36}.

See laulurida puudub järgmistes teisen-

ditles: Vfa$_2$ Amb$_2$, Kru$_3$, Kru$_5$, Mel$_2$, Sfa$_4$, Lai$_2$, Tilla$_4$, Trt$_{11}$, Kam$_2$, Fa$_{x3}$, Urv$_{6-7}$, Hrq$_1$, Plv$_4$, Räp$_{15}$, As$_{10}$, As$_{12-16}$, As$_{18-19}$, As$_{23}$, As$_{26}$, As$_{28-29}$, As$_{31}$, As$_{34}$, As$_{37}$.

Neid lauluridu korraldades omavahelise suguluse järele soome järgmise kokkuvõtte:

A. kes (~keis) / see (~ se ~ o ~ kesse ~ kessi ~ kesji ~ kes sie ~ kepis ~ kiä ~ kes ta ~ kess ta ~ kesta ~ kesi ~ kes tu) parmu (~ pärmu ~ Parmu ~ parmo) ~ tapis papirmu) ära (~ är ~ ärä ~ ara ~ ärr ~ är' ~ äpira) tapp (~ tapi ~ tapp' ~ tap ~ tapp ~ toip ~ tab ~ tapp ~ tap' ~ ärä-tap ~ ärätapp j.n.e.) ?: Sim$_1$, Koe$_1$, Saa$_1$, Mel$_{13}$, Tnv$_{1-4}$, Tnv$_{6-8}$, Vln$_3$, Ksi$_1$, Ksi$_4$, Plm$_{2-5}$, Plm$_{14-15}$, Mdla$_{2-3}$, Tilla$_2$, Tilla$_8$, Trt$_1$, Trt$_5$, Võn$_2$, Võn$_4$, Kam$_1$, Kam$_5$, Nõo$_1$, Nõo$_4$, Nõo$_7$, Puh$_1$, Puh$_{3-4}$, Puh$_{6-7}$, Ran$_{2-3}$, Rõn$_1$, Rõn$_5$, Rõn$_7$, Ote$_1$, Ote$_{6-7}$, Ote$_{15-17}$, San$_5$, Fa$_{x1-2}$, Kan$_3$, Urv$_1$, Urv$_4$, Urv$_8$, Urv$_{14}$, Krl$_1$, Krl$_3$, Rõu$_1$, Plv$_3$, Plv$_{5-6}$, Räp$_1$, Räp$_{3-6}$, Räp$_{10}$, Räp$_{13-14}$, Vas$_2$, Vlg$_1$, Set$_2$, Set$_4$, Pts$_{2-4}$.

Aa. kesse (~ kesje ~ kese ~ kezi ~ kessi ~ kesji) parmu ära (~ ärä) taps (~ taps' ~ tapts) ?: Hls$_{1-2}$, Krk$_{1-2}$, Krk$_4$, Vil$_1$.

Ab. kessi (~ kesse ~ kes ta ~ kes tu ~ kes si ~ kes sii ~ kes se ~ kes see ~ kes sääl ~ kes ~ kess) parmu (~ ~pärmu Parmu) ära (~ ärä ~ är ~ ärr) tapse (~ tappse ~ tapsõ ~ tappe ~ tape [furmas] ~ tabe) ?: ~~Vln$_1$~~, Hel$_{1-2}$, Hel$_5$, Hel$_{8-11}$, Vln$_1$, Kod$_3$, Trt$_8$, Võn$_{1-2}$, Võn$_{5-8}$, Kam$_3$, Kam$_6$,

Nõv$_3$, Nõv$_5$, Puh$_2$, Puh$_5$, Rõn$_{9-10}$, Ote$_2$, Ote$_{4-5}$, Ote$_{8-9}$, San$_{2-4}$, San$_6$, Kan$_2$, Urv$_{2-3}$, Plv$_1$, Plv$_6$, Räp$_2$, Räp$_7$, Vlg$_2$.

Ac. Kes sorab parmu ära tappa ?: Mlla$_1$.

Ad. Kes tahab parmu ära tappa ?: Vlla$_1$.

Ae. Kess parmu ära tasi ?: Ote$_3$.

Af. Kes (~ kes' ~ kis) selle (~ sele ~ see ~ se ~ 0 ~ fee ~ sii ~ kesse ~ kessee ~ kessi ~ kiśśi ~ kissi ~ kesi ~ kese ~ kes ta ~ aga ~ kisparmu / parmu (~ pärmu) ära (~ ää ~ ärä ~ ärä ~ ärrä ~ ara) tappis (~ tajpis ~ tapas ~ tappas ~ tapis ~ tabis ~ ära tappis j.n.e.) ?: Jõh$_1$, Jis$_{1-3}$, VKi$_{1-2}$, VJa$_1$, Kis$_{1-2}$ (Krv), Han$_1$, Rei$_1$, PJa$_1$, Vän$_1$, Tor$_1$, Hää$_1$, Hää$_{3-4}$, Saa$_2$, Hel$_3$, Hel$_6$, Trv$_5$, Vil$_2$, Uln$_2$, Uln$_5$, SJa$_3$, KJa$_{1-2}$, Plt$_{1-2}$, Ksi$_{2-3}$, Ksi$_{5-6}$, Lai$_3$, Lai$_5$, Plm$_1$, Plm$_{5-6}$, Plm$_{9-13}$, (Plm$_{16-17}$) Trm$_{1-3}$, Mlla$_4$, Kod$_{1-2}$, Äks$_{1-4}$, Äks$_6$, Tlla$_1$, Tlla$_3$, Tlla$_{5-7}$, Trt$_{2-4}$, Trt$_{6-7}$, Trt$_{10}$, Võn$_{11}$, Nõv$_6$, Puh$_8$, Rõn$_6$, Rõn$_8$, Ote$_{10-12}$, Kan$_1$, Kan$_4$, Urv$_5$, Urv$_{9-11}$, Krl$_2$, Räp$_{11-12}$, Vas$_1$, Set$_5$, Pts$_1$, As$_2$.

Ag. Kes selle parmu siis ära tappis ?: Jür$_1$ (A).

Ah. Kes selle parmu tappis ära ?: Jür$_1$ (B.).

Ai. Kes no iks tuo parmu ärä tapp' ?: Set$_3$.

Aj. Kes oli (~ on ~ ta ~ 0) parmu ära tapnu (~ ära tappnu ~ ärratapnud) ?: Kos$_1$, Plm$_8$, Rõn$_2$, Ote$_{14}$, San$_1$.

B. Kes (~ kis) selle (~ Selle ~ Kissi ~ Kesse ~ Kestu ~ Kes see ~ Kes se ~ Kes aga ~ 0) parmu (~ Parmu ~ Poara ~ parmo ~ poarmu) maha (~ ära) lõi (~ lör) ?:

Vai$_{1-2}$, Ffa$_1$, Rap$_{1-2}$, Vig$_1$, Ksk$_1$, Ken$_1$, Phl$_{1-3}$, Krj$_{-2}$, Ans$_1$, Pöi$_1$, Much, Tõs$_1$, Vän$_2$, Tor$_2$, Hää$_2$, Hää$_{5-6}$, Hel$_{12}$, Sfa$_1$, Loi$_1$, Rõn$_4$.

Ba. kes oli parmu maha löönud ?: Ksk$_1$.

C. kes ta parmu ära sõkk ?: Hel$_4$.

Ca. kes sõkse parmu ära ?: Ran$_1$.

D. kes see parmu ära surmas ?: Võn$_3$.

G. kesse parmul hoiget tei ?: Võn$_{9-10}$

Ga. kos tuul parmul haigõt sai ?: As$_{22}$.

F. kuft paarm häälä sai ?: As$_1$.

g. mis(~nes)tol(~tool~0)parmul vika(~viga) ?
Urv$_{12-13}$, As$_{4-6}$, As$_{33}$, As$_{35}$.

ga. mis(~ta)parmul(~parmal)wiga(~wigga) oli(~olle) ?: Räp$_8$, As$_7$.

gb. mis tuul parmul viga sai ? : As$_{22}$.

gc. a mis tol parmul um vika ? : As$_{17}$.

gd. a mis tuul parmul vika sai ? : As$_{30}$.

ge. mis tõl viga sai ?: As$_{21}$.

H. nes(~mis) tuul(~tüs~tollõ)parmul(~parmaus~parmulõ)sai(~saüe) ?: As$_{24}$, As$_{32}$, As$_{36}$.

Ha. a mis tovlõ parmulõ sai ?: As$_{11}$.

J. mis parmul... ? As$_{20}$.

Z. millal(~milla)pikka ära suri ?: Vki$_3$, Hlj$_1$.

K. kessi ämma ära tappis ?: Amb$_1$.

L. kes tööse ära tappis ?: Sfa$_2$.

La. kes on tööse ära tapnud ? Loi$_4$.

8.

Parmutajad.

(A.)

1. Loomad.

Loulu kolmas ehk viimane osa loetleb inimesi ja loomi, kes parmu tapsid; samuti nende kehaliikmeid ja muid asju, millega nad hävitasid parmu. Parmutajatena on loomad enamuses.

a.

Siga.

Väljaarvatud teisendid, kus selline rida puudub: Vai$_{1-2}$, Jis$_2$, Utk$_3$, Hlj$_1$, Amb$_2$, Kea$_1$, Phl$_1$, ?Phl$_3$, Pfa$_1$, Tor$_2$, Hää$_{2-3}$, Saa$_2$, Hel$_{6-8}$, Hel$_{11}$, Trv$_2$, Vln$_3$, Sfa$_4$, Kfa$_2$, Plt$_2$, Ksi$_4$, Loi$_{1-2}$, Plm$_1$, Plm$_{6-7}$, Plm$_{9-11}$, Mlla$_3$, Äks$_{3-4}$, Tlla$_7$, Võn$_3$, Võn$_7$, Võn$_{11}$, Kam$_2$, Nõv$_2$, Puh$_2$, Rõn$_9$, Ote$_9$, Ote$_{12}$, Fax$_3$, Kan$_{1-3}$, Urv$_3$, Urv$_{6-11}$, Urv$_{13-14}$, Hrg$_1$, Plv$_{2-3(?4)}$, Plv$_{5-6}$, Räp$_{1-7}$, Räp$_{10}$, Räp$_{12}$, Vas$_{1-2}$, Vru, Set$_{1-2}$, Set$_5$, Pts$_1$, As$_2$, As$_{4-6}$, As$_{8-21}$, As$_{24-29}$, As$_{31-33}$, As$_{34-35}$, As$_{37}$, esineb siga parmu tapjana järgmistes teisendites:

Vi$_1$: siga sinu sarvega : Jõh$_1$,
Vi$_2$: " sipsu sapsuga : Jis$_1$,
Vi$_3$: " omasimso samsoteka : Jis$_3$.
Vi$_4$: " sapsis savaga : Vki$_1$.
Vi$_5$: " viteles savaga : Vki$_2$
Vi$_6$: " sipsas sapsuga : Vja$_1$.
Jä$_1$: " simsu-samsuga : Amb$_1$.
Jä$_2$: " sipsu sabaga : Jja$_1$, Kos$_1$.
Ha$_1$: " tapis sipsiga : Jür$_1$.
Ha$_2$: " sipsis sabaga : Rap$_{1-2}$.
Ha$_3$: ja siga sitatse sabaga : Kis$_{1-2}$ (Kho.)
Lä$_1$: siga aga siples sabaga : Kul$_1$.
Lä$_2$: " sinkre sõraga : Vig$_1$.
Läg : " sipsis sõraga : Han$_1$.
1.→ Lä$_3$: " säitsmä põõrsaga : Phl$_2$.
Lä$_5$: " sipsas sõraga : Rei$_1$
A ~~Lä$_4$~~ Sa$_1$: " sipsas sõraga : Krj$_1$, Ans$_1$/Röi$_1$, Muh$_1$, Kja$_1$, Tlla$_2$.
Sa$_2$: siga suure säraga : Krj$_2$.
Rä$_1$: " oma sipso sapsoga : Fõs$_1$.
Rö$_2$: " " sabaga : Vän$_{1-2}$, Trt$_7$.
Rä$_3$: " " sõraga (~ sõrage) : For$_1$, Mörä$_{4-6}$, Mel$_1$, Mel$_9$, Vlu$_{1-2}$, Sja$_3$, Ksi$_{5-6}$, Plm$_{12}$, Trm$_3$, Kod$_1$, Mla$_4$, Äks$_6$, Tlla$_1$, Tlla$_{4-6}$, Trt$_{2-4}$, Trt$_{9-10}$, Võn$_{4-6}$, Nõo$_3$, Nõo$_6$, Ruh$_5$, Ote$_2$, Ote$_{14}$, Räp$_{11}$, Vlg$_2$.
Rä$_4$: siga sõraga : Mörä$_1$,
Rä$_5$: siga sõks (~ jõks ~ sõks') sõraga (sõrage) : Mls$_2$, Krk$_2$.

---

1. Lä~~4~~$_5$: siga sipsis sõraga : Kse$_1$, Plt$_1$.

Pä$_6$: tiga fõiks (~ tõiks) / fõrage (tõrage) : Krk$_1$, Krk$_3$, Krk$_5$.
Pä$_7$: tiga tõks tõnage : Krk$_4$.
Ul$_1$: " lei oma tõrage : Mel$_2$.
Ul$_2$: " tõkse tõrage (~ tõraga) : Mel$_{10}$, Nõõ$_5$, Ron$_1$, Rõn$_2$.
Ul$_3$: tiga tõtkus tõraga : Mel$_{12}$, Lai$_5$, Trm$_1$, Rõn$_1$.
Ul$_4$: tiga tõk tõrage : Mel$_{13}$.
Ul$_5$: " " (~ tõkk) tõraga : Trõ$_{3-4}$, Tilla$_8$, Nõõ$_7$, Ote$_1$, Räp$_5$.
Ul$_6$: tiga tõkkus tõraga : Trõ$_5$, Uln$_4$, Ksi$_2$, Puh$_6$, Puh$_8$.
Ul$_7$: tiga fõkus fõraga : Vil$_2$.
Ul$_8$: " seitsme põrsaga : Sõa$_1$.
~~Lä$_5$ Ul$_9$~~ : " ~~tipsis tõraga : Kse$_1$, Plt$_1$.~~
Ul$_9$ ~~Ta$_1$~~ : " sibas tõraga : Sõa$_2$.
Ta$_1$: tigga sittatõrraga : Ksi$_3$.
Ta$_2$: tiga tipsand tõraga : Lai$_4$.
Ta$_3$: " timptu sampsuga : Plm$_{17}$.
Ta$_4$: " tiputas tõraga : Kod$_2$.
Ta$_5$: " (~ tiga) tuure tõraga : Tilla$_3$, Kam$_1$.
Ta$_6$: " seitsme tõraga : Trt$_6$.
Ta$_7$: tiga oma tõraga : Trt$_8$, Ote$_{17}$.
Ta$_8$: tiga tõkke tõraga : Võn$_2$.
Ta$_9$: tiga tuure kihuraga : Võn$_9$
Ta$_{10}$: " " tirge kihuraga : Võn$_{10}$.
Ta$_{11}$: tiga tõkkẽ tõraga : Kam$_5$.

Ša$_{12}$: siga sirg sõraga: Nõõ$_1$, Nõõ$_4$.
Ša$_{13}$: tsiga sõk (~ sõkk) sõraga: Puh$_3$, Rän$_5$,
Räp$_{8-9}$.
Ša$_{14}$: tsiga oma sõraga: Ote$_{13}$, San$_1$, San$_4$,
Krl$_1$, As$_{30}$.
Ša$_{15}$: tsiga uma sõraga: Ote$_{15}$, Räp$_3$,
Set$_4$, Pts$_{2-4}$.
Ša$_{16}$: tsiga sõkse sõraga: Ote$_{16}$.
Ša$_{17}$: tsiga sõksõ sõraga: San$_6$.
Võ$_1$: " lei sõraga: Urv$_{12}$.
Võ$_2$: siga sõkk' sõrage: Räp$_{13}$.
Võ$_3$: tsõa sõk' sõrgca': Räp$_{14}$.
Set$_1$: tsiga iks sõkas' sõraga: Set$_3$
As$_1$: siga fiuhkas fawaga: As$_1$
As$_2$: ziggo (=ziga) fõkas fõrraga (fõraga):
As$_2$.
As$_3$: tsiga hõõrät' hannaga: As$_{22}$.
As$_4$: " tsungas tsungaga: As$_{30}$.

Ümberkorraldades lauluridu rende omavahelise suguluse järele:

A. siga (~ ziga ~ tsiga) oma (~ uma) sõraga (~ sõrage): Šor$_1$, Mää$_{4-6}$, Mel$_1$, Mel$_9$, Vln$_{1-2}$, Šša$_3$, Ksi$_{5-6}$, Slm$_{12}$, Šrm$_3$, Kod$_1$, MMa$_4$, Äks$_6$, Šilla$_1$, Šilla$_{4-6}$, Šrt$_{2-4}$, Šrt$_{8-10}$, Võn$_{4-6}$, Nõõ$_3$, Nõõ$_6$, Puh$_5$, Ote$_2$, Ote$_{13-14}$, Ote$_{16-17}$, San$_1$, San$_4$, Krl$_1$, Räp$_{11}$, Vlg$_2$, As$_{30}$.

Aa. siga (~ tsiga) sõk (~ sõkk) sõraga (~ sõrage): Hel$_{13}$, Trv$_{3-4}$, Tlla$_8$, Nõo$_7$, Puh$_3$, Rõn$_5$, Ote$_{1,}$, Räp$_5$, Räp$_{8-9}$.

Ab. siga (~ ziga ~ tsiga ~ zigga) sõks (~ fõks ~ sõks' ~ sõkke ~ fõiks ~ sõiks ~ sõksẽ ~ sõkse ~ sõksõ ~ fõkas ~ fõõras) sõraga (~ sõrage ~ fõrage ~ sõnage ~ fõrragar j.n.e): Hls$_2$, Krk$_{1-5}$, Hel$_{10}$, Võn$_2$, Kam$_{1,}$, Nõo$_5$, Ran$_1$, Rõn$_2$, Ote$_{16}$, San$_6$, Äs$_2$.

Ac. siga (~ tsiça) sõtkus (~ sõkkus ~ fõkus ~ sõkk' ~ sõt') sõraga (~ fõraga ~ sõrage ~ sõraba'): Hel$_{12}$, Trv$_5$, Vil$_2$, Vlu$_4$, Ksi$_2$, Lai$_5$, Tõm$_{1,}$, Rõn$_{1,}$, Puh$_6$, Puh$_8$, Räp$_{13-14}$.

Ad. tsiga iks sõkas' sõraga : Set$_3$.

Ae. siga sipsis (~ sipsas ~ sibas ~ sipsand ~ siputas) sõraga : Han$_{1,}$, Kse$_{1,}$, Rei$_{1,}$, Krj$_{1,}$, Ans$_{1,}$, Pöi$_{1,}$, Muh$_{1,}$, Sfja$_2$, Kfja$_{1,}$, Plt$_{1,}$, Lai$_4$, Kod$_2$, Tlla$_2$.

Af. tsiga (~ siga) lei sõraga (~ oma sõrage): Hel$_2$, Urv$_2$.

Ag. siga ~~häitsmä (~ seitsme)~~ sõraga : Trt$_6$.

Ah. sigga sitta sõrraga : Ksi$_3$.

Ai. siga sinkre (~ sing) sõraga : Vig$_{1,}$, Nõo$_{1,}$, Nõo$_4$.

Aj. " (~ ziga) suure sõraga (~ sõraga): Krj$_2$, Tlla$_3$, Kam$_1$.

Ak. siga sõraga : Hää$_1$.

B. siga sapsis (~ sipsis ~ fiuhkas ~ viteles) sõraga (~ sõraga ~ fõraga): Vlk$_{1-2}$, Rap$_{1-2}$, Äs$_1$.

Ba. siga aga siples sõraga : Kul$_1$.

Bb. siga sipsu sabaga: Jõa$_{1}$, Kos$_{1}$.
Be. " oma " : Vän$_{1-2}$, Trt$_{2}$.
Bd. jä siga sitatse sabaga: Kis$_{1-2}$ (Nõo).
Be. tsiga hõõrät' hannaga: As$_{22}$.
C. siga sipsu sapsuga (~ sipsas sapsuga ~ simsu-samsuga ~ simpsu-sampsuga): Jis$_{1}$, Võa$_{1}$, Amb$_{1}$, Plm$_{12}$.
Ca. siga oma simso samsoteka (~ sipso sapsoga): Jis$_{3}$, Tõs$_{1}$.
Cb. siga tapis sipsiga: Jür$_{1}$.
D. " suure kihvaga Võn$_{9}$
Da. " " inge kihvaga: Võn$_{10}$.
Ž. " siku sarvega: Jõk$_{1}$.
F. " säitsmä (< seitsme) põõrsaga (~ põrsaga): Pkl$_{2}$, Sõa$_{1}$.
G. tsiga tsungas tsungagar: As$_{30}$.

6.

Sikk.

Sikk esineb parmu tapjana järgmistes lauluridades:

Vi$_1$: sikk sõkk (sikk-sõkk ~ fõkk ~ sõkk' ~ sõkk')
sõraga: Sim$_1$, Ulla$_1$, Saa$_1$, Hel$_4$, Tru$_1$, Vil$_1$, Lais$_3$, Plm$_{2-5}$, Plm$_8$, Plm$_{14}$, Plm$_{16}$, Trm$_2$, Kod$_3$, Mlla$_{1-2}$, Äks$_1$, Trt$_1$, Trt$_5$, Võn$_1$, Kam$_6$, Puh$_1$, Puh$_4$, Puh$_7$, Rau$_2$, Rõn$_3$, Rõn$_{10}$, Ote$_4$, Ote$_{6-8}$, Ote$_{10}$, San$_5$, Fax$_{1-2}$, Uru$_5$, Uru$_4$, Krl$_{2-3}$, Rõu$_1$, Plu$_1$.

Jä$_1$: sik sõkk sõraga: Kol$_1$, Plm$_{15}$.

Sä$_1$: sikk sõkki sõrage: Hls$_1$.

Vl$_1$: " siber sõraga: Hel$_3$.

Vl$_2$: " sõkk sõrage: Hel$_5$, Tru$_7$.

Vl$_3$: " sõkk' sõraga: Tru$_6$.

Vl$_4$: " sõit sõraga: Tra$_8$

Vl$_5$: sik sel suure sabaga: Vln$_2$.

Fa$_1$: " sõk sõraga: Ksi$_1$.

Fa$_2$: sikk " (~ sõkk) sõraka: Plm$_{13}$, Ote$_3$.

Fa$_3$: sik sõks sõraka: Äks$_2$.

Fa$_4$: sikk sook sõraga: Trt$_{11}$, Võn$_8$.

Fa$_5$: sikk sõkse sõraga: Kam$_3$, Võn$_{12}$, Ote$_{11}$, San$_{2-3}$.

Fa$_6$: sik oma sarvega: Kam$_4$.

Fa$_7$: sikk sõk sõraga: Rõn$_2$.

Ta$_8$: sikk sõtkus sõraga : Rõn$_8$.
Ta$_9$: sik sok sõraga : Ote$_5$.
Võ$_2$: sikk sõkk : Urv$_5$.
Võ$_1$: sikk oma sõraga : Urv$_2$.
Vlg$_1$: sipikk sõpikk sõpiragapi : Vlg$_1$.
As$_1$: sikk sarvõga : As$_{23}$.
As$_2$: sik sõkkas sõraga : As$_{36}$.

Korraldades neid lauluridu omavahelise suguluse järele, toame järgmise kokkuvõtte:

A. sikk (~ sik ~ sipikk) sõkk (~ sikk-sõkk ~ põkk ~ sõkk' ~ sõkk' ~ sõk ~ sokk ~ sok ~ sõpikk / sõraga (~ sõrage ~ sõraka ~ sõpiragapi): Sim$_1$, Vlla$_1$, Kol$_1$, Soa$_1$, Mel$_4$, Hel$_5$, Trv$_1$, Trv$_7$, Vil$_1$, Lõi$_3$, Ksi$_1$, Plm$_{2-5}$, Plm$_8$, Plm$_{13-16}$, Trm$_2$, Kod$_3$, Mlla$_{1-2}$, Äks$_1$, Trt$_1$, Trt$_5$, Trt$_{11}$, Võn$_1$, Võn$_8$, Kam$_6$, Puh$_1$, Puh$_4$, Puh$_7$, Ram$_2$, Rõn$_3$, Rõn$_7$, Rõn$_{10}$, Ote$_{3-8}$, Ote$_{10}$, San$_5$, Ta$_{1-2}$, Vlg$_1$, Urv$_1$, Urv$_4$, Krl$_{2-3}$, Rõu$_1$, Plv$_1$.

Aa. sikk (sik) sõkki (~ sõkkas ~ sõtkus ~ sokk ~ sõkse) sõraga (~ sõrage): Hls$_1$, Äks$_3$, Kam$_3$, Võn$_{12}$, Rõn$_8$, Ote$_{11}$, San$_{2-3}$, As$_{36}$.

Ab. sikk sõkk : Urv$_5$.

B. " siber sõraga : Mel$_3$

C. " sõit sõraga : Trv$_8$

D. " oma sõraga : Urv$_2$.

E. sik see suure sabaga : Ulu$_2$

F. " oma sarvega : Kam$_4$.

Fa. sikk sarvõga : As$_{23}$.

c.

Lammas.

Väljaarvatud teisendid, mis selline rida puudub: Vai$_2$, Hlj$_1$, VNi$_3$, Amb$_2$, Kul$_1$, Phl$_1$, Tõs$_1$, Vän$_1$, For$_1$, Hää$_3$, Hel$_3$, Hel$_7$, Vln$_2$, SJa$_{1-2}$, SJa$_4$, Plm$_1$, Plm$_{6-7}$, Plm$_{9-11}$, Kod$_1$, MMa$_3$, Äks$_1$, Äks$_{3-4}$, TMa$_7$, Trt$_4$, Trt$_{11}$, Võn$_2$, Võn$_{7-8}$, Võn$_{11}$, Kam$_2$, Kam$_4$, Nõo$_2$, Nõo$_5$, Puh$_8$, Rõn$_6$, Ote$_1$, San$_3$, Ta$_3$, Urv$_3$, Urv$_{6-7}$, Urv$_{12}$, Hrg$_1$, Plv$_{3-4}$, Räp$_2$, Räp$_{5-6}$, Räp$_8$, Räp$_{10}$, Räp$_{12}$, Räp$_{15}$, Pts$_1$, As$_{1-2}$, As$_{12}$, As$_{15}$, As$_{18}$, As$_{20}$, As$_{25}$, As$_{28}$, As$_{30-31}$, As$_{33}$, As$_{35}$, As$_{37}$; esineb lammas parmutapjäna järgmistes lauluridades:

Vi$_1$: lammas labaluuga: Vor$_1$, Jis$_{1-2}$, Kos$_1$, Kse$_1$, Hää$_1$, Hää$_4$, Saa$_1$, Kru$_1$, Trv$_3$, Trv$_5$, Vln$_{3-4}$, SJa$_{2-3}$, Kri$_6$, Lai$_5$, Plm$_2$, Plm$_8$, Plm$_{14}$, Plm$_{17}$, MMa$_2$, MMa$_4$, Äks$_6$, TMa$_5$, TMa$_8$, Trt$_5$, Võn$_1$, Võn$_5$, Võn$_{12}$, Kam$_5$, Nõo$_7$, Puh$_3$, Puh$_5$, Ote$_7$, Ote$_{13-14}$, Ote$_{16}$, San$_{4-6}$, Kam$_3$, Urv$_4$, Krl$_1$, Krl$_3$, Räp$_1$, Plv$_1$, Plv$_5$, Vlg$_2$, As$_3$.

Vi$_2$: lammas labbaluijeka: Jis$_3$.

Vi$_3$: 4 (~lammas') laba luuga (labaluuga, ~laba luuge): Vlk$_1$, Vlla$_1$, Hää$_2$, Hää$_6$, Saa$_2$, Hls$_1$, Hls$_2$, Kru$_2$, Hel$_{1-4}$, Hel$_{9-12}$,

Trv$_{1}$, Trv$_{4}$, Trv$_{8}$, Vln$_{1}$, Vil$_{1-2}$, Lai$_{3}$, Plm$_{3}$, Plm$_{16}$,
Trm$_{2-3}$, Kod$_{2-3}$, Mlla$_{1}$, Tlla$_{2-4}$, Trt$_{1-3}$, Trt$_{6-7}$,
Trt$_{10}$, Võn$_{3-4}$, Kam$_{1}$, Kam$_{3}$, Kam$_{6}$, Nõo$_{1}$, Nõo$_{3-4}$,
Nõo$_{6}$, Puh$_{1-2}$, Puh$_{4}$, Puh$_{6}$, Ran$_{1-2}$, Rõn$_{1-5}$, Rõn$_{2-8}$,
Rõn$_{10}$, Ote$_{2}$, Ote$_{4-5}$, Ote$_{8}$, Ote$_{11-12}$, Jaa$_{1-2}$, Kan$_{1-2}$,
Urv$_{1-2}$, Urv$_{5}$, Urv$_{8-11}$, Krl$_{2}$, Räp$_{3-4}$, Räp$_{9}$,
Räp$_{11}$, Plv$_{2}$.

Vi$_{4}$: lammas laba jalaga (~ jalaka ~ jalaga): Uti$_{2}$,
Sim$_{1}$, Koe$_{1}$, Rap$_{1-2}$, Mel$_{6}$, Plt$_{1-2}$, Ksi$_{2}$, Lai$_{1}$,
Lai$_{4}$, Trm$_{1}$, Trt$_{9}$, Võn$_{9}$.

Vi$_{5}$: lammas labajalaga: Vja$_{1}$, Pja$_{1}$, Kja$_{1}$, Plm$_{12}$,
Trt$_{8}$, Võn$_{6}$, Võn$_{10}$, Ote$_{10}$, Saa$_{2}$.

Jäi$_{1}$: lammas laia luuga: Amb$_{1}$.

Jäi$_{2}$: " " oma äännaga: Jja$_{1}$.

Ha$_{1}$: ja lammas laia käpaga: Jür$_{1}$.

Ha$_{2}$: " " laba luuga (~ labaluuga): Nis$_{1-2}$ (Khv).

Läi$_{1}$: lammas lampre jalaga: Vig$_{1}$.

Läi$_{2}$: " laia äännaga: Han$_{1}$, Vän$_{2}$.

Läi$_{3}$: lamas lougitalliga: Ptl$_{2}$.

Läi$_{4}$: lammas lougi tallega: Ptl$_{3}$, Ken$_{1}$.

Läi$_{5}$: " laia lougiga: Rei$_{1}$.

Sa$_{1}$: " " jalaga: Krj$_{1}$.

Sa$_{2}$: lamas laja sabaga: Krj$_{2}$.

Sa$_{3}$: lammas laia hännaga: Ans$_{1}$.

Sa$_{4}$: " " hannaga: Päi$_{1}$.

Sa$_{5}$: " nilpas keelega!: Muh$_{1}$.

Päi$_{1}$: " oma laia keelega: Tor$_{1}$.

Läi$_{2}$: lamas " labaluuga: Hõrä$_{5}$.

Jäz: lamas laba luuge (~ luuga): Kru3, Puh2, Rõn1.
Jäz: lammas labaluuge: Kru4-5, Hel13, Tru2, Räp13.
Ul1: lammas lapa (~ laba) luuge (~ luuga): Hel5, Ksi1.
Ul2: lammas lapa luuka: Tru2.
Ul3: lammas labaluuga: Tru6.
Ja1: lammas labbaluuga: Ksi3.
Ja2: " oma labaluuga: Ksi5
Ja3: lamas (~ lamas) labaluuga: Lai2, Ote17, Plv6.
Ja4: lamas lapaluuka: Plm4.
Ja5: lammas lapaluuga: Plm5.
Ja6: lamas lapa luuka: Plm13.
Ja7: " " luuga: Plm15.
Ja8: " laba luuka: Äks2, Ote3.
Ja9: " " jalaga: Tilla1.
Ja10: lammas oma labajalaga: Tilla6.
Ja11: " sõraga: Rõn9.
Ja12: " labu luga: Ote6.
Ja13: " oma labaluuke: Ote9.
Ja14: " uma labajalaga: Ote15.
Ja15: (triga songse auna,) lammas tahusi launa: San1.
Võ2: " uma sabaga: Urv14.
Võ1: " " lallaga (~ lallaga): Urv13, Pts2-4, Set4.

Võ$_3$: lammas lapu jalaga : Räp$_4$.
Võ$_4$: lammas' laba jalaga : Räp$_{14}$.
Võ$_5$: lammas oma lallaga (~ lallága) Vas$_{1,}$ Set$_1$.
Võ$_6$: " lõi jalaga : Vas$_2$.
~~Set~~ Võ$_7$ (Ta) : " oma jalaga : Vru$_{11}$ Set$_5$, Ksi$_4$.
Set$_1$: " lõi sõraga : Set$_2$.
Set$_2$: lammas' ins unna lallaga : Set$_3$.
Vlg$_1$: lapimmas lapibalupingapi : Vlg$_1$.
As$_1$: lammas lei lallaga : As$_{4-6}$, As$_{9-11}$, As$_{13}$, As$_{17}$, As$_{19}$, As$_{22}$, As$_{26-28}$, As$_{32}$.
As$_2$: lammas lõi jallaga (=jalaga) : As$_7$.
As$_3$: " lei lilli lalli : As$_8$.
As$_4$: " " no lallaga : As$_{14}$.
As$_5$: " " jalaga (~ lallaga : korda-misel) : As$_{16}$, As$_{29}$.
As$_6$: lammas lei lallaga (jalaga) / As$_{21}$.
As$_7$: " " jalaga : As$_{23-24}$, As$_{34}$.
As$_8$: " lei jaraga : As$_{36}$.

Korraldades neid lauluridu omavahelise suguluse järele, sorame järgmise kokkuvõtte :

A. lammas (~ lamas ~ lammas' ~ lammass ~ lapimmas) labalunga (laba lunga ~ laba lunge ~ labalunge ~ lapibalupingapi ~ lapa lunge ~ labbalunga ~ lapalunka ~ lapalunga ~ lapa luka ~ laba lunka ~ labu lugu j.n.e.) : Voi$_{1,}$ Tis$_{1-2}$, Vki$_{1,}$ Vlla$_{1,}$

Kse$_{1}$, Hõiä$_{1-2}$, Hõiä$_{4}$, Hõiä$_{6}$, Sora$_{1-2}$, Ulg$_{1-2}$, Krk$_{1-5}$, Hel$_{1-5}$, Hel$_{8-12}$, Tru$_{1}$, Tru$_{3-8}$, Vln$_{1-4}$, Sfa$_{2-3}$, Ksi$_{1}$, Ksi$_{3}$, Ksi$_{6}$, Lai$_{3}$, Lai$_{5}$, Plm$_{2-5}$, Plm$_{8}$, Plm$_{13-17}$, Trm$_{2-3}$, Kod$_{2-3}$, Mlla$_{1-2}$, Mlla$_{4}$, Äks$_{2}$, Äks$_{6}$, Tlla$_{2-5}$, Tlla$_{8}$, Trt$_{1-3}$, Trt$_{5-7}$, Trt$_{10}$, Võn$_{1}$, Võn$_{3-5}$, Võn$_{12}$, Kam$_{1}$, Kam$_{3}$, Kam$_{5-6}$, Nõo$_{1}$, Nõo$_{3-4}$, Nõo$_{6-7}$, Ruh$_{1-7}$, Ran$_{1-3}$, Rõn$_{1-5}$, Rõn$_{7-8}$, Rõn$_{10}$, Ote$_{2-8}$, Ote$_{11-14}$, Ote$_{16}$, Sam$_{4-6}$, Far$_{1-2}$, Kan$_{1-3}$, Uru$_{1-2}$, Uru$_{4-5}$, Uru$_{8-11}$, Krl$_{1-3}$, Plu$_{1-2}$, Plu$_{5}$, Räp$_{1}$, Räp$_{3-4}$, Räp$_{9}$, Räp$_{11}$, Ulg$_{1-2}$, Äs$_{3}$.

Aa. lammas labbalujeka (~ lapa luiekas): Tis$_{3}$, Tru$_{2}$.

Ab. ja lammas laba luuga (~ labaluuga): Kis$_{1-2}$ (Kru).

Ac. lammas oma labaluuga (~ labaluuke): Hõiä$_{5}$, Lai$_{2}$, Ote$_{9}$, Ote$_{17}$, Plu$_{6}$.

B. lammas laia luuga: Amb$_{1}$.

C. lammas (~ lammaš) laba (~ lasa) jalaga (~ jasaga ~ lapu jalga ~ labajalaga): Uki$_{2}$, Vfa$_{1}$, Sim$_{1}$, Kol$_{1}$; Rap$_{1-2}$, Sfa$_{1}$, Hel$_{6}$, Kfa$_{1}$, Plt$_{1-2}$, Ksi$_{2}$, Lai$_{1}$, Lai$_{4}$, Plm$_{12}$, Trm$_{1}$, Trt$_{8-9}$, Tlla$_{1}$, Võn$_{6}$, Võn$_{9-10}$, Ote$_{10}$, San$_{2}$, Räp$_{7}$, Räp$_{14}$.

Ca. lammas laia jalaga: Krj$_{1}$.

Cb. lammas oma (~ uma) labajalaga: Tlla$_{6}$, Ote$_{15}$.

Cc. " " jalaga: Ksi$_{4}$, Vru$_{1}$, Set$_{5}$.

D. " oma ännaga: Sfa$_{1}$.

Da. " laia hännaga (~ hannaga): Han$_{1}$, Ans$_{1}$, Pöi$_{1}$, Vän$_{2}$.

Db. lamas laja sabaga: Krj$_{2}$.

Dc. lammas uma sabaga: Uru$_{14}$.

C. ja lammas laia käpaga : Jür$_1$.
F. lammas laugitalliga (~ laugi tallega): Shl$_{2-3}$, Ken$_1$.
Fa. lammas laia laugiga : Rei$_1$.
G. " nilpas keelega : Muh$_1$.
Ga. " oma laia keelega : Tor$_1$.
H. " sõraga : Rõng.
I. " tahusi launa : Sar$_1$.
J. " oma (uma) lallaga (~ lallága) : Urv$_{13}$, Vas$_1$, Set$_1$, Set$_4$, Sts$_{2-4}$.
Ja. lammas' iks uma lallága : Set$_3$.
Jb. " lei lallaga : As$_{4-6}$, As$_{9-11}$, As$_{13}$, As$_{16-17}$, As$_{19}$, As$_{21-22}$, As$_{26-27}$, As$_{29}$, As$_{32}$.
Jc. lammas lei no lallaga : As$_{14}$.
K. " lõi (~ lei) jälaga (~ jällaga) : Vas$_2$, As$_7$, As$_{16}$, As$_{23-24}$, As$_{29}$, As$_{34}$, As$_{36}$.
Ka. lammas lõi sõraga : Set$_2$.
L. " lei lilli lalli : As$_8$.

d.

Kits.

Väljaarvatud teisendid: Vai$_2$, Vki$_{2-3}$, Mlj$_1$, Vja$_2$, Sim$_1$, Amb$_2$, Han$_1$, Pkl$_1$, Pkl$_3$, Jür$_1$, Rap$_{1-2}$, Kul$_1$, Kuj$_{1-2}$, Ans$_1$, Pöi$_1$, Muh$_1$, Vän$_2$, Tor$_{1-2}$, Mää$_{5-6}$, Mls$_2$, Krk$_2$, Krk$_4$, Hel$_3$, Hel$_{5-7}$, Hel$_{10}$, Hel$_{13}$, Trv$_2$, Trv$_{5-6}$, Vil$_2$, Sja$_4$, Kja$_2$, Kri$_3$, Plm$_1$, Plm$_{4-7}$, Plm$_{9-13}$, Mlla$_3$, Äks$_1$, Äks$_{3-4}$, Tlla$_1$, Tlla$_{6-7}$, Trt$_3$, Trt$_{7-9}$, Võn$_2$, Võn$_4$, Võn$_{5-7}$, Võn$_{11-12}$, Kam$_{2-5}$, Nõo$_2$, Rõn$_7$, Ote$_{1-2}$, Ote$_4$, Ote$_6$, Ote$_{11}$, Ote$_{15}$, San$_{2-4}$, Tax$_3$, Urv$_{1-2}$, Urv$_{5-7}$, Krl$_2$, Mrg$_{11}$, Räp$_2$, Räp$_3$, Räp$_{6-11}$, Räp$_{14-15}$, Plv$_{2-3}$, Vlg$_2$, As$_2$, As$_{4-5}$, As$_7$, As$_{11-12}$, As$_{15}$, As$_{18-20}$, As$_{22-25}$, As$_{28}$, As$_{32-37}$, esineb kits parmutapja osas järgmiste teisendite lauluridades:

Vi$_1$: kits kinderkondiga (~ kinderkondiga): Vai$_1$, Vja$_1$, Kos$_1$, Ker$_1$, Hää$_1$, Hää$_4$, Mls$_1$, Vln$_4$, Kja$_1$, Vän$_1$, Kri$_5$, Lor$_5$, Trt$_{10}$, Äks$_6$, Mlla$_4$.

Vi$_2$: kits küder kondiga (~ kondige): Jõh$_1$, Jis$_1$, Vki$_{11}$, Vlla$_1$, Amb$_1$, Hel$_{1-2}$, Trv$_1$, Trv$_8$, Trm$_3$, Mlla$_1$, Trt$_{1-2}$, Trt$_4$, Trt$_{11}$, Võn$_9$, Nõo$_1$, Nõo$_{3-4}$, Ruh$_{5-6}$, Ruh$_8$, Ran$_1$, Rõn$_1$, Rõn$_{3-4}$, Rõn$_8$, Rõn$_{10}$.

Vi$_3$: kits kipa-kapaga (~ kapaka): Jis$_2$, Nõo$_5$, Rõn$_9$.

Vi$_4$: kits õna kinderkontigo: Jis$_3$.

Jä$_1$: " kilderkondiga: Jja$_1$.

Jä$_2$: kits (~ kits') küver (~ küver) kondiga (kondika):
Koe$_1$, Vil$_1$, Ksi$_1$, Lai$_3$, Plm$_{2-3}$, Plm$_{15}$, Tilla$_{4-5}$,
Ruh$_1$, Ruh$_{3-4}$, Ran$_2$, Rõn$_5$, Ote$_3$, Ote$_5$, Ote$_8$,
Ote$_{10}$, Ta$_{x1-2}$.

Ha$_1$: kits kindla kondiga (~ kondiga): Kis$_{1-2}$ (Kro),
Vig$_1$.

Lä$_1$: kits keederkondiga: Kse$_1$.

Lä$_2$: " aga kindri kondiga: Rei$_1$.

Rä$_1$: " oma kinderkondiga: Tõs$_1$.

Rä$_2$: " küderkondiga: Pja$_1$, Sja$_2$, Trt$_6$, Nõo$_7$.

Rä$_3$: " külje kondiga: Hää$_2$.

Rä$_4$: " oma keeru (~ keerus) sarvega: Hää$_3$,
Sora$_2$.

Rä$_5$: " küverkondiga (~ küverkondiga): Saa$_1$,
Plm$_{14}$, Tam$_2$, Kod$_3$, Mlla$_2$, Trt$_5$, Ote$_7$,
Som$_5$, Krl$_3$, Plv$_1$.

Rä$_6$: kits kinterkondige (~ kinterkontige): Krk$_1$,
Krk$_3$, Krk$_5$.

Ul$_1$: (Rä$_7$:) kits kuver (~ küver) kondiga: Hel$_3$, Võn$_1$.

Ul$_2$: " kindre kondige (~ kondiga): Hel$_8$, Tru$_4$, Plm$_{12}$,
Rõn$_6$,

Ul$_3$: kits kiderkondige (~ kider kondige ~ kondiga):
Hel$_9$, Rõn$_2$.

Ul$_4$: kits kitsa sõrage: Hel$_{11}$.

Ul$_5$: " küderkondigi: Hel$_{12}$.

Ul$_6$: " küdel kondiga: Tru$_3$, Kam$_1$.

Ul$_7$: " küderkondige: Tru$_7$, Räp$_{13}$.

Ul$_8$: " (~ kits') oma kepsuga (~ kepsoga) Uln$_1$, Kan$_2$,
Räp$_5$, Plv$_5$.

Vl$_9$: kits lõi kinderkondiga : Uln$_2$.
Vl$_{10}$: " keeru sarvega : Uln$_3$.
Vl$_{11}$: " kinder kondiga : Sfa$_1$, Plt$_1$, Ksi$_1$, Kod$_2$, Tilla$_2$.
Vl$_{12}$: " aga kinderkondiga : Sfa$_3$.
Vl$_{13}$: " lõi küder kondiga : Plt$_2$.
Fa$_1$: " oma kinder kondiga : Ksi$_6$.
Fa$_2$: " lõi kinder kondiga : Lai$_1$.
Fa$_3$: " kiverkondiga (~ kiverkondiga) : Lai$_2$, Plm$_8$.
Fa$_4$: " lõnd kinderkondiga : Lai$_4$.
Fa$_5$: " see " " : Plm$_{12}$.
Fa$_6$: " küter kondika (~ kontika) : Plm$_{16}$, Puh$_7$.
Fa$_7$: " Kõvera kintsuga : Trm$_1$.
Fa$_8$: " kindel kondiga : Kod$_1$.
Fa$_9$: " kiter kontika : Äus$_2$.
Fa$_{10}$: " kübel kondiga : Tilla$_3$.
Fa$_{11}$: " küberkondiga : Tilla$_8$, Krl$_1$.
Fa$_{12}$: " ~~küderkondiga +~~ kits küver kondiga : Võn$_3$.
Fa$_{13}$: " küver jalaga : Võn$_8$.
Fa$_{14}$: " küver kaawer kondiga : Võn$_{10}$.
Fa$_{15}$: " küber kondiga : Kam$_6$.
Fa$_{16}$: " kõva kõndiga : Nõõ$_6$.
Fa$_{17}$: " oma kibeda annaga : Puh$_2$.
Fa$_{18}$: " sõkk sõrake : Ote$_9$.
Fa$_{19}$: " suure kiniga : Ote$_{12}$.
Fa$_{20}$: " kibu nõnaga : Ote$_{13}$.
Fa$_{21}$: " " kabuga : Ote$_{14}$.
Fa$_{22}$: " kimbsu kambsuga : Ote$_{16}$.
Fa$_{23}$: " kipa kapaga : Ote$_{17}$.

Fa : kisk küver kondi : Ote$_3$ (kaks rida).
Fa : kits puttõ käpäga : Aus$_{31}$.

? Ta$_{24}$: kits tei kirstu: Sau$_1$.
Ta$_{25}$: kits kiba kabaga: Soj$_6$
Ta$_{26}$: " kera sarvega (sarviga): Ksi$_4$, Urõ$^2_8$, Kan$^1_3$,
Räp$_1$, Räp$_{12}$, Vas$_1$.
Võ$_1$: kits kena sarvega: Kau$_1$,
Võ$_2$: " uma sõraga: Urv$_3$.
Võ$_3$: " Kiverakendiga: Urv$_4$
Võ$_4$: " kiraga: Urv$_{9-11}$.
Võ$_5$: " lei kepiga: Urv$_{13}$.
Võ$_6$: " kiba sarvõga: Urv$_{14}$.
Võ$_7$: " Küderkendiga: Rõu$_1$.
Võ$_8$: kits kura kaalaga: Plv$_4$.
Võ$_9$: kits kenä sarvega: Plv$_6$.
Võ$_{10}$: " kerä sarvõga (~ sarvega): Räp$_4$, Set$_2$, ~~Vas~~
Pts$_{2-4}$.
Võ$_{11}$: kits kera sarvega: Vas$_2$.
Võ$_{12}$: " oma petiga: Vru$_1$.
Ulg$_1$: kipits kipüverkopindigapi: Ulg$_1$.
Set$_1$: kits lei kepiga: Set$_1$, As$_{21}$.
Set$_2$: kits' iksno kerä-sarvẽga: Set$_3$.
Set$_3$: kits keräsarvõga: Set$_4$.
Set$_4$: kits kere sarvega: Set$_5$.
Set$_5$: kits oma kera sarveka: Pts$_1$.
As$_1$: " kindu kendiga: As$_1$.
As$_2$: " kibe kabega: As$_3$.
As$_3$: " pikä nännäga: As$_6$.
As$_4$: " lei kipi kapi: As$_8$.
As$_5$: " " kepiga: As$_9$.

as_5 : kits lei sarvega : as_{10}.
as_6 : " no lei hunlõga : as_{13-14}.
as_7 : " lei käpaga : as_{17}, as_{29}.
as_8 : " no lei jõuhkõga : as_{26}.
as_9 : " lei kõrvaga : as_{27}.
~~as_{10} : " küver kondiga : (kaussida) Ote_3~~
~~as_{10} : " oma kilbaga : San_1.~~
as_{10} : " puttõ käpaga : as_{31}.
as_{11} : " kapart jalaga : as_{20}.

Seades neid lauluridu omavahelise sugulus-astete järele, saame kokkuvõttes:

A. Kits (~ kits ~ kisk ~ kipits) kinderkondiga (~ kinderkondige ~ keederkondiga ~ kilderkondiga ~ küderkondiga ~ küverkondiga ~ küverkondiga ~ kinterkondige ~ kinterkontige ~ kiderkondige ~ küderkondigi ~ kiverarkondiga ~ kipüverkopindigapi ~ küber- ~ kübel- ~ kindel- ~ kindla- ~ küder- ~ küver- ~ küver- ~ kuver- ~ kindre- ~ küdel- ~ kinder- ~ kiver- ~ kiver- ~ küter- ~ kiter ~ kindu- ~ kondiga ~ kondige ~ kenidiga ~ kondika ~ kentika ~ konoli... j.n.e/ : Vai$_1$, Jõh$_1$, Jis$_1$, VKi$_1$, VJa$_1$, Vlla$_1$, Amb$_1$, PJa$_1$, Koe$_1$, Kis$_{1-2}$, Vig$_1$, Kse$_1$, Ken$_1$, PJa$_1$, Vän$_1$, Mää$_1$, Mää$_4$, Saa$_1$, Hls$_1$, Kru$_1$, Kru$_3$, Kru$_5$, Hel$_{1-3}$, Hel$_{8-9}$, Hel$_{12}$, Tru$_1$, Tru$_{3-4}$, Tru$_{7-8}$, Vil$_1$, Vlu$_4$, SJa$_1$, KJa$_1$, Ksi$_1$, Ksi$_5$, Lai$_{2-3}$, Lai$_5$, Plm$_{2-3}$, Plm$_8$, Plm$_{14-16}$, Plm$_{17}$, Trm$_{2-3}$, Kod$_1$, Kod$_3$, Mlla$_{1-2}$, Mlla$_4$, Äks$_2$, Äks$_6$, Tlla$_{3-4}$, Tlla$_8$, Trt$_{1-2}$, Trt$_{4-6}$, Trt$_{10-11}$, Võn$_1$, Võn$_3$,

Võng, Kam1, Kam6, Nõo1, Nõo3-4, Nõo7, Puh1, Puh3-8, Ran1-2, Rõn1, Rõn2-6, Rõn8, Rõn10, Ote3, Ote5, Ote7-8, Ote 101 San5, Far2, Urv4, Krl1, Krl3, Rõu1, Plv1, Räp13, Ulg1, As1.

Aa. kits oma kinderkondiga (~ kinder kondiga ~ kinderkontigo): Vis3, Tõs1, Ksi6, Loi1.

Ab. kits aga kinderkondiga (~ kindri kondiga): Rei1, Sja3.

Ac. kits lõi kinderkondiga: Hel8, ~~Rei1~~, Trv4, Elt2; ~~Elm1~~

Ad. " lõunud " : Loi4.

Ae. " küüver kaauer kondiga: Võn10.

Af. " kõvra kõndiga: Nõo6.

Ag. " külje kondiga: Hiiä2.

B. " oma kerä (~ kere ~ kera ~ kena ~ keeru ~ keerus) sarvega (~ sarvõga ~ sarveka ~ keräsarvega ~ sarviga): Hiiä3, Soa2, Ksi4, Kan1, Kan3, Urv8, Räp1, Räp4, Räp12, Vas1-2, Set2, Set4-5, Pts1-4.

Ba. kits kiba sarvõga: Urv14.

Bb. " keeru sarvega: Uln3.

Bc. kits iks no kerä-sarvõga: Set3.

Bd. kits lei sarvõga: As10.

C. " kitsa sõrage: Hel11

Ca. " sõku sõrake: Ote9.

Cb. " uma sõraga: Urv3.

D. " küüver jalaga: Võn8.

Da. " kapat' jalaga: As20.

G. " kõvera kintsuga: Trm1

F. " putto käpäga: Ks31.

Fa. " lei käpaga: As17, As29.

G. kits pikä nännäga [? nisaga] : As 6.
H. " no lei hmulõga : As 13-14.
J. " " " jmuhhõga : As 26.
J. " lei kõrvaga : As 27.
K. " kibu nõnaga : Ote 13.
L. kits kura koralaga : Jlv 4.
M. kits oma kibeda annaga : Puh 2.
N. kits kimbsu kambsuga (~ kibe-kabega ~ kibu kabuga ~ kiba-kabaga ~ kipa-kapaga ~ kapaka ~ kabaga) : Jis 2, Nõv 5, Rõn 9 Ote 14, Ote 16-17, Sam 1, Urv 9-11, As 3.
Na. kits oma kilbaga : Sam 1.
Nb. " lei kipi kapi : As 8.
O. " suure küniga : Ote 12.
P. " lei kepiga : Urv 13, Set 1, Set 5, As 21.
R. " oma petiga : Vru 1.

e.

Hobune.

Väljaarvatud teisendid: Vai$_{1-2}$, Föh$_{1}$, Tis$_{1}$, Vki$_{2-3}$, Hlj$_{1}$, VJa$_{2}$, Vlla$_{1}$, Amb$_{1-2}$, PJa$_{1}$, Für$_{1}$, Kos$_{1}$, Rap$_{1-2}$, Kis$_{1-2}$ (Krv), Vig$_{1}$, Phl$_{2}$, Ken$_{1}$, Krj$_{1-2}$, Tõs$_{1}$, PJa$_{1}$, Vän$_{1}$, For$_{1}$, Hää$_{1}$, Hää$_{3}$, Hääs$_{5-6}$, Mel$_{7}$, Hel$_{12}$, Trv$_{3-4}$, Vln$_{1}$, Vln$_{4}$, SJa$_{4}$, KJa$_{2}$, Plt$_{2}$, Lai$_{1}$, Plm$_{1}$, Plm$_{4-7}$, Plm$_{9-11}$, Plm$_{12}$, Trm$_{1}$, Mlla$_{3-4}$, Äks$_{3-4}$, Äks$_{6}$, Tlla$_{4}$, Tlla$_{7}$, Trt$_{1}$, Trt$_{4}$, Trt$_{7}$, Võn$_{1-3}$, Võn$_{7}$, Kam$_{1-2}$, Kam$_{6}$, Nõo$_{2-3}$, Nõo$_{6}$, Puh$_{2}$, Ran$_{2}$, Rõn$_{3}$, Rõn$_{7}$, Ote$_{4-5}$, Ote$_{9}$, San$_{1}$, San$_{4}$, Jax$_{3}$, Kan$_{1}$, Urv$_{2-3}$, Urv$_{5-11}$, Urv$_{13}$, Mrq$_{1}$, Plo$_{3-4}$, Räp$_{2-3}$, Räp$_{5-6}$, Räp$_{10-11}$, Räp$_{15-}$, Vlg$_{2}$, Set$_{1}$, Set$_{3}$, As$_{1-2}$, As$_{12}$, As$_{15}$, As$_{18-19}$, As$_{23}$, As$_{25}$, As$_{28}$, As$_{36-37}$, on hobune parmutapjaks järgmiste teisendite looluridades:

Vi$_{1}$: hobu umb-ranaga: Tis$_{2}$, VJa$_{1}$, Hel$_{3}$, Hel$_{6}$, Trv$_{1}$, Trv$_{5}$, Vil$_{1-2}$, Trm$_{2}$, Vön$_{8}$, Nõo$_{1}$, Nõo$_{4}$, Puh$_{4-5}$, Rõn$_{1}$, Rõn$_{4}$, Rõn$_{6}$, Rõn$_{8}$, Rõn$_{10}$, Ote$_{7}$, Ote$_{12}$, Ote$_{13}$, San$_{5}$, Jax$_{1-2}$, Urv$_{1}$, Krl$_{2-3}$.

Vi$_{2}$: obune oma ranaga: Tis$_{3}$.

Vi$_{3}$: hobun umb-ranaga: Vki$_{1}$, Saa$_{1}$.

Vi$_{4}$: hobu oma ranaga: Sim$_{2}$$_{1}$, Pöi$_{1}$, Vän$_{1}$, Hel$_{1}$, Plt$_{1}$, Ksi$_{2}$$_{1}$, Kod$_{1}$, Tlla$_{3}$, Trt$_{2}$, Trm$_{3}$, As$_{3}$, Plm$_{12}$.

Jõä$_1$: hobu umbramaga : Kse$_1$, Hõä$_4$, Sõja$_3$, Lai$_2$, Lai$_{4-5}$, Plm$_2$, Plm$_{14}$, Mlla$_2$, Trts$_{5-6}$, Kam$_3$, Ruh$_1$, Ruh$_8$, Ote$_8$, Sam$_2$, Plv$_1$.

Lä$_1$: hobune humis kingaga : Kul$_1$.

Lä$_2$: obte umiskabjaga : Man$_1$.

Lä$_3$: hobu umramaga : Kse$_1$.

Lä$_4$: obune (< hobune < Hobune) umbramaga : Phl$_3$, Kod$_2$.

Lä$_5$: hobu umb-rovaga : Rei$_1$.

Sa$_1$: " umbre ramaga : Ans$_1$.

Sa$_2$: " umbraaaga : Muh$_1$.

Sä$_1$: " om kabjaka : Tor$_2$.

Pä$_2$: obene umb ramaga : Saa$_2$, Hls$_2$.

Pä$_3$: obu umb rawwage : Hls$_1$.

Pä$_4$: hoben umbramwage : Krk$_1$.

Pä$_5$: " umb ramage : Krk$_2$.

Pä$_6$: " umbrawwage : Krk$_3$

Pä$_7$: oben umbrawwage : Krk$_4$.

Vl$_1$: hobu umbrawwage : Hel$_2$.

Vl$_2$: hobune umb ramaga : Hel$_4$.

Vl$_3$: hobu umbramage : Hel$_5$, Trv$_2$.

Vl$_4$: hobene umb rawwage : Hel$_8$.

Vl$_5$: obu umb rawwage : Hel$_9$.

Vl$_6$: obene umb-ramage : Hel$_{10}$.

Vl$_7$: " ummiskingaga : Hel$_{11}$.

Vl$_8$: " umbrawwage : Hel$_{13}$.

Vl$_9$: hobu ump ramaka : Trv$_2$.

Vl$_{10}$: obu umm rawwaga : Trv$_6$.

Pä : hobu oma hännaga : Hõä$_2$, Sõja$_2$.

Vl$_{11}$: hobene oma kabjaga : Tre$_8$.
Vl$_{12}$: obene umm ramaga : Vlu$_2$.
Vl$_{13}$: hobu oma rauvaga : Vlu$_3$.
Vl$_{14}$: " umb ramaka : Sja$_1$, Plm$_{16}$, Ruh$_2$.
Vl$_{15}$: hobu (robu) umb (rum) ramaga : Kja$_1$.
Ta$_1$: hopu humr ramaga : Ksi$_1$.
Ta$_2$: hobbu omma ramaga : Ksi$_3$.
Ta$_3$: obo oma humlõga : Ksi$_4$.
Ta$_4$: hobu oma sabaga : Ksi$_{5-6}$, Vän$_{11-12}$.
Ta$_5$: " umm ramaga : Lai$_3$.
Ta$_6$: " humb ramaga (r ramaka) : Plm$_3$, Plm$_{13}$, Mla$_1$.
Ta$_7$: hobu humbramaga : Plm$_8$.
Ta$_8$: opu humr ramaga : Plm$_{15}$.
Ta$_9$: hobu tõie kapjaga : Kod$_3$.
Ta$_{10}$: hobune tõie kabjaga : Äks$_1$.
Ta$_{11}$: obu umb ramaka : Äks$_2$.
Ta$_{12}$: hobu oma kabjaka : Tlla$_1$.
Ta$_{13}$: " " ramaga : Tlla$_2$.
Ta$_{14}$: " me ramaga : Tlla$_5$.
Ta$_{15}$: " oma kabjaga : Tlla$_6$, Trt$_3$, Kam$_5$, Ran$_1$, Võn$_6$.
Ta$_{16}$: obu umb-rauvaga : Tlla$_8$.
Ta$_{17}$: hobu oma kabjaga : Trt$_{9-10}$, Võn$_9$.
Ta$_{18}$: " kõva ramaga : Trt$_{11}$.
Ta$_{19}$: hobune oma kabjaga : Võn$_4$, Plv$_2$.
Ta$_{20}$: obu oma kabjaga : Võn$_5$.

Ta$_{21}$: hobu kõva kabjaga: Võn$_{10}$.
Ta$_{22}$: " humale ramaga: Kam$_{4}$.
Ta$_{23}$: " umberamaga: Nõõ$_{5}$
Ta$_{24}$: " oma ravvaga: Nõõ$_{7}$.
Ta$_{25}$: " umb ravvaga: Puh$_{3}$, Rõn$_{5}$, Kan$_{3}$.
Ta$_{26}$: " oma ohjaga: Puh$_{6}$.
Ta$_{27}$: " umb ramaga: Rõn$_{2}$.
Ta$_{28}$: " uhmb ramaga: Rõn$_{9}$.
Ta$_{29}$: " oma hannaga: Ote$_{1}$.
Ta$_{30}$: " humb jalaga: Ote$_{3}$.
Ta$_{31}$: " umbranda: Ote$_{6}$
Ta$_{32}$: " humb ramaj: Ote$_{10}$.
Ta$_{33}$: " oma humb ramaga: Ote$_{11}$.
Ta$_{34}$: obu oma ravvaga: Ote$_{14}$
Ta$_{35}$: obõnõ uma kabjaga: Ote$_{15}$.
Ta$_{36}$: hobu umbravvaga: Ote$_{16}$.
Ta$_{37}$: obne umbravvaga: Ote$_{17}$.
Ta$_{38}$: hobune umb ramagep ramaga: San$_{3}$, Rõu$_{1}$.
Ta$_{39}$: " oma ramaga: San$_{6}$, Kam$_{2}$.
Võ$_{1}$: hobu uma ramaga: Uru$_{4}$.
Võ$_{2}$: hopõn uma ramaega: Uru$_{12}$.
Võ$_{3}$: obõnõ umbravvaga: Uru$_{14}$.
Võ$_{4}$: hobene oma hännaga: Krl$_{1}$.
Võ$_{5}$: hobo oma kabjaga: Plu$_{5}$, Räp$_{4}$.
Võ$_{6}$: hobu umb kapjaga: Plu$_{6}$.
Võ$_{7}$: " kohe kabjaga: Räp$_{1}$.
Võ$_{8}$: hobune oma hannaga: Räp$_{2}$.
Võ$_{9}$: " hüru hannaga: Räp$_{8}$.

$Võ_{10}$: hobu hoard humlega : Räp 9.
$Võ_{11}$: hobune oma sabaga : Räp 12.
$Võ_{12}$: obu umbrauge : Räp 13.
$Võ_{13}$: hoesu lei hannaca' : Räp 14.
$Võ_{14}$: hobu oma humlega : Vas_1.
$Võ_{15}$: hobune lõi humlega : Vas_2.
$Võ_{16}$: " " oma humlega : Vru_1.
Vlg_1 : hopibu upimbrapinagapi : Vlg_1.
Set_1 : hoppen lõi humlega : Set_2.
Set_2 : hopõn oma humlõga : Set_4.
Set_3 : hopun on humlega : Set_5.
Set_4 : hapu [?-o] om huleka : Pts_1.
Set_5 : hopõn uma humleka : Pts_2, Pts_4.
Set_6 : " " hulõga : Pts_3.
As_1 : hobu hüt' hannaga : As_{4-6}.
As_2 : hoppen (= hopen) pin (= püna) jilloga (jiloga) : As_2.
As_3 : hopõn putati humlega : As_8.
As_4 : " lei humlega (~ humlõga) : As_{9-10}, As_{16}, As_{20}, As_{22}, As_{24}.
As_5 : hobu lei hannaga : As_{11}, As_{13}, As_{26}, As_{27}, As_{35}.
As_6 : " " no humlõga : As_{14}.
As_7 : " puttõ humlõga : As_{17}, As_{31}.
As_8 : hopõn puttõ humlõga (~ humlõga) : As_{21}, As_{30}.
As_9 : hoben lei humlõga : As_{32}.
As_{10} : hobu humlõga : As_{33}.
As_{11} : " lei humlõga : As_{29}, As_{34}.

Set_1 : hobu oma rauvaga : Set_1.

Ümberkorraldades lauluridu nende omavahelise suguluse järele, sorame kokkuvõtte:

A. hobu (~ opu ~ hopu ~ obne ~ oben ~ obu ~ oban ~ hopibu) umb ramaga (~ umb=ramaga ~ umb-ramaga ~ umramaga ~ umb-ravaga ~ umbrawage ~ ump ramaka ~ umb ravvaga ~ umb ramaka ~ um ramaga ~ umbe ramaga ~ upimbrapimgapi ~ humb ramag ~ uhmb- i ummb ~ hump- ~ humb- ~ humpp- ~ jn.e. ramage): Jis$_2$, Vsk$_1$, Vja$_1$, Kve$_1$, Kse$_1$, Rei$_1$, Ans$_1$, Muh$_1$, Höä$_4$, Sra$_1$, Hls$_1$, Krk$_{4-4}$, Hel$_{2-3}$, Hel$_{5-6}$, Helg, Mel$_{13}$, Tnv$_{1-2}$, Tnv$_{5-7}$, Vil$_{1-2}$, Sja$_1$, Sja$_3$, Kja$_1$, Ksi$_1$, Lai$_{2-5}$, Plm$_{2-3}$, Plm$_8$, Plm$_{13-15}$, Plm$_{16}$, Trm$_2$, Mlla$_{1-2}$, Äks$_2$, Tlla$_8$, Tlla$_8$, Trt$_{5-6}$, Võn$_8$, Kam$_3$, Nõo$_1$, Nõv$_4$, Nõv$_7$, Puh$_1$, Puh$_{3-5}$, Puh$_{7-8}$, Rõn$_{1-2}$, Rõn$_{4-6}$, Rõn$_{8-10}$, Kte$_{7-8}$, Kte$_{10}$, Kte$_{12-13}$, Sam$_2$, Sam$_5$, Tax$_{1-2}$, Kam$_3$, Urv$_1$, Krl$_{2-3}$, Plv$_1$, Räp$_{13}$, Vlg$_1$.

Aa. obune (~ obõnõ ~ obene ~ hobune ~ Hobune) umb-ramaga (~ umbravvrga ~ ummramaga ~ umb ramaga ~ umb ravvage ~ umbrahage jn.e.): Phl$_3$, Sra$_2$, Hls$_2$, Hel$_4$, Hel$_8$, Hel$_{10}$, Vlu$_2$, Kod$_2$, Sam$_3$, Urv$_{14}$, Rõn$_1$.

Ab. hobu (~ hobbu ~ hopõn) oma (~ omma ~ ima) ramaga (ravvrga ~ ramaega ~ humb ramaga): Hel$_8$, Vlu$_3$, Ksi$_3$, Tlla$_2$, Nõo$_7$, Kte$_{14}$, Urv$_4$, Urv$_{12}$.

Ac. hobune oma ramaga: Urv$_4$.

Ad. hobu ime ramaga: Tlla$_5$.

Ae. hobu kõva ramaga : Trt$_{11}$.

Af. " humale " : Kam$_4$.

Ag. " humbrauda : Kte$_6$.

B. " (~ hobo ~ obu) umiskabjaga (umb kapjaga) : Hom, Plv$_6$.

Ba. hobu (~ hobo ~ obu) oma (om) kabjaga (kabjaka) : Tõr$_2$, Tlla$_1$, Tlla$_6$, Trt$_3$, Trt$_{9-10}$, Võn$_4$, Võn$_6$, Võn$_9$, Kam$_{5-}$, Ran$_1$, Plv$_2$, Plv$_5$, Räp$_4$.

Bb. hobene (~ obõnõ) oma (~ uma) kabjaga : Trw$_8$, Võn$_4$, Kte$_{15}$, Plv$_2$.

Bc. hobune tõie kabjaga : Äks$_1$.

Bd. hobu kõwa kabjaga : Võn$_{10}$.

Be. " kahe kabjaga : Räp$_1$.

C. " oma hännaga (~ hannaga) : Hää$_2$, Sõr$_2$, Kte$_1$.

Ca. hobu oma sabaga : Ksi$_{5-6}$, Võn$_{11-12}$.

Cb. hobune ~ hobene oma hännaga (hannaga ~ sabaga) : Krl$_1$, Räp$_7$, Räp$_{12}$.

Cc. hoɔsu (~ hobu) leị̀ (~ lei) haŭnacá' (~ hannaga) : Räp$_{14}$, As$_{11}$, As$_{13}$, As$_{26}$, As$_{27}$, As$_{35}$.

Cd. hobu hüt' hannaga : As$_{4-6}$.

Ce. hobune hüru hannaga : Räp$_8$.

D. obo (~ hobu ~ hopõn ~ hopun ~ hopu) oma (~ uma ~ om ~ on) humlega (~ humlõga ~ hulega ~ humleka ~ hulõga j.n.e.) : Ksi$_4$, Vas$_1$, Set$_{4-5}$, Pts$_{1-4}$;

Da. hobune lõi humlega : Vas$_2$.

Db. hobu lei no humlõga : As$_{14}$.

Dc. hopõn (~ hoppen ~ haben ~ hobu) lõi (~ lei) humlega (~ humlõga): Set$_2$, As$_{9-10}$, As$_{16}$, As$_{20}$, As$_{22}$, As$_{24}$, As$_{29}$, As$_{33-34}$.

Dd. hõpõn puttõ (putati) humlega (humlõga ~ humlõga): As$_8$, As$_{17}$, As$_{21}$, As$_{30-31}$.

De. hobu hoarid humlega: Räp$_9$.

Df. hobune oma humlega: Vru,

Dg. hobu humlõga: As$_{33}$.

E. hobune humis kingaga (~ ummiskingage): Kul$_1$, Hel$_{11}$.

F. hobu humb jalaga: Ote$_3$.

Fa. hoppen pin jelloga: As$_7$.

G. hobu oma ohjaga: Ruh$_6$.

H. obone oma unnago: Jis$_3$.

F.

Täkk.

Täkk parmutapjana on nähtavasti kordväärsiks „kolruse" laulureale. Sõrält, kus kolmne esineb parmutapjaks, puudub „täkk" kordväärsis järgmistes teisendites: Jis$_{2-3}$, Sim$_{1}$, Kis$_{1-2}$(Kro), Kul$_{1}$, Kse$_{1}$, Phl$_{1}$, ?Phl$_{3}$, Rei$_{1}$, Ans$_{1}$, Pöi$_{1}$, Muh$_{1}$, Vän$_{1}$, Hõrä$_{4}$, Sora$_{2}$, Hel$_{4-5}$, Hel$_{8-11}$, Hel$_{13}$, Trv$_{8}$, Vln$_{2-3}$, Sõa$_{1}$, Sõa$_{3}$, Ksi$_{2}$, Ksi$_{4-6}$, Lai$_{4-5}$, Kod$_{1}$, Plm$_{12}$, Trm$_{3}$, Äks$_{1}$; Tlla$_{1-3}$, Tlla$_{5-6}$, Tlla$_{8}$, Trt$_{2-3}$, Trt$_{6}$, Trt$_{9-10}$, Võn$_{4-6}$, Võn$_{11}$, Kam$_{4-5}$, Nõo$_{5}$, Puh$_{5}$, Rõn$_{4}$, Rõn$_{9}$, Ote$_{1}$, Ote$_{3}$, Ote$_{14-15}$, Ote$_{17}$, San$_{3}$, San$_{6}$, Urv$_{12}$, Urv$_{14}$, Krl$_{1}$, Räu$_{1}$, Plv$_{2}$, Plv$_{5-6}$, Räp$_{1}$, Räp$_{4}$, Räp$_{8-9}$, Räp$_{12}$, Räp$_{14}$, Vas$_{1-2}$, Set$_{2}$, Set$_{4}$, Set$_{5}$, Pts$_{1}$, As$_{3-11}$, As$_{13-14}$, As$_{16-17}$, As$_{20-22}$, As$_{24}$, As$_{26}$, As$_{27}$, As$_{34-35}$.
Täkk parmutapjana esineb järgmistes laulu teisendites:

Vi$_{1}$: täkk lõi tännega : Jõh$_{1}$.
Vi$_{2}$: " täie kabjaga : Vlk$_{1}$, Kolda$_{1}$, Kol$_{1}$, Saa$_{1}$, Mel$_{1}$, Vil$_{1-2}$, Plt$_{1}$, Plm$_{2-3}$, Plm$_{14}$, Trm$_{2}$, Mlla$_{1-2}$, Trt$_{11}$, Võn$_{8}$, Nõo$_{3}$, Puh$_{1}$, Puh$_{6}$, Puh$_{7-8}$, Rõn$_{1-2}$, Rõn$_{6}$, Rõn$_{8}$, Rõn$_{10}$, Ote$_{7}$, San$_{2}$, San$_{5}$, Urv$_{1}$, Urv$_{4}$, Krl$_{2-3}$, Plt$_{1}$.

Pä$_1$: täkk täie ramaka: Tor$_2$.
Pä$_2$: " täiwe kabjage: Mls$_1$, Krk$_1$, Krk$_3$.
Pä$_3$: " täne jalaga: Mls$_2$.
Pä$_4$: täk tawwe kabjage: Krk$_2$
Pä$_5$: " täwekabjage: Krk$_4$.
Pä$_6$: täkk terwe korbjage: Krk$_5$.
Ul$_1$: " täwwe sammuge: Mel$_2$.
Ul$_2$: " täie kbjagor: Mel$_3$.
Ul$_3$: täkk " kabjaga (~ kapjaka): Mel$_6$, Tiw$_2$, Äks$_2$;
Ul$_4$: täkk täie kapjaga (~ kapiaga): Mel$_{12}$, Ksi$_1$, Nõv$_4$, Nõv$_1$, Kam$_8$, Ote$_{12}$.
Ul$_5$: täkk täne kabjaga: Tiw$_1$.
Ul$_6$: " täwwe kabjagor: Tiw$_{5-6}$, Puh$_3$, Nõv$_2$, Ulg$_2$.
Ul$_7$: täkk täwwe kabjage: Tiw$_7$.
Ul$_8$: täk täie kabjaga: Sõa$_2$, Ote$_{10}$.
Ul$_9$: täkk " jalaga: Kõa$_1$, Võn$_{10}$.
Ta$_1$: " täie " Kri$_3$.
Ta$_2$: " " kabjag: Lai$_2$.
Ta$_3$: " teie kabjaga: Lai$_3$.
Ta$_4$: " täje kapjaga: Plm$_8$.
Ta$_5$: täk täi (~ täie) kapjaka: Plm$_{13}$, Plm$_{15}$.
Ta$_6$: täkk täje jal kabjaka: Plm$_{16}$.
Ta$_7$: " täiekabjaga: Tit$_5$.
Ta$_8$: täkk täie aruga: Võn$_9$.
Ta$_9$: " " rawaga: Võn$_{12}$.
Ta$_{10}$: " terwe rawaga: Kam$_1$.

Ta$_{11}$: täkk täie kabjaka : Puh$_4$.
Ta$_{12}$: " " ranaga : Ran$_1$, Kam$_6$.
Ta$_{13}$: täk täive kabjaga : Rõn$_5$.
Ta$_{14}$: täkk täis kapja : Ote$_6$.
Ta$_{15}$: " täie kapjake : Ote$_{11}$.
Ta$_{16}$: täk oma kabjaga : Ote$_{13}$.
Ta$_{17}$: täkk täivejalaga : Ote$_{16}$
Võ$_1$: " taga kabjaga : Räp$_2$.
Võ$_2$: " täive kabjage : Räp$_{13}$.
Võ$_3$: " oma tandsmisega : Vru$_1$.
Ulg : täpikk täpiie kapibjagapi : Ulg$_1$.

Korraldades foneturida nende sugulusejäsele, toome kokkuvõtte:

A. täkk (~ täk ~ taak ~ täpikk) täie (~ täwwe ~ tauve ~ täuve ~ täpiie ~ täue ~ teie ~ täje ~ täi ~ täive ~ täis kapja jn.e.) kabjaga (~ kabjage ~ kapiaga ~ täivekabjage ~ täiekabjaga ~ kbjaga ~ kapjaga ~ kapjaka ~ kapjake ~ kabjag ~ kapibjagapi jn.e.): Vkr$_1$, Vlla$_1$, Koe$_1$, Saa$_1$, Hls$_1$, Kru$_{1-4}$, Hel$_1$, Hel$_3$, Hel$_6$, Hel$_{12}$, Tru$_{1-2}$, Tru$_{5-7}$, Vil$_{1-2}$, SJa$_2$, Plt$_1$, Kri$_1$, Plm$_{2-3}$, Plm$_{14}$, Trm$_2$, Mlla$_{1-2}$, Äks$_2$, Trt$_5$, Trt$_{11}$, Võn$_8$, Kam$_8$, Nõv$_1$, Nõv$_{3-4}$, Nõv$_7$, Puh$_1$, Puh$_{3-4}$, Puh$_{6-8}$, Rõn$_{1-2}$, Rõn$_{5-6}$, Rõn$_8$, Rõn$_{10}$, Ote$_{6-7}$, Ote$_{10-12}$, Saa$_2$, Saa$_5$, Uru$_1$, Uru$_7$, Krl$_{2-3}$, Plv$_1$, Räp$_{13}$, Ulg$_{1-2}$.

Aa. täkk terve kabjage : Kru$_5$.

Ab. täkk taga korbjaga: Räp$_2$.
Ac. " oma " : Ote$_{13}$.
Ad. " täie jal kabjaga: Plm$_{16}$.
B. " täie(~täie)jalaga(~jalage~
täievejalaga): Hls$_2$, KJa$_1$, Ksi$_3$, Võn$_{10}$, Ote$_{16}$
C. täkk täie ramaga (ramaka~ravvaga):
Tor$_2$, Võn$_{12}$, Ran$_1$, Kam$_6$.
Ca. täkk terve ravvaga: Kam$_1$.
D. " täivve sammuga: Hel$_2$.
E. " täie araga: Võn$_9$.
F. " oma tandsmisega: Vru$_1$
G. " lõi tännega: Jõh$_1$.

g.

Härg.

Väljaarvatud teisendid: Vai$_{1-2}$, Jõh$_1$, Tis$_{2-3}$, Vki$_{1-2}$, VJa$_2$, Sim$_1$, Vlla$_1$, Amb$_2$, JJa$_1$, Kse$_1$, Jür$_1$, Rap$_{1-2}$, Han$_1$, Shl$_1$, Krj$_2$, Pöi$_1$, Muh$_1$, Tõs$_1$, Vän$_1$, For$_2$, Hõä$_2$, Saa$_1$, Hls$_1$, Hel$_{1-5}$, Hel$_{7-12}$, Trv$_{1-8}$, Vil$_{1-2}$, Vln$_{1-2}$, Vln$_4$, SJa$_{1-4}$, KJa$_{1-2}$, Plt$_{1-2}$, Ksi$_{1-6}$, Lai$_{1-5}$, Plm$_{1-16}$, Trm$_{1-3}$, Kod$_{1-3}$, MMa$_{1-4}$, Äks$_{1-4}$, Äks$_6$, Tilla$_{1-8}$, Trt$_{1-11}$, Vän$_{1-12}$, Kam$_{1-6}$, Nõo$_{1-7}$, Puh$_{1-8}$, Ran$_{1-2}$, Rõn$_{1-10}$, Ote$_{1-16}$, San$_{1-6}$, Tax$_{1-3}$, ~~Ulg$_{1-2}$~~, Kan$_{1-3}$, Urv$_{1-14}$, Krl$_{1-3}$, Hrg$_1$, Plv$_{1-6}$, Räp$_{1-8}$, Räp$_{10-15}$, Vas$_{1-2}$, Vru$_1$, Ulg$_{1-2}$, Set$_{2-5}$, Pts$_{1-4}$, As$_{2-9}$, As$_{10-15}$, As$_{17-19}$, As$_{21-30}$, As$_{35-37}$, esineb härg parmutapjana järgmistes ridades:

Vi$_1$: härg oma hännaga: Tis$_1$, Amb$_1$, Kse$_1$, For$_1$, PJa$_1$.

Vi$_2$: härg lõi hännaga: VJa$_1$.

?= Vi$_3$: kahe küüdu ärjaga (~ härjaga): Vki$_3$, Hlj$_1$.

Ha$_1$: härg lõi hänna otsaga: Kos$_1$.

Ha$_2$: ärg oli löönud ädaga: Kis$_{1-2}$ (Khv).

Lä$_1$: härg aga jälle sarvega: Kul$_1$.

Lä$_2$: ärg oma hännaga: Vig$_1$.

Lä$_3$: härg tuiskas " : Shl$_2$.

Lä$_4$: härg ega oma hännaga: [?]Thl$_3$.
Lä$_5$: " aga liiskas hännaga: Rei$_1$.
Lä$_6$: " liiskas hännaga: Ken$_1$.
Sa$_1$: harg oma hännaga: Krj$_1$, Hää$_{3-4}$.
Sa$_2$: härg " sarvega: Ans$_1$.
Pä$_1$: " " poiaga: Vän$_1$.
Pä$_2$: " see oma sabaga: Hää$_1$.
Pä$_3$: " oma hänna rootsuga: Hää$_5$.
Pä$_4$: harg hänna otsaga: Hää$_6$.
Pä$_5$: härg oma äännaga: Sau$_2$.
Pä$_6$: " ands hännaga: Hls$_2$.
Pä$_7$: äärg äänna otsage: Krk$_1$.
Pä$_8$: äirg oma äännage: Krk$_2$.
Pä$_9$: härg äänna otsage: Krk$_3$.
Pä$_{10}$: äirg oma äännage: Krk$_4$.
Pä$_{11}$: äirg " otsage: Krk$_5$.
Vl$_1$: härg " iiuega: Hel$_6$.
Võ$_1$: härg " jalaga: Plm$_{17}$.
Võ$_1$: " leije hannaga: Räp$_9$
Võ$_2$: härg' puśk' sarveçaᶜ: Räp$_{14}$.
Set$_1$: härg' oma sabaga: Set$_1$.
As$_1$: härg löi hännaga: As$_1$.
As$_2$: " lei hannaga: As$_9$, As$_{16}$, As$_{20}$, As$_{31-33}$.
As$_3$: härg hüt hannaga: As$_{34}$.

„Härja" lauluviisi kõrvaldades omavahelise sugulussastmete järele ja kõrvudades, saame kokkuvõttes järgmise pildi:

A. häng (~ aing ~ äng ~ hang ~ äing) oma hännaga (~ännaga ~ äännage): Jis$_1$, Amb$_1$, Kse$_1$, Vil$_1$, Krj$_1$, Tor$_1$, P Vja$_1$, Hää$_{3-4}$, Saa$_2$, Krk$_2$, Krk$_4$.

Aa. häng ands hämmaga: Hls$_2$.

Ab. " löi (~ löi ~ lei ~ leije ~ hüt) hännaga (~annaga): V Vja$_1$, Räp$_9$, As$_1$, As$_9$, As$_{16}$, As$_{20}$, As$_{31-34}$.

Ac. häng tuiskas (~ uiskas ~ aga uiskas) hännaga: Phl$_2$, Rei$_1$, Ken$_1$.

Ad. häng (~ äing) hänna (~ änna) otsaga (otsage ~ otsage): ~~Pä$_4$, Pä$_7$, Pä$_9$.~~ Hää$_6$, Krk$_1$, Krk$_3$.

Ae. häng tuiskas hänna otsaga: Kos$_1$.

Af. " oma " rootsuga: Hää$_5$.

Ag. " (~ häng) see (~ o) oma sabaga: Hää$_1$, Set$_1$.

Ah. häng ega oma hännaga: ? Phl$_3$.

B. häng oma sarvega: Ans$_1$.

Ba. " aga jälle sarvega: Kul$_1$.

Bb. häng' pušk' sarvega: Räp$_{14}$.

C. äng oli lõõnud ädaga: Kis$_{1-2}$ (Krv).

D. häng oma poeaga: Vän$_1$.

E. " " ikkega: Hel$_6$.

F. " " jalaga: Plm$_{17}$.

G. äing " otsage: Krk$_5$.

~~[? H. Kahe "uudu äijaga (~ häijaga) Vki$_3$, Hlj$_1$.]~~

H.
Lehm.

Väljaarvatud teisendid: Voi$_{1-2}$, Föh$_{1}$, Tis$_{1-2}$, Vki$_{1-3}$, Hlj$_{1}$, Vja$_{1-2}$, Vlla$_{1}$, Amb$_{1}$, Tja$_{1}$, Kol$_{1}$, Jür$_{1}$, Kos$_{1}$, Rap$_{1-2}$, Kis$_{1-2}$ (Kev), Kul$_{1}$, Vig$_{1}$, Phl$_{1}$, Han$_{1}$, Kse$_{1}$, Krj$_{1-2}$, Ans$_{1}$, Pöi$_{1}$, Muh$_{1}$, Tõs$_{1}$, Vän$_{1-2}$, Tja$_{1}$, Ta$_{1-2}$, Hiiä$_{1-3}$, Hiiä$_{6}$, Saa$_{1}$, Hls$_{1-2}$, Krk$_{1}$, Krk$_{3-5}$, Hel$_{1-13}$, Trv$_{1-8}$, Vln$_{1}$, Vln$_{3-4}$, Vil$_{1-2}$, Sja$_{1}$, Sja$_{3-4}$, Kja$_{2}$, Plt$_{1-2}$, Kri$_{1-4}$, Lai$_{1-5}$, Plm$_{1-16}$, Trm$_{1-3}$, Kod$_{1-3}$, Mlla$_{1-4}$, Äks$_{1-4}$, Äks$_{6}$, Tlla$_{2-4}$, Tlla$_{6-8}$, Trt$_{1-9}$, Trt$_{11}$, Võn$_{1}$, Võn$_{3-5}$, Võn$_{7-12}$, Kam$_{1-4}$, Kam$_{6}$, Nõv$_{1-5}$, Nõv$_{7}$, Puh$_{1-5}$, Puh$_{7-8}$, Ran$_{2}$, Ran$_{1-8}$, Rõn$_{10}$, Ote$_{2-13}$, Ote$_{15-17}$, San$_{1-6}$, Tax$_{1-3}$, Ulg$_{1-2}$, Kan$_{1-3}$, Urv$_{1-14}$, Krl$_{2-3}$, Urg$_{1}$, Rõu$_{1}$, Plv$_{1-6}$, Räp$_{1-2}$, Räp$_{4-15}$, Vas$_{1-2}$, Vru$_{1}$, Set$_{1-5}$, Pts$_{1-4}$, As$_{1-5}$, As$_{7}$, As$_{9-23}$, As$_{25-32}$, esineb lehm parmutapjana järgnistes laulu-teisendites:

Vi$_{1}$: lehm oma lepe varrega: Tis$_{3}$.
Vi$_{2}$: " küver kondiga: Sim$_{1}$.
Läi$_{1}$: läkem läke oksaga: Phl$_{2}$.
Läi$_{2}$: lehm ega lepa-otsaga: Phl$_{3}$.
Läi$_{3}$: " oma sõraga: Ken$_{1}$.

Lä$_4$: lehem laia lüpsikuga: Rei$_1$.
Pä$_1$: lehm lüpsi kaparga: Hää$_4$.
Pä$_2$: " oma lüpsi kaparga: Hää$_5$
Pä$_3$: " " sarvega: Sar$_2$, Ksi$_6$.
Pä$_4$: " " jarvega: Krk$_2$.
Ul$_1$: " lõi suure sabaga: Uln$_2$
Ul$_2$: " laia sabaga: Sõa$_2$, Nõõ$_6$.
Ul$_3$: " oma sabaga: Kõa$_1$, Tilla$_5$, Ran$_1$.
Ta$_1$: " pika sarvega: Ksi$_4$.
Ta$_2$: " oma sabaka: Tilla$_1$.
Ta$_3$: " " hännaga: Trt$_{10}$, Kam$_5$.
Ta$_4$: " leie hannaga: Võn$_2$.
Ta$_5$: " oma serwega: Võn$_6$.
Ta$_6$: " pika sabaga: Plm$_{12}$, Puh$_6$.
Ta$_7$: " " pütsaga: Rõn$_9$.
Ta$_8$: " oma jalaga: Ote$_1$.
Ta$_9$: " " ännaga: Ote$_{14}$.
Võ$_1$: " " sõraga: Krl$_1$.
Võ$_2$: " oma sabaga: Räp$_3$.
As$_1$: " lipu sarvõga (Kraasna) As$_6$.
As$_2$: lihm sõkas sõraga: As$_8$
As$_3$: lehm lei hannaga: As$_{24}$.

Lauluridu korraldades rende suguluse järele, saame järgmise kokkuvõtte:

A. lehm lõi suure sabaga: Uln$_2$.
Aa. " laia (~ pika) sabaga: Sõa$_2$, Plm$_{12}$, Nõõ$_6$, Puh$_6$.

Ab. lehm oma (~ uma) sabaga (~ sabaka ~ hännaga ~ ännaga): KJa$_1$, Tilla$_1$, Tilla$_5$, Trt$_{10}$, Kam$_5$, Rau$_1$, Räp$_3$;

Ac. lehm leie (~ lei) hannaga: Võ$_2$, As$_{24}$.

B. " oma sarvega (~ farvege ~ servega): Soa$_2$, Kru$_2$, Ksi$_6$, Võn$_6$.

Ba. lehm pika sarvega: Ksi$_4$.

Bb. " lipu sarvõga: As$_6$.

C. lehem laia lüpsikuga: Rei$_1$.

Ca. lehm oma (~ o) lüpsi kaparga: Hää$_{4-5}$.

D. " " lepe varrega [-a?]: Jis$_3$.

Da. " ega lepa-otsaga: Phl$_3$.

Db. lähem lähe oksaga: Phl$_2$.

E. lehm oma sõraga: Ken$_1$, Krl$_1$.

Ea. lihm sõkas " : As$_8$.

F. lehm oma jalaga: Ote$_1$.

G. " küver kondiga: Sim$_1$.

H. " pika pütsaga: Rõn$_9$.

7.

Vasik.

Väljaarvatud teisendid: Vai$_{1-2}$, Föh$_{,,}$ Sis$_{1-3}$, Vki$_{2-3}$, Mlj$_{,,}$ Vja$_{1-2}$, Sim$_{,,}$ Vlla$_{,,}$ Amb$_{,,}$ Tja$_{,,}$ Kse$_{,,}$ Pkl$_{1-3}$, Rei$_{,,}$ Ken$_{,,}$ Jün$_{,,}$ Kos$_{,,}$ Rap$_{1-2}$, Kis$_{1-2}$ (Krv), Krj$_{,,}$ Ans$_{,,}$ Muh$_{,,}$ Vän$_{1-2}$, Pja$_{,,}$ Tor$_{1-2}$ Hõrä$_{1-2}$, Hõrä$_{4-6}$, Sara$_{2}$, Hls$_{2}$, Krm$_{1-5}$, Hel$_{1-3}$, Hel$_{5-13}$, Trv$_{1-8}$, Vil$_{2}$, Vln$_{3}$, Sja$_{1-2}$, Kja$_{1-4}$, Plt$_{1-2}$, Ksi$_{1-2}$, Ksi$_{4}$, Ksi$_{6}$, Ksi$_{9}$, Lai$_{,}$ Lai$_{4-5}$, Plm$_{1-2}$, Plm$_{4-13}$, Plm$_{15-17}$, Trm$_{,,}$ Trm$_{3}$, Kod$_{,-3}$, Mlla$_{4}$, Äis$_{1-4}$, Tlla$_{1-8}$, Trt$_{1-4}$, Trt$_{6-11}$, Võn$_{1-11}$, Kam$_{1-6}$, Nõo$_{1-7}$, Puh$_{1-7}$, Ran$_{1-2}$, Rõn$_{1-9}$, Ote$_{1-2}$, Ote$_{4-6}$, Ote$_{9}$, Ote$_{11-12}$, Ote$_{14-17}$, San$_{1-4}$, San$_{6}$, Tax$_{3}$, Kan$_{1-2}$, Urv$_{1-3}$, Urv$_{5-14}$, Krl$_{,}$ Hrg$_{,,}$ Rõu$_{,,}$ Plv$_{2-6}$, Räp$_{1-15}$, Vas$_{1-2}$, Vru$_{,}$ Set$_{1-5}$, Pts$_{1-4}$, Vlg$_{2}$, As$_{1-37}$, esineb vasik parmutapjana järgmistes teisendites:

Vi$_{1}$: vasik (~ wasik) vaade (waade) jalaga: Vki$_{,,}$ Koe$_{,}$ Lai$_{2-3}$, Plm$_{3}$, Rõn$_{10}$, Ote$_{7}$, San$_{5-}$, Tax$_{2}$, Krl$_{3}$.

Lä$_{1}$: wasikas wasak jalaga: Kul$_{1}$.

Lä$_{2}$: vassikas vase rahaga: Vig$_{1}$.

Sa$_{1}$: vassik oma vassaraga: Krj$_{2}$.

Sa$_2$: wasikas oma varbaga : Pöi$_1$.
Pöi$_1$: vasikas oma vasaraga : Tõs$_1$, Äks$_6$.
Pöä$_2$: vasigas " viiru vitsaga : Hõä$_3$.
Pöi$_3$: wasik (~ vasik) vaadee jälaga : Saa$_1$, Mlla$_2$, Uru$_4$, Plv$_7$.
Pöi$_4$: wasik wander jälage : Mls$_1$.
Vl$_1$: vasik (~ wasik) vaate jälaga : Hel$_4$, Vil$_1$, Mlla$_1$, Ote$_3$.
Vl$_2$: vasik oma vasaraga : Uln$_1$, Vlu$_4$.
Vl$_3$: vasikas " varvaga : Vlu$_2$.
Ta$_1$: ja vossik omma vassaraga : Ksi$_3$.
Ta$_2$: wasik wrader jälaga : Plm$_{14}$.
Ta$_3$: " pahema jälaga : Trm$_2$.
Ta$_4$: vasik vadee jälaga : Trt$_5$, Tax$_1$.
Ta$_5$: waska walge näoga : Ruh$_8$.
Ta$_6$: vasik vaatee jälaga : Ote$_8$.
Ta$_7$: vasikas varad jälaga : Ote$_{10}$.
Vlg$_1$: vapisik vapidee japilagapi : Vlg$_1$.

Lauluviisi ümberkorraldades, saame kerkkuvõttes järgmise ülevaate :

A. vasik (~ wasik ~ vasikas ~ vapisik) varade (waade ~ vaadee ~ varate ~ vadee ~ vaatee ~ vaad ~ vapidee) jälaga (~ japilagapi) : Vli$_1$, Kol$_1$, Saa$_1$, Lai$_{2-3}$, Plm$_3$, Mlla$_{1-2}$, Hel$_4$, Vil$_1$, Trt$_5$, Rõn$_{10}$, Ote$_3$, Ote$_8$, Ote$_{10}$, Sõn$_5$, Tax$_{1-2}$, Uru$_4$, Krl$_3$, Plv$_1$, Vlg$_1$.

Aa. wasikas wasak jälaga : Kul$_1$.

Ab. wasik wrander (~ wraader) jälaga (~ jälage) : Mls$_1$, Plm$_{14}$.

Ac. wasik pahema jalaga : Trm$_2$.

B. wasikas oma varbaga (~ varraga): Pöi$_1$, Vln$_2$.

C. waska walge näoga : Puh$_8$.

D. vassik (~ vasikas ~ vasik) oma vassaraga (~ vasaraga): Krj$_2$, Tös$_1$, Vln$_1$, Vln$_4$, Äks$_6$.

Da. ja vossik omma vassaraga : Ksi$_3$.

G. vassikas vase rahaga : Vig$_1$.

F. vasigas oma viisu vitsaga : Hää$_3$.

Üksikuid harva esinevaid loomi parmutapjäterna.

J. Mära.

Mära esineb harva parmutapjana:

Vi$_1$: märe lõi männega: Jõk$_1$.
Ul$_1$: märä kaste varsaga: Hel$_{10}$.
Võ$_1$: mära oma mässamisega: Vru$_1$.

K.

Vars.

Ta$_1$: vars vastse kabjaga: Tilla$_5$, San$_6$.
T$_2$: " varade lungaga: Kod$_3$.
Lä$_1$: " oma kabjaga. √ Phl$_1$

L.

Rumm.

Ta$_1$: rumm oma ramaga: Trm$_3$.
Ta$_2$: " rahmas rondiga: Võn$_2$.
Ta$_3$: " nühri ramaga: Ote$_2$.

M,

Kõrv.

Sa$_1$: kõras kõwa kalpaga: Võn$_2$.

M$_2$(Ö) Linask.

Ta$_1$: linask laia lakaga: Võn$_2$.

N.

Karu.

As$_1$: Hirro karro, wanna karro
Lõikas laia käppaga: Asj.

O.

Kass.

Sa$_1$: kas löi oma käppaga: Krj$_2$.
Ta$_1$: ja kass oma käpaga: Hel$_6$.
Ta$_2$: kass kraabas küünelsega: Kam$_5$.
Võ$_1$: " lei kahe käppaga: Plv$_2$.
(kits lei käpaga! Ors$_{14}$ jt.).

P.

Koer.

Pöi$_1$: koer oma saba otsaga: Tõs$_1$.
Ta$_1$: peni oma käpaga: Kam$_5$.
Ta$_2$: " lei pikka sab

Ta$_2$: koer oma musta käpaga: Võn$_{10}$.
Tä$_2$: " " käpaga: Võn$_9$.
Võ$_1$: peni lei pikka sabaga: Plv$_2$.

R.

Põrsas.

Lä$_1$: põrsas põletis oraga: Han$_1$.
Ul$_1$: siga seitse põrsaga: Sja$_1$.
as$_1$: põrs (-pörs) lei põlvega (~ põrvõga): as$_9$, as$_{36}$.
a$_2$: põrss põngas põlvõga: as$_{35}$.

S.

Oinas.

Pä$_1$: oinas oma munakotiga: Sam$_2$.
Ul$_1$: " " otsaga: Uln$_4$.
Set$_1$: oinas' iks uma pääga: Set$_3$.

T.

Kukk.

Ta$_1$: kukk oma jalaga: Plm$_{12}$.

U:

Kana.

Ta$_1$: kana pika kaelaga: Plm$_{12}$.

V.

Vares.

Võ$_1$: wares oma nakaga : Trt$_2$.

Ä.

Parm.

Võ$_1$: parm suure sõraga : Plv$_4$.
As$_1$: parm' kuri tõpine : As$_4$, As$_6$.

Õ.

Sõäsk.

Pä$_1$: sääsk oma sääselunga : Võs$_1$.
As$_1$: teh linnas parmotega : As$_7$.

Ü.

Töi.

To$_1$: töi töie kabjaga : Rõn$_2$.

13.

Inimesed parmutapjatena.

Väljaarvatud teisendid: Jõh$_1$, Jis$_{1-3}$, Mlj$_1$, Vlk$_3$, Sim$_1$, Vlla$_1$, Amb$_{1-2}$, Kja$_1$, Kol$_1$, Kos$_1$, Nis$_{1-2}$ (Nro), Kul$_1$, Vig$_1$, Mon$_1$, Pkl$_1$, Pkl$_3$, Ken$_1$, Krj$_{1-2}$, Ans$_1$, Löi$_1$, Muh$_1$, Tõs$_1$, Sja$_1$, Vän$_2$, Tor$_{1-2}$, Mää$_{1-6}$, Saa$_{1-2}$, Hls$_{1-2}$, Kru$_{1-5}$, Hel$_{1-13}$, Tru$_{1-8}$, Vln$_{1-4}$, Vil$_{1-2}$, Sja$_{1-4}$, Kja$_{1-2}$, Plt$_{1-2}$, Ksi$_{1-5}$, Lai$_{1-4}$, Plm$_{2-5}$, Plm$_8$, Plm$_{12-16}$, Trm$_{2-3}$, Kod$_{1-3}$, Hlla$_{1-2}$, Hlla$_4$, Äks$_{1-2}$, Äks$_6$, Tlla$_1$, Tlla$_{3-5}$, Trt$_1$, Trt$_{3-11}$, Võn$_{1-3}$, Võn$_{8-12}$, Kam$_{1-3}$, Kam$_6$, Nõo$_1$, Nõo$_{3-7}$, Puh$_{1-7}$, Rom$_{1-2}$, Rõn$_{1-10}$, Ote$_{1-12}$, Ote$_{14-17}$, Sam$_{1-3}$, Sam$_{5-6}$, Trm$_{1-3}$, Ulg$_{1-2}$, Kam$_{2-3}$, Uru$_{1-14}$, Krl$_{1-3}$, Hrg$_1$, Rõu$_1$, Plv$_1$, Plv$_{4-6}$, Räp$_5$, Räp$_8$, Räp$_{11}$, Räp$_{13-15}$, Vas$_2$, Vru$_1$, Set$_{1-2}$, Set$_{1-2}$, Set$_4$, Pts$_1$, Pts$_{33}$, As$_{1-2}$, As$_{4-33}$, As$_{36-37}$; esinevad inimesed parmutapjatena järgnimistes teisenditest:

β. Mehed.

a. Peeter.

Vi$_1$: Peeter peele pruuga: Voi$_2$.
Löi$_1$: " pika piitsaga: Vän$_1$.
Tor$_1$: " oma piibu varrega: Ksi$_6$.
Tor$_2$: " piibu näelaga: Plm$_{6-7}$, Plm$_{10-11}$, Äks$_3$.
Tor$_3$: " " warrekoa: Plm$_9$.
Tor$_4$: " " varrega: Plm$_{17}$, Võn$_4$, Trt$_2$.

Ta$_5$: Peeter pipu warrega : Äks$_4$.
Ta$_6$: Piitre oma piitsaga : Tilla$_6$.
Ta$_7$: Peeter pika piibuga : Tilla$_7$.
Ta$_8$: Piitre piibu varrega : Võn$_5$, Vas$_1$.
Ta$_9$: Peetre piibuvarrega : Võn$_6$.
Ta$_{10}$: Peeter oma piitsaga : Võn$_7$.
Ta$_{11}$: Pietre piidsa varrõga : Kam$_5$.
Ta$_{12}$: Peeter piitsa varreka : Näo$_2$.
Võ$_1$: Poho Peetri puuga : Kan$_1$.
Võ$_2$: Peeter piitsa varrega : Plv$_2$.
Võ$_3$: Peeder piitsa varrek : Plv$_3$.
Võ$_4$: Piitre piitsa varrek : Räp$_2$
Võ$_5$: Peetri piibu varrega : Räp$_7$.
Võ$_6$: Piitre piitsa varrega : Räp$_{10}$.
Set$_1$: Pietre iks no piibu-varrõga : Set$_3$.

C.

Hans.

Vi$_2$: Hants aia teibaga : Vai$_2$.
Vä$_1$: Hans haamri varrega : Vai$_1$.
Pä$_1$: Hans aea teivaga : Vän$_1$.
Ta$_1$: Hans oni lowaga : Äks$_4$.
Ta$_2$: " ahju rohiga : Tilla$_7$.
Võ$_1$: Ants aho luvvaga : Räp$_4$.
Võ$_2$: " ahju luuaga : Räp$_7$, Set$_5$.
Võ$_3$: " leij ahju luuvaga : Räp$_9$.
Võ$_4$: Ans ahju luuaga : Räp$_{12}$.
Võ$_5$: Ants aho luuaga : Vas$_1$.

Set$_1$: Ants ins no aho-luuraga : Set$_3$.
Pts$_1$: Ants aho luuaga : Pts$_2$, Pts$_4$.

c.

Toomas.

Vi$_1$: Toomas toovri puuga : Voi$_2$.
Ta$_1$: " tuletuxiga : Plm$_6$.
Ta$_2$: " tule tiinuga : Plm$_7$.
Ta$_3$: " " tuxiga : Plm$_{10-11}$, Tilla 7.
Ta$_4$: " toovri puuga : Äks$_4$.
Ta$_5$: " tuubri puuga : Võn$_5$, Räp$_3$.
Ta$_6$: " tuubripuuga : Võn$_6$.
Võ$_1$: " toovi puuga : Räp$_7$.

d.

Joan.

Ta$_1$: Joan jala kandsaka : Nõo$_2$.
Ta$_2$: " jalarätiga : Võn$_6$.
Ta$_3$: " oma jalaga : Võn$_7$.
Võ$_1$: " lei jala kontsaga : Plo$_2$.
Võ$_2$: " jala kandsaga : Plo$_3$, Räp$_2$, Räp$_{10}$.
Võ$_3$: " " rätiga : Räp$_6$.
Võ$_4$: " leij jahu mattiga : Räp$_9$.

e.

Kaarel.

Vi$_1$: Kaarel kapso juurikaga : Vai$_2$.
Vi$_2$: Karel kaevu korkuga : Vki$_2$.

f.

Peep.

Võ$_1$: Rude Püp puuga : Räp$_1$.
Võ$_2$: Püp pütsa varrega : Räp$_6$.
Võ$_3$: Peeb leij pübu varrega : Räp$_9$.

g.

Paap.

Võ$_1$: Paap para korguga : Räp$_4$.

h.

Pedi:

Võ$_1$: Pedi esi hindäga : Räp$_{10}$.

i.

Petes.

Ta$_1$: Petes pipu nõelaga : Plm$_1$.

j.

Mihkel.

Vi$_1$: Mihkel see ei millegiga : Vai$_2$.

k.

Paavet.

Vi$_1$: Paavet tagus tangiga : Vai$_2$.

l.

Daani.

Võ$_1$: Daani tassi tüküga : Räp$_{10}$.

m.

Gustav.

Vi$_1$: Gustav kallis kurikaga : Vai$_2$.

n.

Viido.

Võ$_1$: Viido vitsa kimboga : Räp$_{10}$.

o.

Peremees.

Ma$_1$: ja peremees peakotiga : Jür$_1$.

p.

Mees.

Ta$_1$: mis kate leiva pätsiga : Kam$_4$.

r.

Kubjas.

Ta$_1$: kubjas kurja kepikoa : Plm$_9$.

s.

Sulane.

Ma$_1$: ja sulane suure noaga : Jür$_1$.

t.

Poiss.

Fa$_1$: poiss puuriidaga : Tlla$_8$.

u.

Vanamees.

Fa$_1$: vanamees lua varrega : Ote$_{13}$.

v.

Isand, emand.

Fa$_1$: isand emand tõllaga : Trm$_1$.

γ.
Naised.

Naised, väljaarvatud eelnimetatud teisendid, esinevad parmutapjatena järgmistes teisendites:

a.
Anne.

Vi_1: Anne argu luuga: Vai_2.
Vi_2: Anne ahju argiga: VKi_1.
Ta_1: Ann ahju luuaga: Plm_9.
Ta_2: " ahjuluuaga: MMa_3.
$Võ_1$: " alus kleidiga: Plv_3.
$Võ_2$: " " kleidik: $Räp_2$.

b.
Mari.

Vi_1: Mari marja oksaga: Vai_1, Plm_7, Plm_{10-11}, $ÄKs_3$.
Vi_2: Mari markab luuga: Vai_2.
Ta_1: Mari marja viitsaga: Plm_1.
Ta_2: " marjaoksaga: Plm_6.
Ta_3: " marja warrega: Plm_9.
Ta_4: " marjawarrega: MMa_3.

c.

Kadri.

Vi$_1$: Katri kaevu kokkaga : Vai$_1$.
Ta$_1$: Katri karja witsaga : Plm$_1$.
Ta$_3$: Kadri karjawitsaka : Mllr$_3$.
Ta$_4$: " karja witsaga : Äks$_3$.

d.

Leena ~ Leenu.

Vi$_1$: Leenu leeme kulbiga : Vai$_2$, Vrk$_1$, Rap$_1$.
Ha$_1$: Leena " " : Rap$_2$.

e.

Tiina.

Ha$_1$: Tiina tite ilbuga : Rap$_1$.
Ha$_2$: " " hilbuga : Rap$_2$.

f.

Kaie.

Vi$_1$: Kaie katla korguga : Vrk$_1$.

g.

Maie.

Vi$_1$: Maie jahu mattiga : Vrk$_1$.

h.

Lüso.

Set$_1$: Lüso leeva lapjuga : Set$_5$.

i$_1$.

Ui$_1$: naine kina kannaga : Vja$_1$.
? Ui$_2$: naised lapsed rarwa poole : Vja$_2$
Ja$_1$: naene kate latsega : Tilla$_8$, Kam$_4$.
Lä$_1$: vana naine tanuga : Rei$_1$.
As$_3$: naine kate latsega : As$_3$.

i$_2$.

Vanaroine.

Lä$_1$: vana naine tanuga : Rei$_1$.
Võ$_1$: " " varvaga : Kan$_1$.

j.

Perenaine.

Ha$_1$: perenaene ahju argiga : Jür$_1$.

k.

Tütar.

Ta$_1$: tütar halli täkuga : Trm$_1$.

l.

Tüdruk.

Ha$_1$: ja tüdruk toobripunga : Jür$_1$.
Ta$_1$: tüdruk tühja taarega : Tilla$_8$.

n.

Mamsel

Ta$_1$: mamsel paksu palega : Puh$_8$.

n.

Ämm.

Ma$_1$: ämm kalja kapaga : Jür$_1$.

o.

Tädi.

Vi$_1$: tädi tapu varrega : Vai$_1$.

p.

(Vaata „Mehed parmutapjatena" v täht all.).

δ.

Teisi parmutapjaid.

a.

Yse.

[2]: (Vi$_1$: ise ta tõttas teisep poole : VJa$_2$)

As$_1$: „ suure malkaga : As$_2$.

b.

Laps.

Ta$_1$: laps oma jalaga : San$_4$.

(Võrdle veel „laps" parmutapjana [4]: Kam$_4$, Tilla$_8$, As$_3$.).

Sagedasti lõpeb parmutapmise laul onomatopoeetiliste sõnadega. Teinekord omab parmutapmise laul lõppkordväärsi. Nända näit. teisendid:

Vi$_1$: ..... pauhti!: Vlki$_1$.
Ta$_1$: nu parmu ärätap: bte$_{16}$.
Võ$_3$: ∫ära ki parmu tapiva
ära ki parmu mativa:∫ Räp$_8$.
Võ$_2$: .... katsa, kartsa: Vas$_2$.
As$_1$: nü ~~olli~~ on olli parmu puhte^c: As$_{14}$.
As$_2$: nü ärki lei parmukõzõ: As$_{27}$.
As$_4$: lõppi mu parmukõnõ: As$_{32}$.
As$_3$: nü parmu abgrunt: As$_{30}$.

B redaktsioon.

B redaktsioon kooskneb tavalisest A redaktsioonist, kuhu juurde lütub veel parmu matuspaiga kirjeldus. Siia kuuluvad teisendid: Jis$_3$, Krj$_2$, Võn$_2$, Võn$_{11}$, Set$_3$, As$_7$, As$_{20}$. Teisendite vähesuse tõttu on selle redaktsiooni algupära raske kindlalt määrata. Ilmne on aga nõju teistest lauludest teisendite: Võn$_2$ ja As$_{20}$ peale. Esimesesse teisendisse on nõjutanud laul: „ kuhu vanapriisid matetakse, “ kuna teisesse teisendisse on nõju avaldanud rahvalaul: „ tsireline tsirgukõnõ “ (Vrd. dr. O. Kallas, Lutsi maarahvas, nr. 35, 37-38: „ Koes timä mateti? Kiriväle kerigole, Au'uzale alterile “ j.n.e. ~ „ Koes timä mateti? Au'uzale alterile... “ ~ „ Au'uzale alterile... j. t.[1]).

Vi$_1$: Kuhhu parmo maetakse?
« Lemse Laorgo lanu (~ lau?) taha,
Virrõ Viborri viidinkase: » Jis$_3$.

Sa$_1$: Kus see Parm sai maha maetud?
Parm sai maetud' padrikuse;
Parmu naene Kabra alla;
Parmu Lapsed laanedese.
Parmu sugu Suisla sole,
Suisla sole, Moislamaale

1). Vrd. veel P. Voolaine samasisulisi teisendeid, mis fonograafitud tema isiklikus kogus: Rull III, 2, rull VI, 4 ja rull XIV, 3.

Lume valge voipa alla,
Lume hange armu alla,
Jõõ kõva katte alla,
Õhu härnor hõlma alla: Krj2.

Ta1: Kohes parmu matetas?
Sovv fisfe fomba hauda,
Raba fisfe rampe alla.
Mis tal kaswas hawwa pääle?
Reni-pütfik, partfaleht,
Mürk-hain ja mäda-malts: Võn2.

Ta2: Kuhu tema mateti,
pik... : Võn11.

Set1: Kohes iks tuo parmü matëtigi?
Viidi iks no parmü palo pääle,
Viidi iks no linnu liiva pääle: Set3.

As1 (Ta3!)1): Kuhhu parmo matletasfe?
Sovsfe, mädda maasfe.: As2.

As2: A kos tuu parm matõti?
Kiriväle kerikolõ,
auzalõ altrilõ,
kos pallõ papi latsi,
kon pallõ Lauri latsi: As30.

Juba H. Neus, Ehstn. Volksl. nr. 102 B, „Tanzweisen und Tanzlieder" kommentaria'tes nimetas sedor parmulaulu lõppu rikutuks ja segatuks, ning kuni puuduvad uued andmed, väime selle arvamise juurde jääda.

1.) G. Schultz'i poolt ülestähendatud Eesti Õpetatud Seltsi kogudes.

C. redaktsioon.

C redaktsioon sisaldab hariliku A redaktsiooni, mille juurde lisandub veel parmupeie kutsutavate või parmupeies olevate inimeste või loomade kirjeldus. Siia kuuluvad teisendid: Räp$_4$, Set$_3$ ja As$_3$. Kogu redaktsiooni algupärane olemasolu parmulaulus on küsitav ja nähtavasti ilmselt eitatav. Viimases teisendis (As$_3$) küsimusega all: „Kes sõäl olliva?" (s.o. parmupeies) loetakse kõiki neid inimesi ja loomi, kes teistes A. red. teisendites harilikult parmutapjatena esinevad. Selline seondumine näitab osaltki redaktsiooni hilisuse ja kohapõrälse üksikarenduse ainuvõimalust. Samuti näib teises teisendis (Set$_3$) nimetatud parmupeielised (teisend üleskirjut. 1903) kaduvad lauliku Miku Odé puhta fantaasiana.

Võ$_{1,4}$: kutskõ kurõ', käske käre'
Käik parmulõ puhtile.
Är' tii kurja talvikest kutsku,
tuu om kuri taplõma,
vali vasta võtma: "Räp$_4$.

Set$_3$: Ystẽ' iks nuo' säksä' süömä, [parmupeies.]
Säksä'' iks laṣti lavva mano.
Säksa iks no latsẽ", padakunna, j.n.e.: Set$_3$.

D redaktsioon.

D redaktsioon sisaldab harilikku A redaktsiooni, mille juurde liitub kirjelolus, mida „sa-s" (s.o. ~~paksu~~ kogeri) parmupeie kostiks viib. Siia kuulub ainult üks teisend: Kams.

Ta, :... Mis sa-s sinnä kostis viit?

Mq vii vorka vanna vilja,
Külämütü kütsed leibä,
Kotti tävve kovgijahu,
Sarja tävve saia jahu,
Rüpü tävve rüä jahu,
Karbi tävve kararajahu,
Kirstu tävve kesväjahu,
Kümme kõrrõt kaalikõist,
Säidse sinist sibulat.

Et see teisend „parmupeie kosti viimisest" ainuke on, siis võiks seda seletada kohapääle Kambja kihelkonna eriarendusega. Huvitav on veel see asjaolu, et teisend, mis üleskirjutatud 1889 a., võib pärit olla ka Luuga maakonnast. (Vastav maakonna nimetus on Kambja kihelkonna nimetuse kõrval tähendatud). Sellega võib teisendi kodupaik Luuga maakonnas olla ja kogu laulu tulevs siis pidada Luuga Eesti ainenduse eriarenduseks.

Redaktsioon.

Redaktsiooni all esineb tavaline A redakts. laul parmumatusest, kuhu juurde lütub veel lühike kirjeldust parmupeiest eneset. Siia kuuluvad teisendid: Set_3 ja Kam_6. Esimeses teisendis, mis Miku Odé on laulnud, kirjeldatakse pikalt peie toitude valmistamist, jahil käimist selleks otstarbeks j.n.e. Kokkuvõttes parmupeied korraldatakse selle teisendi järele suurel viisil. Teises teisendis (Kam_6) nimetatakse lühidalt parmupeie talitust:

Ta,: Mis sääl peien tehti?"
Söödi ja jõodi!" : Kam_6.

Kumbki teisend ei näe kuuluvat algupäraselt parmulaulu, vaid on hiline lauliku eriarendus.

F redaktsioon.

F redaktsioon nimetab, peale lauliku A redakts. parmulaulu osa, kirstu valmistamist, kuhu parmu tapmise järele nähtavasti ase tahtakse. Siia kuulub ainus teisend: San_6.

Ta,: Tsiga songse ounua
lammas tahusi lauma.
Kits tei kirstu: San_6.

Et loomade nimetused, kes parmu tapetud parmule hauda valmistavad, kirstu laudu tahu-

vad ja lõpuks kirstu teevad",[1] samad on, kes parmu tapavad, sellest on ilmne selle redaktsiooni hiline moodustus, mis nähtavasti omana on ainult Sangaste kihelkonnale.

Gredaktsioon.

G redaktsioon lähestab tavalise A redakts. parmulaulu kaheks, mille keskele lüdab kirjelduse, kuis parm tapeti, kuna laulu lõppu – mis kõige huvitavam – lütub parmu tapjatele peetava kohtu kirjeldus. Teisend on ainuke: Tõs, ja üleskirjutatud a. 1893. Üsinene selle redaktsiooni omapärasus (s.o. A redaktsiooni vaheline kül) on järgmine:

Pä: Kus see parm siis maha lõõdi?
Paksu metsa padrikssa,
Suure paaju põõsa sees.

Teine selle redaktsiooni omapärasus on parmutapjatele peetav kohus:

Pä: Sääse sääred said seotud,
Parmo p[illegible]se sai paigatud
Koera saba sai sõetud,
Sea rak sai raswatud: Tõs,
Et siin parmutapjaid nuhtlatakse ja karistatakse

---

1). Imelik kokkulangemine vene „sääselauludega": „И здѣлали ямŭ коробочекъ
Изъ орѣховой шкарлупки" j.n.e. П. Шейнъ, Великорусскія въ своихъ поэтическихъ, lk 292-295, nr. 998, kuigi selle lähem allus puudub.

ning parmu arstitakse, siis tuletab selline teisend elavalt meelde vastavaid vene „sääse matuse" teisendeid, kus ka sääsele tohter kutsutakse ja sääske parandada püütakse, kes tamme otsast maha kukkudes viga saada on saanud. (P. Voolaine on Lutsi eestlaste asundusest üleskirjutanud paar teisendit, mis langevad ühte vene sellelaadiliste sääselauludega. Neis esineb ka kannatada saanud sääse ravitsemine: „Чуб мой кума без духа?

Чуба надо доктора" j.n.e.

Teises teisendis soovitab kärbes sääsele, kes palgilt maa peale on kukkunud, võtta ravitsejaks tohter, kuid sääsk arvab viimase aja olevat kutsuda võimulikku (ksendsi) enne hingeheitmist). Et J. redaktsiooni kuulub üksainus teisend, siis on lõpmulikum selle teisendi esinemist pidada Tõstamaa kihelkonna eriarenduseks.

Liitlaule.

Parmumatuse laul on liitunud rohkesti teiste lauludega. Liitumised on mitmesugused: 1. võõras laul, või osa võõrast laulust on liitunud parmumatuse laulu ette; 2. võõras laul on kiilutud parmumatuse laulu vahele; 3. parmumatuse laulu lõppu on liidetud võõras laul.

Teeslüitelised laulud.

1. Vja_2: „Juhan jussi tappis kassi" + „Parmu matused"
2. $Jür_1$, Kja_1: „Andke viina patusele" + „ " " "
3. $Tlla_4$: „Hiir hüppas, kass kargas" + „Kukk ja kana (s.o. „mis sõõl väljas valge") + Parmu matused"[1].
4. $Nõo_1$, $Nõo_4$: „Mendrik elu rebane" + „ " " "
5. Plv_4: „Tii pääl tedre ukerdase"[2] + " " "
6. Hrq_1: „Tere tetre kuuse urba" + ? " "
7. Viq_1: „Jürikene jäärikene, raharikas poisikene" + „Parmu matus".

---

1). P. Vovlaine poolt on 1922 a. ülestähendatud see laul Alulinnast, Ilseni v., Pajusilla kl., algusega: „lätsi öösse ussõ"... Vrd. dr. O. Kallas: „Lutsi maarahvas" nr. 127, 128, 129, 130 — „Kukk ja kana" pealkirjaga.

2). dr. O. Kallas „Lutsi maarahvas" nr. 12:4 ja nr. 115:2, :3

8. KJa$_2$: „Mina müs Mihkle päeni parm paska Jaani päeni" + „Parmu matus".
9. Jür$_1$: „Tere see tuba trelli kirju..." + „Parmu matus"

Keskkütelised laulud.

1. Jür$_1$: „Hunt hakkas kitse kimsutama" on liidetud „Parmu matusi" se laulu vahele.

Sagalütelised laulud.

1. „Parmu matus" + ? „Tii, tii tigane": VKi$_3$, HHj$_1$.
2. „ " " + „Naised lapsed naruga poole" VJa$_2$.
3. „Parmu matus" + „Kirju kukk"[1]: Hel$_2$.
4. " " + „Lehmad lüpsmata": SJa$_4$.
5. " " +(?)„ Kuhu vanapoiss matetakse".

---

esinevad laulus „Kolm tütart" ja „Vaeselapse laul" järgmised read: „Tedrekesest tee päale, Pardikesest palo päale." (2) ning „Ute pani pardzis palo päale, Tõse tedres tee päale (115) j.n.e. Küsitav on, kas on nendel eeltoodugа ühendus või ei.

1). See on näktavasti mujaegne ümbritud laul.

6. „Parmu matus" + „Viro saja" + „Sõda sõit suurt tied": Urv_{12-13}, $Set_{1.}$[1].

7. „Parmu matus" + lauliku fantaasia: „neid+ kirp + jänes + metsa sirk + nurmkana + suured saksad" j.n.e.: $Set_{3.}$

---

1). Võrdluseks olgu toodud dr. H. Hurt'i „Setukeste Laulude" järele järgmised näited:

„Kassi iks sõõl kargativa,"

. . . . . .

Susi surb iks saal suurmida

. . . . . .

Jänes iks ta luidsa lugeja,
Repän ten iks ree jalassida.
S.L. II 1290 „Viro saja".

Samuti teises laulus „Sõda sõit suurt tied" esineb sama ridu, mis ülalnimetatud parmumatuse laulu liidetes:

„Jänes lopet luitsit,
Susi kütte külä ahjo,
Harak aije kako ahjo,
Varäs vätt vatsku ahost väillä,
Kas kuoli kangast j.n.e.
S.L. II 1300 „Sõda sõit suurt tied".

Veel teine näide:

....„Koi talo tarrõ:
Hüs hõõrät koije,

Kass kudi kangast,
Harak ai haku ahju,
Varõs võtt vatsku vällä,
Susi surm terri
. . . . . .
Rebän tegi reiekõst,
Jänes käng jalgo j.n.e.

SÕ. II 1301 „Sõda sõit suust tied".

Võrreldes $Urv_{1,2}$ teisendit parnumatuse laulust, näib olevat kahe laulu sisu kontamineerunud (ühendunud). Laulik kirjeldab ($Urv_{1,2}$), kuidas ta läheb talu lavpeale ja tarre ning näeb:

... „Kass koab kangast
Susi surub teri
Vares vakk villu,
Harak ajab kagu alju,
Jänes õmbleb kaskat,
Rebane teeb rege
Hämalane hällitab last,
Lõokene lööb langa,
Tiharlene teeb tuld.

Järgmises laulus Set_3 on ilmne lauliku (Miku Ode) suur fantaasia, mis sisaldab järgmised osad:

1. Kirbu ja jänese sõõk parnu matjatele.
2. Partsi jaht metsas ja selle kirjeldus.
3. Nurmkana ja metsatsirgu toomine korcale.

4. „Surte sauste"-sööjate otsus: praaditud valge või kirju jänes külmal pannil ja keedetud külmal kivil, sellepärast lasevad nad lund laua alla ja liha söövad nad „lipa-lapa" (vastu tahtmist?).

5. Nein korjab lund kokku, keidab rätti ja viib metsa kannule või sosse mättale, millest saab tagasi valge jänese ja „kirivekitse poja".

Üldiselt on märgata, et suurem osa liitlaulevs võetud aineid on laenatud lastelauludest või teistest lauludest, mis ainet# poolest kuidagi ühenduses on parmutapmise lauluga. Läbi-lõhki selge on, et parmumatusest või parmutapmisest sündmused lauliku mõttekujutuses tuliol ühendusesse teiste lauludega, mis oma ainelt eelmisega kooskõlas.

Parmutapmise laul.[1]

Väljaarvatud üksikud sissejuhatuses nimetatud kihelkonnad (vrd. kaart XXII), on parmulaul tuntud kogu Eestis. Peale selle tuntakse veel parmutapmise laulu mitmes Eesti asunduses: Lutsimaal, Kraasnamaal, ?Jamburis, Pihkvas, Sõsranis, ?Lungas.[2]

Eesti maakondadest on parmulaulu teisendeid kõige enam Tartu- ja Võrumaakonnast, kuna kõige vähem on neid Harju- ja Sõaremaalt. Maakonnas olevate kihelkondade ja linnade arvu järele on puuduvate ja olemas olevate teisendite suhe järgmine: Ha: 3(4)(on teateid):10(11)(puuduvad teated), Sa: 4:9, Jõi: 3:6, Lä: 7:12, Vi: 8:5(6), Pä: 8:4, Ul: 7:3, kuna Tartu- ja Võrumaalt on teateid kõigist kihelkondadest ja linnadest.

Parmu (saksa k. die Bremse, prantsuse k. femelle, inglise k. horse-martin ~ hurrelfly ~ horsefly ~ whame, ladina k. tabanus (borrinus), vene k. obogъ, ~~bulgari~~ jun k. bögöly (v.b. ∠* bügäl), rumeenia k. tănul ~ strechea ~ ghijóga, läti k. dunduŗs ~ ?(buizis) ~ spindele ~ spāre, soome k. paarma ~ naaras, ingeri k. pärmä, rootsi k. broms ~ bröms, juudi k. [illegible] jn.e.) etümoloogia ei ole kindel. Parm ja soome k. paarma ning ingeri pärmä, vepsa: parm", liivi: parm on kahtlemata ühendatav. (Võrdle "Eesti" rannamurdeid, kus esimeses silbis pikk a, Kuusa-

---

1). Kokkuvõte käsikirjas olevast pikemast kirjutusest.

2). Päris loomulik oleks parmulaulu esinemine ka Alulinna ja Seltinghof-Harahovi Eesti asunduses, kuigi sealt veel hilise otsimise puhul ühtki sellist teisendit ei ole leitud.

lu: pârm (A. Tm. S. sõn. murdekogud, stud. L. Pärt'i ülestähendatud Tapurla kl.). Prof. M.J. Eisen on ühendanud: paar=pori ! sõnaga (vrd. ib. „Darani hindamise raamat", lk. 20.) Olgugi et paar=pori sõnal teatav sarnadus on, näib siiski kindlam selle sõna laenu võimalus vanast germani tüvest, mida ~~on ühendanud~~ prof. E. N. Setälä konstateerinud (kirjutuses „Bibliographisches Verzeichnis der in der Litertur behandelten Älteren Germanischen Bestandteile in den Ostseefinnischen Sprachen" lk 80) parma, paarma ~ nhd. breme, brem, ahd. bremo, Anderson'i järele (Verh. d. Gel. Est. Ges. 9, 315-6). Germani parmu sõna etümoloogiat on käsitanud põhjalikult Fr. Kluge: „Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache" Berlin 1921 a. ja Gl. Hellquist: „Svensk Etymologisk ordbok" Lund, 1922 a.

× ×

×.

Juba parmutapmise laulu kohtamise kahekõnes on tähelepandav loomade ja inimeste nimede mitmekesidus. Kõige harilikum nendest näib olevat teder, tedrekene ja koger, kogrekene. Kuid juba algul on märgata, et siia on mõjutanud ja sellega ühtlasi mitmekesistanud parmutapmise laulu algridu mitmed teised laulud. Nii näit. esimese laulurea B sari: „Tere, tere tillukene ~ tõllrikene j.n.e" millele vastab teises laulureas: „Kus sa lähed lühikene" – on nähtavasti ühest teisest lastelaulust omor

olgread laenanud. Vrd. näit.

„Tere, tere tilluke,
Kus sa lähed kullake?
Ma läksin metsa puud saima.
Puu tuleb pääle.
Mina kargan kanru alla.
Sääl sured nälgä j.n.e. A.L.L.4929,4.

Siin on kahtlemata mõlemad laulud teine teise peale mõju avaldanud, et isegi selle mõju võib näha parmulaulu kohtamisridade kordvärssides[1]). Toodagu võrdluseks ülemal esitatud ketilaulu mõni teisend:

„Tere, tere hüreke!
Jumalime nirgike!
Kus sa lähed hüreke?
Ma läen metsa puida raidma j.n.e.
A.L.L.5810, 11.

Sama kordvärss esineb selle ketilaulu varemates teisendites, mis näitab, et see rida laiemalt on selle laulu ühenduses tuntud, kui seda parmutapmise laulus. Vrd. esitan ühe Põltsamaalt üleskirjutatud 1894 a. teisendi ds. Hurt'i kogust:

„Tere, tere siirukene,
Jumalime siirukene!
„Kus sina lähed siirukene?"
„Lähen aga metsast puida tooma!"
„Et kui pea pähe kukub?" j.n.e.
H. IV 5. 127.539 (laul XXXI).

---

1). Need on: Vlk 3, Hlj 1, Hja 1, Krj 2, Pja 1, Vln 3, Kri 3, Äks 6, Plm 12, Kan 1, Plv 6.

Väimalik on, et selle ketilaulu mõjul on ühesikutes parmutapmise laulu teisendites kordvärss tekkinud, ehk vähemalt ühest neist lauludest on selle kordvärsi rida teise laulu laenatud.

Samuti näib C sarjas ettetulev laulu algrida võõra laulu laenuna. Trm, ja Amb, parmutapmisel algrida on: „Tere, tere tedrerein (kus sa käisid dudrusein?" j.n.e. (Trm,) See parmutapmise laulu algus on ilmselt laenatud ühest teisest lastelaulust: „Tere, tere Tedre reinu! Kas nägid kordaka reinu?": H. 14. 285. 506; „Tere, tere Tetre Rein. Oled sa mu sõlast näind": A. L. L. 5363,5; Kihelkonna (Lümmorda v. Gotlandi kl.); „Tere ka, tere ka Tetre Reinu!" j.n.e. A. L. L. 5367,4, Kihelkonna, j.t.

Kergesti otsustub parmutapmise laulu algridade loenuvõimalus SÕa, ja Plm 17 teisenditest:

„Tere, tere Timpajalga
Kus sa käisid Kampajalga?"

SÕa 1.

„Tere tere timpajalga,
Kossa läked kompajalga?"

Plm 17.

See parmutapmise laulu algus on laenatud „Hunt ja kana" laulu vastavatest algridadest:

Hunt: „Tere, tere tilpajalga!
Kana: „Jumaline, lämpajalga" j.n.e.

Tilpajalga – s.t. kes kergesti, tipsides astub, tilpal.

(„Pojapoeg jõuksep tilpa-tilpa vanaisale järgi" — O. Luts J. Lämpama s.t. lompama ~ lonkama, vildakalt astuma. Nähtavasti on see laulu-viida parmulaulu laenatuna oma kuju muutnud. Võimalik, et parmumatuse laulusead „tere, tere tibu Jaaku!" – Rhl, ja „tere, tere tipu Hans!" – Kse, ka on sama laulu mõjualused, kus „jala" sõna asemele on astunud Jaan ja Hans. Vrd. näit. stud. A. Tütsmaa poolt Karuse kihelk. üles-tähendatud teisendit:

„Tere, tere tippa jalõa
käs kõnõkke (~ kõnõkke) kodõ õ,
käsi käes nina vällä tullõ!"

Viisen, 53746.

Nähtavasti on tiipa jalga kiirtempolisel häälda-misel arendnud tipa- ja tipu- kujud. Sellega oleksid nende teisendite algsead algupäraselt kuu-lunud: Tiibas-Jaan ja Tiibas-Hans!?

Ø sarjas esinevad huvitavad parmutapmise laulu algsead: „Tere, tere tettermaani[x] ~ tetermanni ~ tetermanni ~ titermann" j.n.e. millele järgnev viida vastab: „Kus sa (~ kuisa) lähed kuterman ~ kudermann ~ kuttermaani ~ kottermanni ~ kotermann ~ kokkermanni j.n.e.": SJa$_{2-3}$, SJa$_5$, Vlu$_4$, Ksi$_{2-3}$, Plt$_1$, Lai$_{4+}$, Ø j.t.

---

[x] Titermann'- Tetermann'- ehrd. Oskar Loviits'a arvamisel – ei ole mitte rootsi k. Tidder + mann'ist päritud, vaid pigemini titer-, teter- + man, nagu ka koter + man (Lõtis: Titt-meester. nimi). Titerman, Koter-man on Eestis laialt tuntud nimed. Selle vastu

Olgu nime etümoloogia kuidas tahes, kuid algupäraselt ei ole see rida parmulaulu kuulunud. Arvatavasti on seesuguine laulualgus laenatud järgmisest laulust:

„Tere, tere tetermatsi,
Tetermatsista magura,
magurasta maau pilli,
maau pillista pibara j.n.e.
Simuna; A.L.L.5948.

Veel selgemini näitab sellise rea laenuvõimalust järgmine teisend, mis dr.nd. Oskar Loorits'a käsikirjade kogust on võetud:

„Tere tere tetermani
Tetermanist sai marukа,
Marukast sai maadepilli j.n.e."
Viljandi kihelk.

Ei ole võimalik olnud neid teisendeid lähemalt jälgida, kuid väga võimalik, et mõnes nende laulude teisendites ka Kotermaŋi rida esineb.

Virumaal esineb täiesti eriseisev parmulaulu algrida: „Äm piu (~ ämbju) härja (~ ämä)joro", millele järgnev rida vastab küsimusega: „kuhu lähed parmu joru?" Vari$_1$, ehk veel harilikum: „kus sa (~ kusa) käisid (~ käisit) koera joro (~ joru)?" Vari$_2$, Viki$_{1-2}$. See parmutapmise laulu algrida on arvatavasti Virumaa kohapäälne eriarendus, nagu teisendite vähesusest võib otsustada. Võimalik aga, et siingi on parmumatuse laul segaduinud teise lauluga: „Jõose, jõose jõrakene" j.n.e.
P. Voolaine teadetel Räpinast.

---

rõägib Äks$_6$ teisend: „kus sa läked Jungermanni?", kus Jungermann saksa k. ilmne laen (= noorem mees!)

Võrdlemisi laialt on levinenud järgmine parmumatuse laulu algus: „Kõverik, kõverik kuusa lähed, mis (sa) tahad nüri part...“ Jõh$_1$. (V. Jis$_1$, Vän$_1$, Jõs$_1$, Amb$_1$, Plt$_2$, As$_1$ j.t.), kus harilikult teine rida on ära kulunud ja ainult esimene on püsinud: „kõverik, kõverik, kus sa lähed?“: Lai, ~ ehk: „kiverik, kõverik kus sa lähed!“ (V. Lai$_1$, Plm$_1$, Plm$_3$, Plm$_{7-8}$, Plm$_{10-13}$, Plm$_{16}$, Trm$_3$, Kod$_2$, Äks$_{2-3}$, Ran$_1$, Rõn$_1$ j.t.) See rida ei ole algupäraselt parmulaulu kuulunud, vaid on hoopis teisest ainealast parmulaulu libisenud. Võrdl.

Nüt: Winiger wanger kohe sa lät
~~Hiiumaa~~ Jõgi: Wessi pöet pä mis sa töd ...:
Wiedemann, Wanavara, Urvaste kihelk.

Ehk jälle teine variant Wiedemann'i järele:

(Nüt, Hein, Vikat:) „Kõver õige kus sa lähed?
(Jõgi:) Tõmp maha raiutud, mis sa tahad?“

Otse kummaline kokkusattumine on eelmiste ridadega näit. Jis$_3$ teisendil, mis 1889 a. üleskirjutatud:

Heinam küssind jõe käest:
Kõverig, Kõverig, kus sa lähed?
(Jõgi:) Näuka paljas, mis sa tahad?“

Ja siit edasi liitub parmulaulu tavaline jatk: =

„Kõverig, Kõverig, kosta ika!
Lähen parmu mattusele j.n.e.

Teine osa sellest Wiedemann'il esinevast mõistatusest on parmulaulus rohkelt teisendunud. Seale „nüri pardi?": Jõh, „paljas nahk": Jis$_3$, esineb siin veel „paljas paju": Jõs, ja „leh(m) nühi kukalt" Plt$_2$, millised kujud on arvatavasti hilisemad kohapäälsed eriarendused.

Esimene osa teisendub samuti ohtralt. Nii esineb tavalise: „Kõwwerik, kõwerik, kos sa lähed?" või: „Kivert kõvert kus sa lähed?", nis Juntud Vi, Rä, Ja j.m.; asemel: „Küits, küits kus sa lähed": Amb$_1$, Jõe$_1$; „Kilks, kolks, kus sa käisid": Rõn$_2$; „Jirulik tirulik kus sa käisid?" Rõn$_3$; „Kita, käta, kus sa lähed?" Hää$_4$ j.t. On küsimuse alune väide, kas eelnised mõistatuse read on teisenenud selliselt, või on siin uute kohapäälsete eriarenduste kujundus sarnast arengu teed käinud.

Lõpuks on Lutsi asundus-eestlaste keskel levinenud järgmine laulurida parmulaulu algusena: „tere, tere teemees!" As$_9$, As$_{16}$, As$_{25}$, As$_{32}$ (Millers), Pehk: „tere, tere maamiis (= eestlane)?: As$_{23-24}$. Millest selline algridia põlveneb, on raske öelda. Võimalik, et mõni mängulaul on sellesse asunduseestlaste parmulaulu algusesse oma mõju avaldanud. Nii näit. algab samade lauluridadega jäulumäng:

„Tere, tere mees!
„Tere, tere! Mistarest on?" j.m.e. —
E. Vilberg, Eesti kirj. XIV, 54.

Lutsimaa eestlaste keskel elab palju venelasi. Võimalik on seegi, et asunikud on selle parmulaulu alguse laenanud kusagilt venelastelt, ehk isegi lätlastelt. Nagu järgmine rida: „Koes sa lähed kotimees?" näitab, on kahekõne lihtsast teenäiate koltamise juhtumisest võetud.

Kahtlust äratavad parmulaulu Hrg, ja Für, teisendi algread. Esimene: „ tere see tuba trelli kirju!" Für „ on arvatavasti laenatud mõnest kosja- või pulmalaulu vastavast reast, kuna teise parmulaulu alguskuju: „ tere tere kuuse urba, paju puhma pauru metsa", on kujult tundmatu.

Käesolevaga ei ole tahetud ometi öelda, et need parmulaulu ünnikud arendused tingimata ülal toodud näidetest või nende teisikutest põlvnevad, vaid ainult seda, et nad nendest näidetest resp. teisikutest põlveneda võivad. K. Krohni rahvalaulu muutmisseaduste järele on võimalik laenu ühest laadlust teise alles siis kindlaksmääratа, kui kumbagi laulu ünnikud teisendid eesmalt iseeskis on läbi võrreldud[1].

Teiselt poolt, et laste meel painduvam on vanemate omast, oleks loomulikum oletada laste-lauludes enam teisenemise võimalusi ja eriarendusi, kui seda kesk-ealiste või vanade luules. Selt seisukohalt, kui veel ei ole meie laste-laulu arenemisseadusi põhjalikult läbi uuritud, on raske nendest laenuvõimalustest kinni pidada.

---

[1]. Sest üldiselt nõutakse vähemalt kahe piirde (joone) identsust

Selle eelmainitud lastemeele paiduruse kohta järgnegu siin otsekohene tõendus, kus parmutapmise laulu mõlemate algusridade arvatavasti üheaegne meeldetuletamine segab mõlemad kujud oma keskel ja ühendab neid üheks. Selle asemel siis, et üteldа: „Tere, tere tedrekene, kus sa lähed kogrekene" või „Tere, tere tetre, kus sa lähed kokre", esineb kontaminatsioon kummagist värsireast ja nimelt: „kus sa lähed tetre?" Ruh_2, Urv_6, As_2 j.t. Ju siis, kui on mõlemad read ühte sulatatud, tuleb lapsel meelde teise rea olemasolu. Loomulik, et on tarvis seda eelmisest reast eristada ja nõnda tünnib dissimileeritud (eristatud) värsikuju: „Kus sa sõidat kokre?": Urv_6.

Ruh_2 teisendis on järgmine rida: „Parmu peie kutre" tavalise „ma lähen parmu peie" rea asemel. Siin on näha, et üks muutus on teise korasse viinud, sest „kutre" sõna on viinitud eelmises reas oleva „tetre" sõnaga.

---

ehk ühte langevust laenu oletamise kinnitusena ja peale selle peavad mõlemad võrreldavad jooned algupäraselt kuuluma võrreldavatesse lauludesse. Et võrreldavad jooned aga algupäraselt laulu on kuulunud, selleks peab kumbki võrreldava poole algupärane kuju kindlaks määratama. Vrd. K. Krohn, Kalevalankysymyksiä I, lk. 95/96.

Lõäänemaal ja Saaremaal esineevad parmumatuse laulu algridades käigeenam sugunimesid, näit. „Tere, tere Tüdu Jaan ~ tibu Joaku ~ tipu Hans ~ Maiekene ~ Tep(p)uke" j.t., kus järgneevas värsis vastab küsimus: „Kus sa läked Koidu Joaku ~ Tipu Hans ~ Kaiene"; ehk: „kus sa käisid Koidu Jaan"; ehk: „Üüu, Üüu! Kus sa läked?" j.t. : Phl$_{1-2}$, ?Phl$_3$, Ken$_1$, Rei$_1$, Kse$_1$, Krj$_{1-2}$. Kas neid sugunimesid tuleb algupärastena pidada ?

Lüütlauludes on järgmine kuritav näide, mis pakub tõestusainet sugunimede algupära kohta parmulaulu algridades. Seal on näitusena lüütunud „Parmu matus'e Hüü redaktsioon" „Lehmad lüpsmata" lauluga :

„Üila, leila lepa Tüü,
Kas nägid kadaka Kaie ?
Läks ta läbi Hüü õue j.n.e."
H. II 49. 95. 491.

Sama laulu näeme teises kohas „Siga läks tüüle, mõen olli vüöle" (V.K. II nr. 408) Tüü ja Kaie nimedega lüütunud korpis teise lastelaulu külge. Asi selgub täielikult, kui sama laul Hüümaalgi on tuntud :

„Ju üü lepatüü,
„Oled sa kadaka Kaie näänud" j.n.e.
Must. Virol. Kansaur. nr. 190.

Mustose seletus, et lepatüü võib veel peale nime Lepa Tüü, tähendada lepalindu „leppäkerttu" on selle laulu sisu järele raske oletada. Parmumatuse

laul on igatahes eeltoodud laulu mõjuall. Viiu ja Maie nimed tulevad Hiius ette teistes lauludeski (v. Must. Virol. Kansanr. nr. 94, 164). Tiidu-Jaan'i ja Koidu-Jaan'i nimed on arvatavasti iseseisvalt sepitsetud ja sarnased kaasiknimed esinevad ka teistes lauludes: „Kuule kilter Hantsu Jaan" (Must. Virol. Kansanr. nr. 166)."[1].

Huvitav on F sarjas ettetulev parmumatuse laulu algus, kus esinevad linnud kiirit ja kovrit: „kiirit kovrit, kus sa käisid? ~ kus sa läksid? ~ kus te läksite? j.n.e.". Siia kuuluvad teisendid: Hää$_8$, Soa$_2$, Hel$_6$, Trv$_{1-3}$, Trv$_4$, Trv$_6$, Trv$_8$, Vil$_2$, Kam$_{1,}$, Ruh$_8$, Räp$_{11}$, Räp$_{13}$.

Kõige enam on see redaktsioon levinenud Tarvastu kihelkonnas ja on arvatavasti sealt oma algupära saanud. Koks teisendid: Trv$_5$ ja Trv$_7$ on küll teistnguste algriidadega, kuid nähtavasti on need teisalt saadud; esimene nähtavasti õpitud Helmest ja teine teisend on levinenud kirjanduslisel teel. (Kuidas on see võimalik, kui teisend on üles kirjutatud a. 1896? Ometi paar teist Hurt'i teisendid näitavad ka, et need on kirjandus-

---

[1]. Samuti esineb lauluridu rohkesti, kus teretatakse mitmenguseid isikuid ja nendes nagunimesid nimetatakse: „Tere, weider Janike!": Neus, III 99:34, ehk „Tere Teppan, teile!", Neus, III 102: F:1.

lisel teel rahvakeskele tunginud, sest rendel teisenditel on ääramine varnadus (umbes neljas erijoones langevad nad kirjanduses leiduvate teisenditega ühte). Kuigi seni ei ole leidunud parmumatuse laulu teisendeid kirjanduses enne 1907 a.[1], on see aga tõenäolik, et juba enne seda kas ajalehtedes, kevadraamatutes või ajakirjanduses — kuvagil on ilmunud trükitud parmulaul. Teisiti seletada oleks seda raske.).

Varvastu, kui selle tüübilise redaktsiooni algkodu on arusaadavalt mõjutanud seda tüübi arenemist naaberkihelkondades. Kõnda on lagunenud see tüüp lääne poole ja ida poole: Viljandi-Saarde-Hõädemeeste; Helme-Kambja-Puhja ja isegi Räpina'sse. (Vaata kaarti!) Varvastusse, kui selle eriarenduse pesasse on nähtavasti ka ühtlane kõigis teisendites algrida püsinud: „ küvit, kevvit kus sa läked?", kuna see juba Hõädemeesteni jõudes on muutunud kujult „ kevvits kevvits kusa käisid?" ja „küvit" sõna on ununenud.

1:) Arvesse ei tule muidugi H. Neus'i poolt tema lauludele kogus 1850 a. ilmunud parmumatuse laul, mis ei võinud tuntud põhjustel kirjanduslise levinemise lähtekohaks saada.

Pärnumaal „Karksi kihelkonnas on omapärane ja ainulaadne parnumatuse laulu algus: „Kirikits (~ kirikits) kõiku (~ kõika)", millele järgmine rida vastab „Kolesja läät koiku (~ koika[2])": Krk 1-5. Kust selline laulualgus on saadud ja mis tähendavad sõnad „kirikits" ja „koiku" ~ „koika", on ebaselge. Lõuna-Eestis tuntakse küll: kirikits ~ kirrekits ~ kirrekits ~ kirrekints ~ kirrekind j.n.e. lepatriinu (käokirjat) nime all, kuid küsitav on, kas see tähendus siia kuulub, sest sel ei ole ühendust järgneva sõna keiku'ga, mis tähendab aset (vrd. saksa k. Koje = magamisase).

Sugunimed: „Tüt, tüt kus sa (~ kussa läbed (~ läed)" ja „Hendrik, Hendrik kus sa (~ kossa) läed (~ lääd)?": Hää 5-6, Nõo 1, Nõo 4 – on ilmselt laenud. Võimene arvatavasti lätikeelest tunginud (l.k. Tütt!)[1], kuna teine ülalnimetatud sugunimi on laenatud koopis teisest lastelaulust ja nimelt „Hendrik elu rebane". Viimane väide on kinnitatav veel sellega, et kumbki üleval tähendatud Nõo teisend on liitlaul nimetatud teise lastelauluga, millepärast on loomulik Hendriku nimetus parnumatuse laulu algridades.

---

1). Ärnd. Oskar Loviisa teatel on „Tütt" sugunimi Lätis tuntud kaunis laialdaselt. Dali sõnaraamatu järele on see nimi ka venelaste keskel päris harilikuks nimetuseks, nõnda et see esineb vene vanasõnades ja rahvalaulu refrääniides.

Milline oleks teises reas algupäraselt esinev verb parmumatuse laulus? Eelpool oli juba nimetatud, et „sõitma" verb oli tunginud dissimilatsiooni mõjul värssi, (Vru6) nõnda siis algupäralt hiline. Siin võistlevad ainult kaks suuremat rühma värsse: „minema" ja „käima" verbiga ning arvatavasti on „käima" verb hiljem tunginud „minema" verbi kohale, ühtlasi alliteratsiooni olles sõnadega „kus" ja „koger"! (Rahvalaulu arenemises harilik nähtus, mida K. Krohn, Kalevalankysymyksiä I, 72 mainib).

Sama verbi küsimus tuleb otsustada järgmises s.o. kolmandamas värssis: „ma lähen (~ käisin) parmu peie(s) ~ puhte(s) ~ matuse (s) [~ pulma(s)~ varatama(s)]". Siin on üldiselt suures enamuses „minema" verb, kuna „käima" verb võrdlemisi vähe~~[illegible]~~ esineb. Sarnuti ei või „käima" verbi tunginuist „minema" verbi alale väita, sellepärast et laulu arenemise loomulikkuse printsiip[1] nõuaks kummagis reas (II, ja III) ühtlase verbi ja ühtlase aja. (Sellega ei ole loomulik näitusena: „kus sa käisid kokre (kogekene)? — „ma lähen parmu peie (~ matusele)!" ehk ümberpöördult: „kus sa lähed kokre? " — „ma käisin parmu peies (matuses)!", sest teine pool ei vasta mitte küsimusele.

---

1). Vrd. „Eesti Rahvalaulud" I, K. Krohni kirjutus „Lauluteisendite võrdlemisest" lk. XXV.

Teised kujud on ilmselt moonutatud, näituseks: „parmu povle puhtele": Võ$_{18}$, „parmu herra puhtile": As$_2$, „parmu puhtil ~ puhtile ~ puhtihe": Võ$_1$, Võ$_2$, Võ$_{15}$, As$_5$, As$_{11}$, „olli (ma) parmu puhteh": As$_{10-11}$, As$_{13-15}$, As$_{20-22}$, As$_{26-27}$, As$_{31}$, As$_{33}$ j.t. Lõuna-Eesti ja asunduste keeleiselaadu tõttu, kus verb enne asesõna või abiverbi tarvitatakse: „ole sa, tule sa, olõ õi, tulõ õs ~ es j.n.e," on vastava „minema" verbigi tarvitamise kohandanud käiesolevas laulus: „Lää(iks) ma parma puhtele!": Set$_3$, As$_{4-6}$, As$_2$ j.t. Teinekord, nähtavasti kiirkõne tagajärjel, jäetakse sellest laulusõnast verb täiesti välja: Hel$_3$, Tilla$_1$, Rõn$_9$, Võn$_2$, Kam$_4$, Kan$_4$, Urv$_6$, Urv$_8$, Krl$_1$, Plv$_3$, Räp$_2$, Räp$_7$, Räp$_{11}$, Vas$_2$, Pts$_2$, As$_8$ j.t.

Kogre mineku sihi on peajoontes ühtlane, kui väljajäetata teisendid: Võ$_7$ ja Ta$_{24}$. Esimesel teisendi järele läheb koger „pelma" ja teise järele lihtsalt „vaatama".

Üldiselt esinevad siin kolm nime: matus, peie, puhte. Nende esinemine on peajoontes järgmine (vaata kaart!), matus: Vi$_{1-4}$, Vi$_{6-10}$, Jõi$_{1-2}$, Ha$_{1-3}$, Lõi$_{1-5}$, Sa$_1$, Pä$_{1-7}$, Vl$_9$, Vl$_{12-15}$, Ta$_1$, Ta$_{4-11}$, As$_1$; peie: Vi$_5$, Pä$_{8-10}$, Vl$_{1-8}$, Vl$_{11}$, Ta$_{12-14}$, Ta$_{16-23}$, Ta$_{25-45}$, Võ$_6$, Võ$_9$, Võ$_{10-11}$, Vlg$_1$,

as_3; puhte: Ul_{10}, Ta_{2-3}, Ta_{15}, Ta_{46}, $Võ_{1-5}$, $Võ_8$, $Võ_{10}$, $Võ_{12-20}$, Set_{1-}, as_2, as_{4-12}, as_{36}. Siin on nähtavasti „puhte" ja „peie" sõnad olnud algupäraselt „parmu" sõnaga kokkukõlas, kuna „matus" on tunginud arvatavasti hiljem puhte ja peie asemele, alliteratsiooniks olles asesõnaga: „<u>ma</u> lähen parmu <u>matusele</u>"[1].

Kumb ülejäänud „peie" ja „puhte" sõnadest algupärasem on teisendite levinemisest võimatu otsustada, sest mõlemad esinevad võrdlemisi laial alal. Mõlemate sõnade, nii „peie", kui „puhte" esinemise piirkond on ometi kindlasti üks teisest eraldatud ja kui laulu algkodu suun selguks, siis oleks otsustatud samuti see küsimus.

Kuid „peie" sõna kasuks räägib „puhte" sõna võrdlemisi hiline kuju, mis omakorda selle sõna etümoloogiast järeldatakse. Eesti-Lõuna „puhte" on juurelt üks samalaadilise sõna „puhte"ga, mis tähendab „varajast hommikut"! Dr. A. Saareste allnimetatud

---

1.) Sünonüümide: matus - peie - puhte esinemispiirkond on umbkaudu sama, mis märgitud dr. A. Saareste poolt „Leksikaalseist vahekordadest eesti murretes" lk. 135, p. 81 ja kaardil lk. 95, kuigi erijuhtumisi on tublisti mõlemal pool murdepiiri.

väitekirjas toob sellekohaseid näiteid teistest murretest: «Ris. puhte koiso aial, Muh. oninga puhte aegas, Ans. puhte põva tousteś, p. vara, p. täht, s. puhde» ja et puhte tähenduses „peie" on arenenud eelmisest sõnast võrdlemisi hilisel tähenduslikul muutumisel. Kuid sellega ühtlasi tekib üles lauluvanaduse küsimus. On parmulaul hilisema aja nähtus, siis on „puhte" sõna „peie" kõrval taas õigustatud. (~~Lauluvanadusest ei ole seinii midagi öelnud, kuid seda küsimust on ülalse aasse käsitanda~~).

Järgmine rida on üldiselt palju selgekujulisema esindusega. Siin esineb pea kõikjal järgmine kuju: „Kes see parmu ära tappis - tapptapab?" Kui kohtajate kahekõnet silmas pidada, on siin minevikukujuline verb algupärasem. Loomulik on, et peie minekust ei või juttu olla, kui see, keda maetakse alles elab! Siin on parm lõpnud loomulikult enne ema peiet. Lugu on seda traagilisem, kui selgub, et parm on tapetud ja et kuritöölt on osavõtnud metsmed loomad ja inimesedki!

Verb „tapmise" kõrval, esineb veel: löömine, sõtkumine, surmamine, ehk nagu Setum.: Mis sel parmul viga: Set, Räpš, Ors-g j.t., ehk asenduses veel tavalisem: „ kust pararm häädä jai?!

„Sõtkuma" oleks muidugi prosaline väljendus! Laste fantaasia järele, kus parmule peiet peetakse üldistel kommetel ja kus parm on isikustatud, ei oleks parmu võimalik sõtkumisel tappa! (Hel4, kus see esineb, on nähtavasti järgneva Sia-Sika rea mõjul moodustunud, vrd.:

„Kes ta parmu ära sõkk?
Sikk sõkk sõraga j.n.e.).

„Löömа" verb esineb enam ja sel on oma algupärane sooritussõnagi „maha". Ometi võime märgata just nendes kihelkondades, kus „löömа" ja „tapma" verbid paralleelselt esinevad, näit. Hlõä-lemeestes, sarnast kuju nagu: „kes parmu ära lõi?": Hlõä6, kuna kuju „kes parmu maha tappis?" kusagil ei esine. Sellest on siis selge kuhu poole arenemine on läinud. Aga ka verbi „lõõma" iselaadne, mis ei ole ju lõpuliku ja ei või tegevust lõpuni s.o. peieni, näitab juba selle verbi algupärase või hilisest seisukohast küllalt selgesti. Murituseta ei ole tähelepanna, et „lõõma" verb peaasjalikult Põhja-Eestis figureerib ja alades, kus ka „tapmine" ühel ajal esineb, kuigi see „lõõmise" verb ka nõgevale Lõuna-Eestisse on tunginud, näit. Hel12!

Võnnu kihelkonna ühes teisendis on „tapmise" asemel „surmama" tunginud: „kes see parmu ära surmas?": Võn3. Et teisend ise kaunis

puudulik (kits ja lammas ainult parmutapjad!) ja komistusi esineb (näit. „kits. kits küüver kondiga"), on siin unustamise juhtumine „tapmise" asemel lapsel „surmamise" needele tuletatud.

Setumaa ja Ahnundise kujud: „mis (sel) paramel viga?", „kust poarm hädä jai" on kitsapiirilised eriarendused ja arvatavasti hilised. (Ka ei vasta eelnimetatud küsimused täpselt järgnevatele vastustele).

Kõige vähmaks järgnevad kurjategijate-parmutapjate read; need on inimesed ja loomad. Loomadest kõige sagedamini esinevad: tiga (sikk), lammas, kits, hobu (ja selle hilisem paralleelvärss: täkk), härg, lehm, vasik, muna peaaegu ühesuguste esinevad: mära, vars, ruun, kõrb, linask, karu, oinas, põrsas, koss, koer, kukk, kana, vares, parm, sõõsk ja tõi.

Inimestest esinevad parmutapjatena järgmised: Peeter, Hans, Joan, Toomas, Kaarel, Peep, Petes, Saap, Eedi, Gustav, Doavet, Daani, Viido, Mihkel, Mari, Anne, Kaadri, Leena, Tiina, Marie, Karie, Liisu, perenaine, tüdruk, tütar, naine, vanaeaine, noomsel, änum, täoli, isand, enand, ise, kubjas, sõnt, peremees, sulane, poiss, mees, vanamees, laps.

Lõõgiriistadeks, millega kuritegu korda saadetakse, on järgmised alinõud: salva-händ, vorsak-vaade jalg, (kummis-king, umbraud,

sorv, kinder-kont, sõrg, lepa-ots, leeme kulp, tite hilp, sims-sams, lai-lum, labajalg, kabi, tänne-männe, kipa-kapa, kaeru kork, kena kand, varvas, keel, lüpsi kapp, munakott, täis samm, (härja)ike, (kassi)käpp, varsar, keps, piibu nõel, piibu-vars, karja virts, marja virts, m. oks ~ varss, tule tukk, ahjulaud, tõld, (Hansu) lõõtsa, sõu (kepp), ahju roop, (pikk)püp, nokk (nakk?), (lai)lakk, vont, tooliping, (kaks) leivapäts, piitsavars, jala kand(s), valge näge, paks palg, puu, kiba, aluskleit, kura kaal (kael), pahem kaal, jalarätt, ahju laud, jahumatt, „ei enäga", tassi tükk, tandsmine, mässamine, pett, lallá, hunt, oina põiä, leeva (~ leiva) lapsju, juhhõ[1]) j.t.

Käesolevatest nimedest on mitmed lõõtsa-arendused ja laenud teistest lastelauludest. Nõnda näit. lastelaulus „mamsel keetis morsi" esineb tavaliste:

„mamsel keetis morsi,
mina morsi meekima,
mampsel löi mind kulliga,
Mina tule tukiga" A. LL 5326, 13. Narva.

lõõgiriistaks „kulp" ja „tule tukk!"

---

1). „juhhõ" tõna tähendab lutsi maarahva keeles „kihva"; siin on hv > th arenemud, nagu P. Voolaine seda tõendab.

Kindlasti on kumlunud juba algupäraselt parmumatuse laulu: siga (~ sikk), lammas, kits, hobu, (~ täkk) parmutapjatena ning võimalik veel, et härg, ? lehm, isegi vast: vasikas.

Vähematest s.o. vähem esinevatest loomadest on küsitav, kas üleüldse neist keegi on kumlunud algupäraselt parmumatuse laulu. Kui neist keegi on kumlunud, siis võis olla karu üksi, mis tähendatud on H. Neus'i teisendis. Sama lõvgirüst „käpp" on arvatavasti hiljem üle kantud „kass" ja „koera" laulurioladesse.

Mis puutub inimestesse, siis on arvata, et need ei ole algupäraselt kumlunud parmumatuse laulu. Kende esinemises on tähelepandav kolm ala: Pärnum. Vändra kihelk., Virum. pääniselt Vaivara ümbrus ja kõige laiem esinemispiirkond: Lõuna-Eesti.

Inimesed parmu tapjatena esinevad juba H. Hurt'i kogudes leiduvates teisendites. Järjekindlalt on siin tegemist juba vanemate loovaal-arendustega. Mitmed rendest nagu: „Toomas", „Maamsel", „Mari" laulureod on arvatavasti teiste laulude eeskujul parmulaulu sobitatud (ehk võimalik, isegi, loeratud?).

Teiselt poolt mõnede nimede juba

võrdlemisi sagedane esinemine teisenditeks näitab, et need lokaal-arendused ei ole ~~veel~~ hilised, vaid juba tublisti lagunenud laialining varieeruvad. Näit. Peeter pilbu nõelaga – piikka varrega – pilbu varrega – pika piitsaga – peele puuga – pilbu nõelaga – pika pilbuga oma piitsaga – Peetri puuga j.t. (Vrd. Tlla$_6$, Plm$_{1-7}$, Vän$_1$, Vai$_2$, Plm$_{6-7}$, Tlla$_7$, Võn$_7$, Kan$_1$, jn.e.)

Kõige kirjum näib siiski esialgu vähemalt algupäraselt, arvatavasti, laulu kumluvate parmutappide järjekord. Siin esinevad suurem osa võimalikkudest kombinatsioonidest. Märkides ära tähtede abil elajate nimed järgmiselt: sigõ (~sikk): s, lammas: m, kits: k, lobune: h, täkk: t; härg: ä, lehm: m, vasikas: v, väime need võimalused tähtede abil näidata, mis üldse esinevad.

s – l ...

s – l – k – h – t (20 k.)
s – l (15 k.)
s – l – k – v – h (3.)
s – l – k – h (11.)
s – l – m – h (3.)
s – l – h – v
s – l – h (9.)
s – l – k – v – h – t (18 k.)
s – l – h – t – ä – k (2.)
s – l – h – t – h – k

s – l – k (8.)
s – l – t – h (3)
s – l – t – h – v – k
s – l – h – t (4.)
s – l – k – h – t – m (2)
s – l – h – m
s – l – h (2)
s – l – k – t
s – l – k – h – t – v
s – l – h
s – l – k – t – h
s – l – x. (4)
s – l – k – v – k – h.
s – l – m – x. – x.
s – l – k – h – m
s – l – t h

s – ä.

s – v – h – ä
s – v – k – l – t – h
s – k – l – ä
s – h – l
s – h – t – l – ä – m (2.)
s – v – k – l
s – k – l – h – x.
s – h
s – h – x.

s – h – t – k – l
s – k – l – h – t (2.)
s – k – l – t – h
s – k – l
s – h – t – l (2.)
s – h – l – k
s – k – h – t – l – m
s – k – l – v
s – ä – h – l – k
s – h – l – ä
s – v – ɑ – k – ɑ.

l – ɔ

l – h – t
l – k – m – s
l – k – h (3.)
l – h
l – h – k – m
l – k – h – m (2.)
l – h – k
l – k

k – l.

k – l – s – h – t – v
k – l – s – t (2.)
k – l (15.)
k – l – s – h (3.)
k – l – s (6.)
k – l – h – ɑ – m –

h – k – m – l
h – m – l – h
h – l – k (4.)
h – k – l – h – m
h – m – l – s (2.)
h – k – s
h – m – s – l
h – k
h – k – l – s (2.)
h – l
h – l – ä
h – k – l (3.)
h – k – ä
h – ä
h – ä
h – ä – l.
h – l – s.
h – k – m.

t ~.

t – x – k – s
t – h

ä ~.

ä – s – k – l
ä – s – k – h
ä – s – l – k
ä – s – l – k – v
ä – s – h – k – l – m
ä – h
ä – l

k – l – h – t (2)
k – l – m – h
k – l – h (3.)
k – l – ä
k – l – h – m – s

k – n.

k – h – l (3.)
k – h – s
k – h – s – l
k – h – l – ä – x. (2.)
k – h – m – s – l
k – h
k – v – h – t
k – s – l – h – m
k – s – l

h – ~

h – t – h – l
h – t – m – l – k – s
h – t – s – l
h – t – k – l
h – t – x – k – l
h – s – k
h – s – k – l – ä
h – s – l – k (2.)
h – s – l
h – s – l – t – h
h – s – l – ä
h – s – l

ä - m - s - l
ä - m - k - l - s
ä - k - l
ä - l - h

m ~.

m - v - h - k
m - h - l - k
m - h - l

v - ~.

v - s - l.

Parnuta pjate lauluridade järjekord on võrdlemisi keeruline ja algupärast järjekorda on raske konstrueerida. Kõige päält torkab silma „siga" ja „lamba" ridade ühesolemine ja nähtavasti esimesel kohal (võrdlemisi rikkalik esinemine). Ka sääl, kus read järjekorralt viimased, on „siga" ja „lamba" read koos, teine kord tõsi küll, muutes oma vahel järjekorda (vrdl. k - h - s - l; k - h - m - s - l; k - s - l; h - t - s - l; h - m - l - s; h - m - s - l; h - k - l - s; h - l - s; ä - m - s - l; ä - m - k - l - sj.j.t.) „Kits" on järgnenud arvatavasti „lambale" ja nende järele on tulnud hobune „ühes" oma hilisema kordvärsi „täku"ga". Sama ühendust nis „seal" „lambaga" „peerd" „hobune"

ja „täkk". Viimase aset täidab vahel „härg". Kas „lehm" algupäraselt laulu on kuulunud, jääb küsitavaks. Tema esinemise järjekord on väga kõikuv (vrdl. s-l-m-h; s-l-h-m; s-l-k-h-t-m; s-l-m-x-x; s-l-k-h-m; s-h-t-l-ä-m; s-k-h-t-l-m; l-k-m-s; l-h-k-m; l-k-h-m; k-l-h-x-m; h-k-m-l; h-m-l-h; h-k-l-h-m; h-m-l-s; h-m-s-l; h-k-m; ä-s-h-k-l-m; k-l-m-h; k-l-h-m-s; k-h-m-s-l; k-s-l-h-m; h-t-m-l-k-s; ä-m-s-l; h-m-k-l-s; m-v-h-k; m-h-l-k; m-h-l;). 28 juhusest on siiski 20 juhust, kus „lehma" viola järgneb, kas „hobuse", „täku" real eel ehk taga või „nende kõrvalvärsside" ga „henduses. „Härja" ja „lehma" viiside hilisemale näitab veel asjaolu, et nende mõlemate viiside sagedam esinemus A-sari oma taparüütalt kokku langevad (vrdl. „härg oma hännaga" ja „lehm loia (= pika) sabaga"!). Peensusi ei ole võimalik siinses kokkuvõttes käsitada. Olgu veel mõõdaminnes tähendatud, et nende värsside järjekorra on tähtsal viisil segamud kirjanduslik parmulaulu levinemine"[1] ////.

1) Kirjanduslikult levinud teisendid on nimestikus märgitud: *

Tõenäolik on, et ?Vasik ?parmulaulu peaasjalikult kirjanduslisel teel on kandunud ja laialt lagunenud.

Lõpuks olgu esitatud selle laulu arvatav algupärane kuju:

Tere, tere tedrekene (~Tetre)!
Kus sa läked kogrekene (~kokre)?
Ma lähen parmu peie(he)!
(Ma lähen parmu puhtethe)!).
Kes parmu ära tappis?
Siga sõtkus sõraga, [sõra kaa(sa)]
Lammas labalunga, [lulla kaa(sa)]
Kits kinderkondiga [kondi kaa(sa)]
(?Vasik vaade jalaga, [jala kaa(sa)]
Lehm pika sabaga,) [saba kaa(sa)]
Hobu umb ramaga [rama kaa(sa)]
Täkk täie kabjaga [kabja kaa(sa)]
(?Karu laia käpaga). [käpa kaa(sa)]

Parmumatuse laulu algkodu on võimalik täpselt kindlaksmäärata (käesolevate teisendite järele vähemalt kihelkond), kuid see nõuaks palju tööd. Käesolevaga võiks esialgu arvatava laulude liikumise sihti nimetada: mitmesugused põhjused näit. keskriidades „lööma" ja „tapma" verbi esinemises segadused, „matuse" „peie" ja „puhte" esinemise piirid murretes ja lõpp-riidades

inimeste esinemine parmutapjatena, ning liitlaulude esinemise piirkond (vrdl. liitlaulude registrit), kui ka üldine laulukuju esinemine üksikutes maakondades, põhjendavad oletust, et laulud on sün ränanud lõuna poolt põhja poole ja lääne poolt ida poole. Laulu sünnipaika tuleks otsida siis Pärnu- ehk Viljandimaalt.

Mis laulu liiki parmumatuse laul kuulub? H. Neus on 1880 a. „parmumatuse" laulu tantsulaulude sarjas avaldanud ja vist parmumatuse laulu tantsulauluks pidanud. Oma tegevust ta lähemalt ei põhjenda.

1820 ja 1896 a. dr. Hurti kogusse saadetud paar teisendit (Tw$_2$, SŽa$_2$) milles, esimeses neist mainitakse, et p. olla mängulaul Suure-Jaanist ja teises teisendis kirjeldatakse mängu ennast, nõnda kuidas seda Vorrus tuntakse:

> « Lõvk seab nöörriga üles köidetud jõ „tetre lasku" istub lõvga pääle „katri ratsi." Viimseid sõnu (parmulaulu jäänuk?) lauldes katsub „tetre lasku" kepiga lõvga õtsas olevat kübarat maha sorgata. Kui ta aga selle jõures maha kuuk[illegible], siis on ümberseisjate naer suur."

Käesoleval suvel oli juhtumine Haaslaval sellise mängu üle järgmist kuulda:

> „Nimeta takse üks mängijatest tedreks, teine kogreks, kolmas parmuks. Teder ja koger kõnelevad oma kahekõne, mille järele parm heidab tette, kes teda maha löönud. Kui parm enam ei mäleta, kes teda löönud, saab ta ise lüüa ja parmuametist lahti."

Teistes teisendites ei teata parmunatuse laulu tarvitamisest mänguna. Võimalik, et seda laulu siiski kusagil kitsal alal mänguna on tarvitatud.[1]

Loomulik, et laul on pruugitav kõige enam laste keskel, kelledelt ka kõigeenam ülestähendusi on ja kes praegu veel sagedasti seda laulu turnevad.

Laulu vanadus.

Parmunatuse l. kõigevanem ülestähendus on H. Neusi'i kogust, mis senini teada. Dr. Hurt'i kõige vanem teis. on 1880 a. (mitte 1877, nagu see algsõnas ekslikult oli tähendatud) üleskirjutatud ning tema teised teisendid 1870–1897 a vahel ülestähendatud. Et parmunatuse laul orjaajal hästi tuntud oli, näitab Plum'i esinev jänguline parmunatuse laulu rida, kus parmutapjaks on:

„Kubjas kurja kepi!"

Et see laul vähemalt 1700 a. tuntud oli, näitab parmunatuse laulu esinemine Lutsi asunduseestlaste juures. (Lutsi teisendid läheneval kõige rohkem Setu sellesarnastele parmunatuse teisenditele).

Kui lastelaul „parmunatus" põhjeneb samadel seadustel, kui teiseldki vanad laulud,

---

1). Seda arvamist ei poolda sugugi praegune mängulaulude uurija mag. E. Enäjärvi.

siis pidi parmutapjate ridadel algupäraselt olema 8 silpi praeguste seitsmesilbiliste ridade asemel. Viimase silbi moodustas ~~tttttt~~ kaasaütlev kõrände vana kuju, arvatavasti siis „siga sõtkus sõra(n) ka(n)sa (= kaasa = kaas). See arenemine näitab, et laulu pidi tuntama juba 1500 a.

Kas parmumatuse laul on väljaspool Eesti ~~tt~~ levinenud, sellekohta puuduvad teated.[1]

1.) Peale siinsejuhatuses nimetatud parmumatuse laulu meeldetuletavate teiste laulude, esineb veel Saksamaal ja Taanis n.n. „Bremse u. Fliege Hochzeit" „Deutscher Liederhort" Auswahl der vorzüglicheren Deutschen Volkslieder: L Erk, F.M. Böhme I 519 nr. 164 d.

Teisendi numbri muutused.

Enne olnud:	Muudetud:
Krl_1	$Tlla_9$
$Tlla_9$	$Tlla_{10}$.
Tma_{1-3}	Tax_{1-3}.
amb_2	amb_3
Hel_{13}	Hel_{14}
Vln_2	Vln_5
Plm_{12}	Plm_{17}
$M.Ma_4$	$M.Ma_6$
$Äks_6$	$Äks_5$
$Tlla_8$	$Tlla_9$
Trt_8	Trt_9
Krl_2	Krl_1
Krl_3	Krl_2

Sisu: Lk.:

I. Sissejuhatus: 1. „Parmu matuse" teisendite nimestik (kaart I) 2
2. Kihelkondade lühenduste tähestikuline nimestik 16
3. Maakondade ja kihelkondade järjekord 21
4. Eesti rahvalaul parmu matusest . . . . . 25.

II. A. Redaktsioon. a. Kohtamise kaheköne:
α, Esimene rida provisoorsel kujul . . . . . 31.
Koondatud kuju (k. II) . . . . . 34.
α₂ Kordvärss (k. III.) . . . . . 36.
b, Teise rea provisoorne kuju . . . . . 37.
Koondatud kuju (k. IV) . . . . . 42.
b₂ Kordvärss (k. V) . . . . . 46.
β. Kaheköne matusest:
α. Esimese rea provisoorne kuju . . . . . 47.
Koondatud kuju (k. VI, VII) 53
b. Teise rea provisoorne kuju 58
Koondatud kuju (k. VIII) . . . . . 63.
γ. Parmutajad: 1. Loomad:
a. Sigar. Provisoorne kuju . . . . . 66.
Koondatud kuju (k. IX) . . . . . 69.
b. Sikk. Provisoorne kuju . . . . . 72.
Koondatud kuju (k. X) . . . . . 73.
c. Lammas. Provisoorne kuju . . . . . 74.
Koondatud kuju (k. XI) . . . . . 77.
d. Kits. Provisoorne kuju . . . . . 80.
Koondatud kuju (k. XII) . . . . . 84.
e. Hobune. Provisoorne kuju . . . . . 87.
Koondatud kuju (k. XIII) 92

lhk.:

f. Täkk. Provisoorne kuju ..... 95.

Koondatud kuju (k. XIV) ..... 97.

g. Härg. Provisoorne kuju ..... 99.

Koondatud kuju (k. XV) ..... 100.

h. Lehm. Provisoorne kuju ..... 102.

Koondatud kuju (k. XVI) ..... 103.

i. Vasik. Provisoorne kuju ..... 105.

Koondatud kuju (k. XVII) ..... 106.

III. Üksikuid harva esinevaid parmutajaid: 1. Loomad:

j. Mära 108

k. Vars "

l. Ruun "

m, Kõrv 109

m_2 (ö) Linask "

n. Karu. "

o. Kass. "

p. Koer. "

r. Tõrsas ..... 110.

s. Oinas. "

t. Kukk. "

u. Kana. "

v. Vares ..... 111.

ä. Tarm. "

õ. Sääsk. "

ü. Täi. (k. XVIII). "

2. Inimesed. A. Mehed:

a. Peeter ..... 112.

b. Hans ..... 113.

lhk.:

c. Toomas . . . . . 114.
d. Joan. "
e. Kaarel. "
f. Peep . . . . . 115.
g. Paap. "
h. Vedi "
i. Petes. "
j. Mihkel. "
k. Daavet. "
l. Daani 116
n. Gustav. "
n. Viido. "
o. Peremees. "
p. Mees. "
r. Kubjas. "
s. Sulane. "
t. Poiss . . . . . 117.
u. Vanamees. "
v. Vand (~emand). k. XIX . . . . . "

B. Naised:

a. Anne . . . . . 118.
b. Mari "
c. Kaidri 119
d. Leena ~-u. "
e. Tiina. "
f. Kaie "
g. Maie "
h. Liiso. 120

Lk.:

i, Naine . . . . . 120.
i2 Vananaine. "
j. Perenaine. "
k. Tütar. "
l. Tüdruk. "
m. Mamsel . . . . . 121.
n. Ämm. "
o. Tädi "
p. (v.) Onmand. "
c. Laps ja ebamäärane isik: "
a. Ise. "
b. Laps (k. XX). "
d. Onomatopoeetiline lõppkordväss . . . . . 122.

IV Teisi redaktsioone:

B. Redaktsioon 123
C. " " 125
D. " " 126
G. " " 127
F. " " . . . . . "
g. " " (k. XXI) 128

V. Lütlorde:

1. Teeslütelised laulud 130
2. Kesklütelised " 131
3. Tagalütelised " . . . . . "

VI. Parmutapmise laulu surmise kokkuvõte:

Sissejuhatus. „Parmu" sõna etümoloogiast . . . . . 135.
Arvatavad laenud teistest lauludest . . . . . 136.

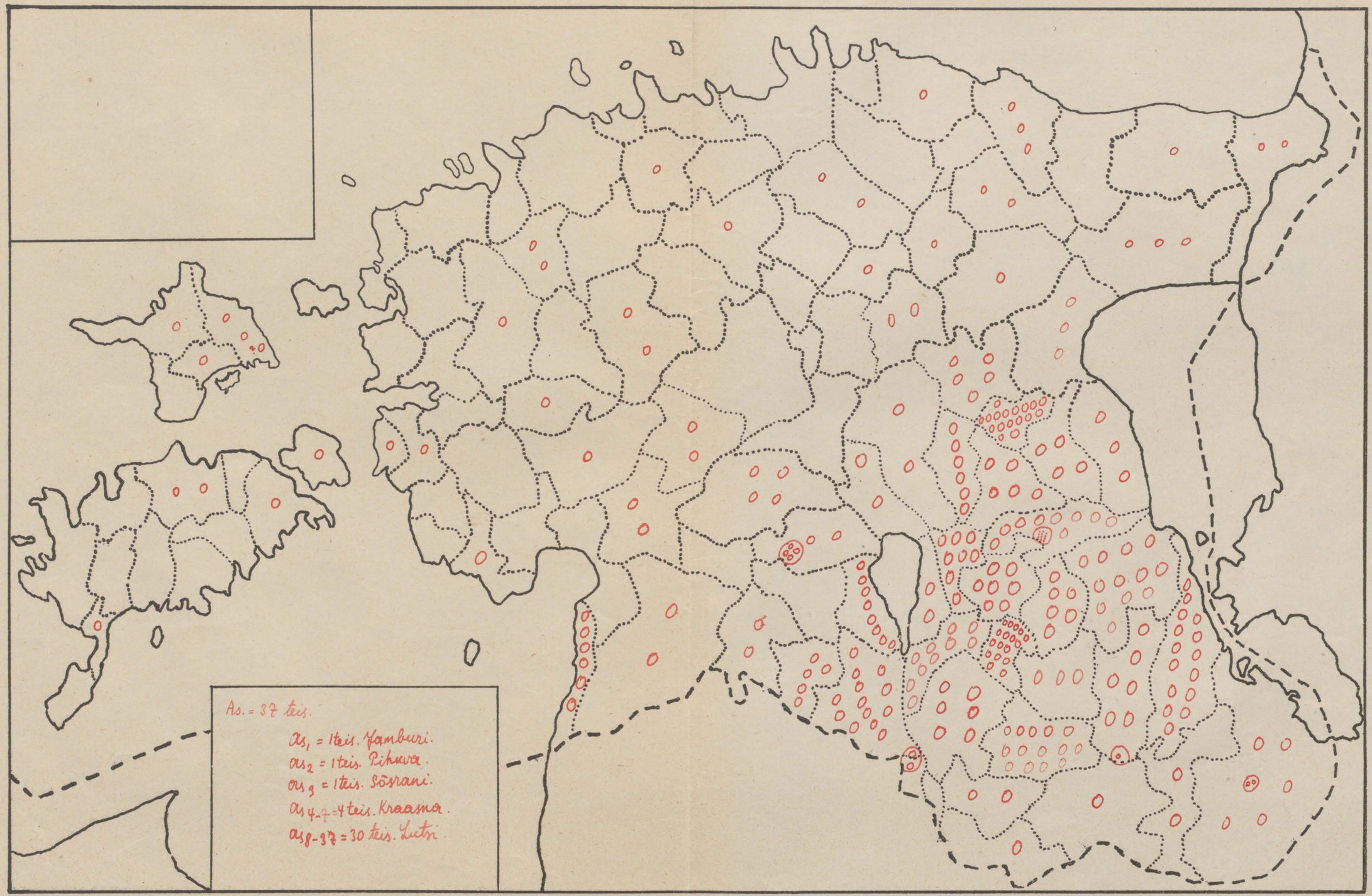
lhk.:

Lauluridade järjekorrast . . . . . 157.
Rekonstruktsioon. Mis hulle liiki kuulub paarmuatuse l. ²₂ . . 164.
Paarmuatuse laulu vanadus . . . . . 166.
Teisendite numbri muutused. (k. XXII) . . . . . 168.
Sisu: . . . . . I.

PARMUMATHS'e

l. täisendid.

Dr. Hurt'i kogust.

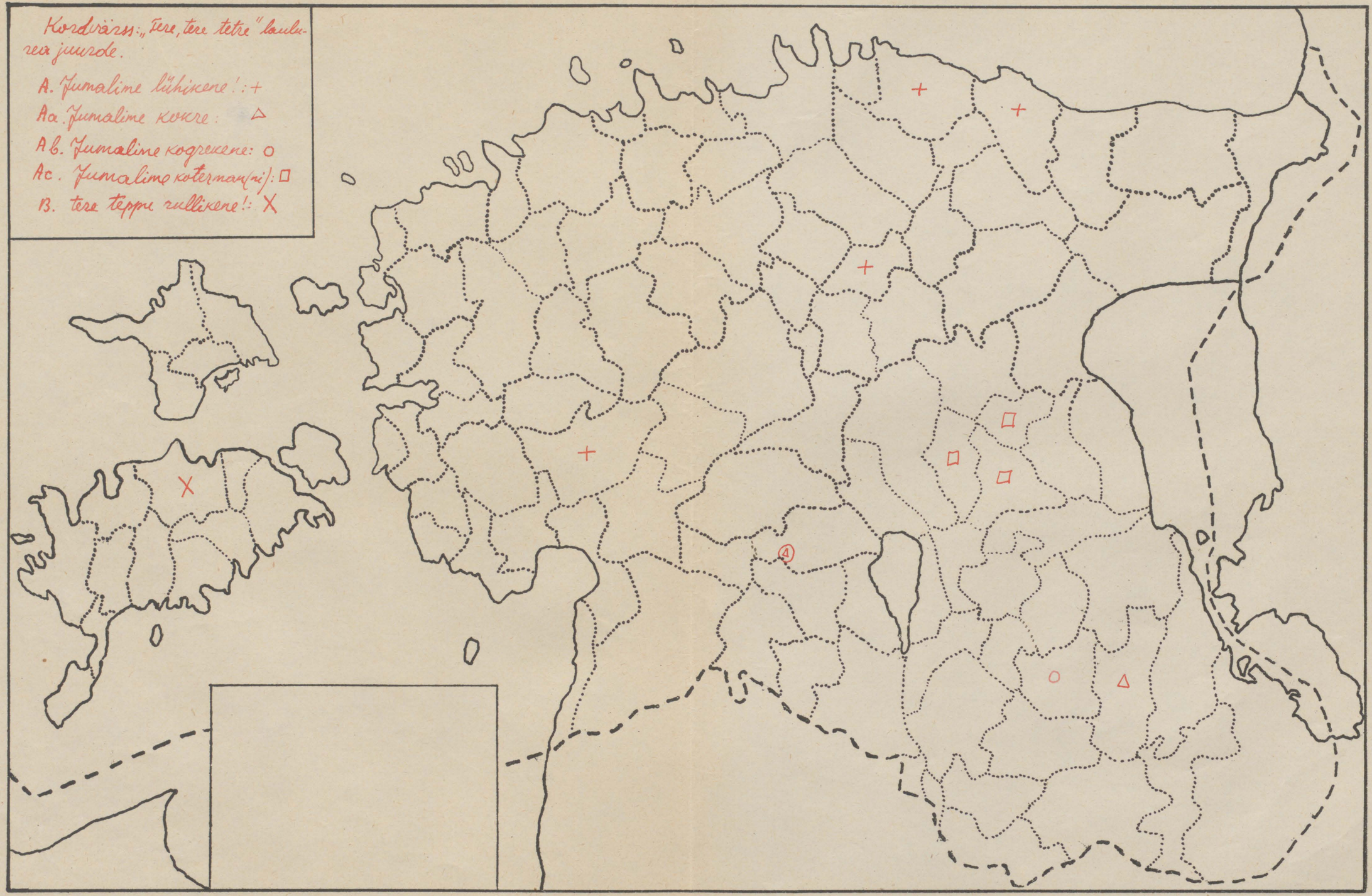

As. = 37 teis.
as1 = 1 teis. Vamburi.
as2 = 1 teis. Pihuva.
as3 = 1 teis. Sõsprani.
as4-7 = 4 teis. Kraama.
as8-37 = 30 teis. Lutsi.

A. tere, tere tetre (tedrekene) : O (Fra x_{1-2}, as_3, Fa x_3, as_{4-8}, as_{10-15}, as_{18}, as_{20-21}, as_{26-28}, as_{30-31}, as_{33}, as_{135}.)
B. tere, tere tõlbike(ne) ~ tillukene: +
C. tere, tere tedre reinu ~ tipu Hans, tibu Jaan, Tiidu Jaan, Maikene, lepa Triin, Tõnnas, Teppene : X (as_{37}).
D. tere, tere titemann(i) ~ Jüngermann: △
E. tere, tere teemees(~maamees): as_{39}, as_{116}, as_{23-25}, as_{32}.
F. tere, tere lollvebra : □

G. tere, tere tedre nuna : ⋕
H. tere', tere' tetre poila : ⋕
I. Ämm pim (ämblik) hänja (känä) jaru : ⋇
J. wer wer wer wer wennikene : ≠
K. kirikits (kirikits) kükku : ≠
L. tere, tere Tinnajalga : ≒

Kordvärss: „Tere, tere tetre" laulu-rea juurde.

A. Tumaline lühikene': +
Aa. Tumaline kõkre: △
Ab. Tumaline kogrexene: ○
Ac. Tumaline kõterman(ni): □
B. tere teppu rullikene!: X

A. kus sa läheb (läksid ~ käivad ~ käisid ~ sõidad ~ kopsid ~ olli(d)) kokku (~ kogukene): + (Sa x_{1-3} as_2, as_{4-7}, as_8, as_{10-15}, as_{18}, as_{23}, as_{26-28}, as_{30}, as_{33}, as_{35}.)

B. kus sa läksid lühikene (tõllikene): X (as_1.)

C. kus sa käisid (~ läksid) duubusrein (tiip, Hans, koidu-Paaku ~ Paan, Kaiekene, Füt, Hendrik, Viiu, Mari, Kampajalga) jt: △

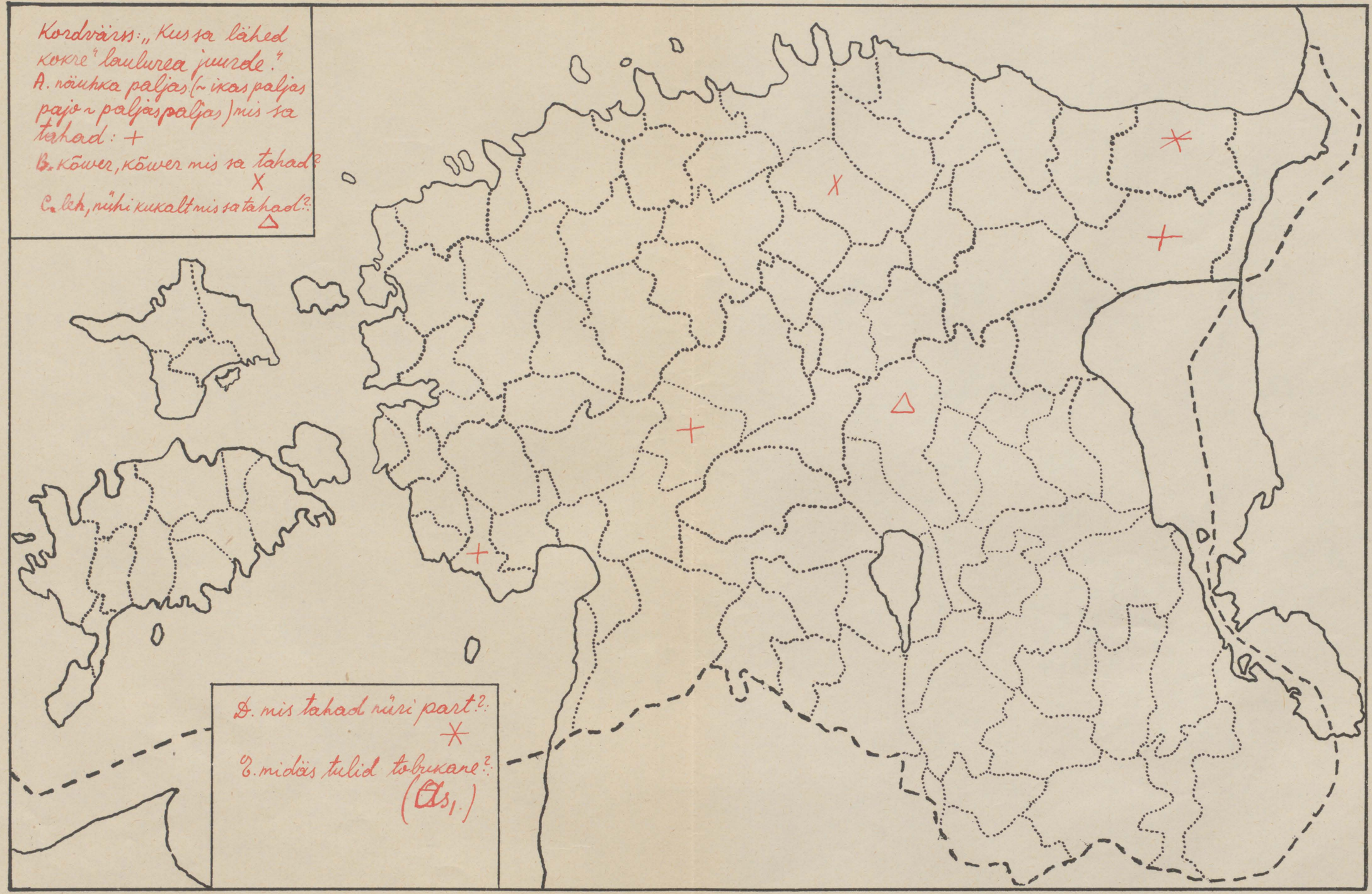
D. kus sa läksid Kuubukene (kokku ~ manni ~ kuttemanni ~ kotte ~ kätte ~ kodra ~ kodreke ~ Jungemanni ~ tetemanni ~ tetematsi j.n.e.): □

E. kivert, kõvert (kiiverik, kõveriku ~ kiiits, kiiits) kus sa läksid: ⧺

F. kiiivit, kõvert kos sa läksid: ✕

V.

Kordvärss: „Kus sa lähed kokre[4] laulurea juurde![4]
A. näuhka paljas (~ ikas paljas pajo ~ paljas paljas) mis sa tahad: +
B. kõwer, kõwer mis sa tahad[2]: X
C. leh, nühi kukalt mis sa tahad[2]: △

D. mis tahad nüri part[2]: ✳
E. midäs tulid tobrukane[2]: (Ds 1.)

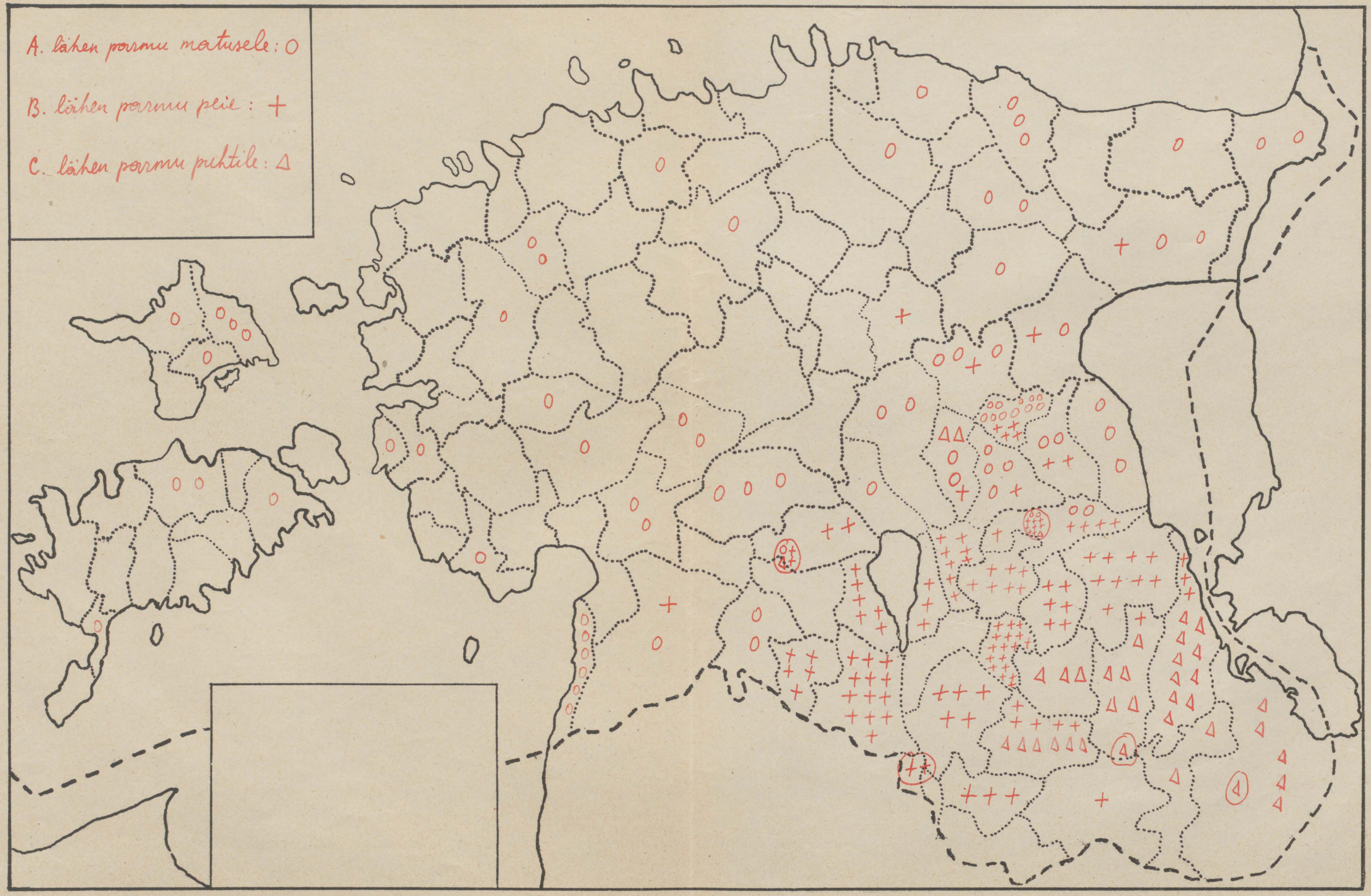
A. läken parnu matusele : o (as 1)
B. läkme parnu matusele : +
C. ma läusin parnu matusele : ‖
D. käisin parnu matusel : # (Ta x 1)
E. ise läks parnu matusele : #
F. ma parnu matusele #
G. läken pikka matuselle : +
H. ma läken ämma matusele : X
I. läksn sõõse matusele : +
J. parnu matusel : ✳
K. läken parnu pleje : Δ (Ta x 1-2)

L. me lää parnu peie : □
M. mina käve parnu peel : ◇ (as 3).
N. käisin parnu peien : #
O parnu peie : ∓
P. parnu peie kutse : #
R. läken parnu puhtele : ≠ (as 9, as 23-24, as 32, as 47, as 12, as 36, Ta x 3.)
S. läksme parnu puhtile : ≠
T. käve parnu puhtel : ⊕
Ä, Ü, Ö, = as!
ä parnu poole puhtele : ⊗
ö parnu puhtile : ⊗ (as 8, as 35.)
ü käve parnul pulman : ⊠
X ma läksin parnun waatama ⊞

A. läben parmu matusele: O

B. läben parmu peie: +

C. läben parmu puhtile: Δ

A. Kes see (selle jne.) parmu ära tappis? : o (as1, -2, as2).

B. Kes selle parmu maha lõi? ☑

C. Kes ta parmu ära sõkk? □

D. Kes see parmu ära surmas? ×

G. Kesse parmul haiget tei? : + (as27).

F. Kuft paaen hädä sai? (as).

E. mis tõl parmul viga? : ✳ (as4, as33, as35).

H. mis tuul parmul sai? : (as11, as17, as21-22, as24, as30, as32, as36).

J. mis parmul ...? as20.

I. millal pikka ära süri? : ≠

K. kessi ämma ära tappis? ≠

L. kes sääse ära tappis? ≠

„Siga."

A. siga sõtkus sõraga: o (a_{31}, a_{32}, a_{330}).

B. siga sipsis (~ sapsis) sabaga:

C. siga sipsu sapsuga: □ △

D. siga ~~sõtkus~~ kihvaga: +

E. siga siku sarvega: X

F. „ seitsme põrsaga: ✳

G. siga tsungas tsungaga: (✳$_{330}$).

„Sikk"!

A. sikk sõkk sõraga : o (Fa y_{1-2})

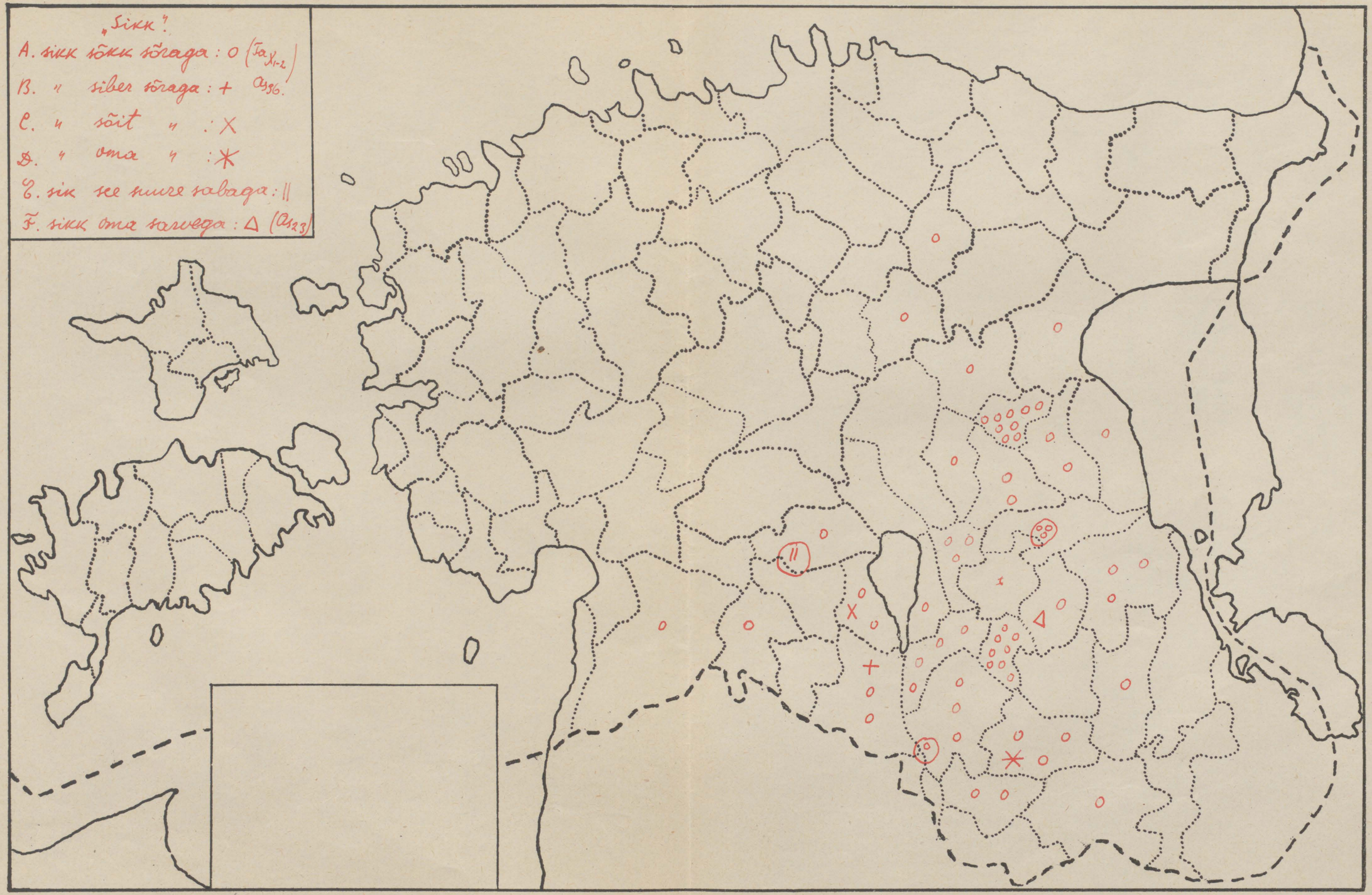
B. " siber sõraga : + a_{36}.

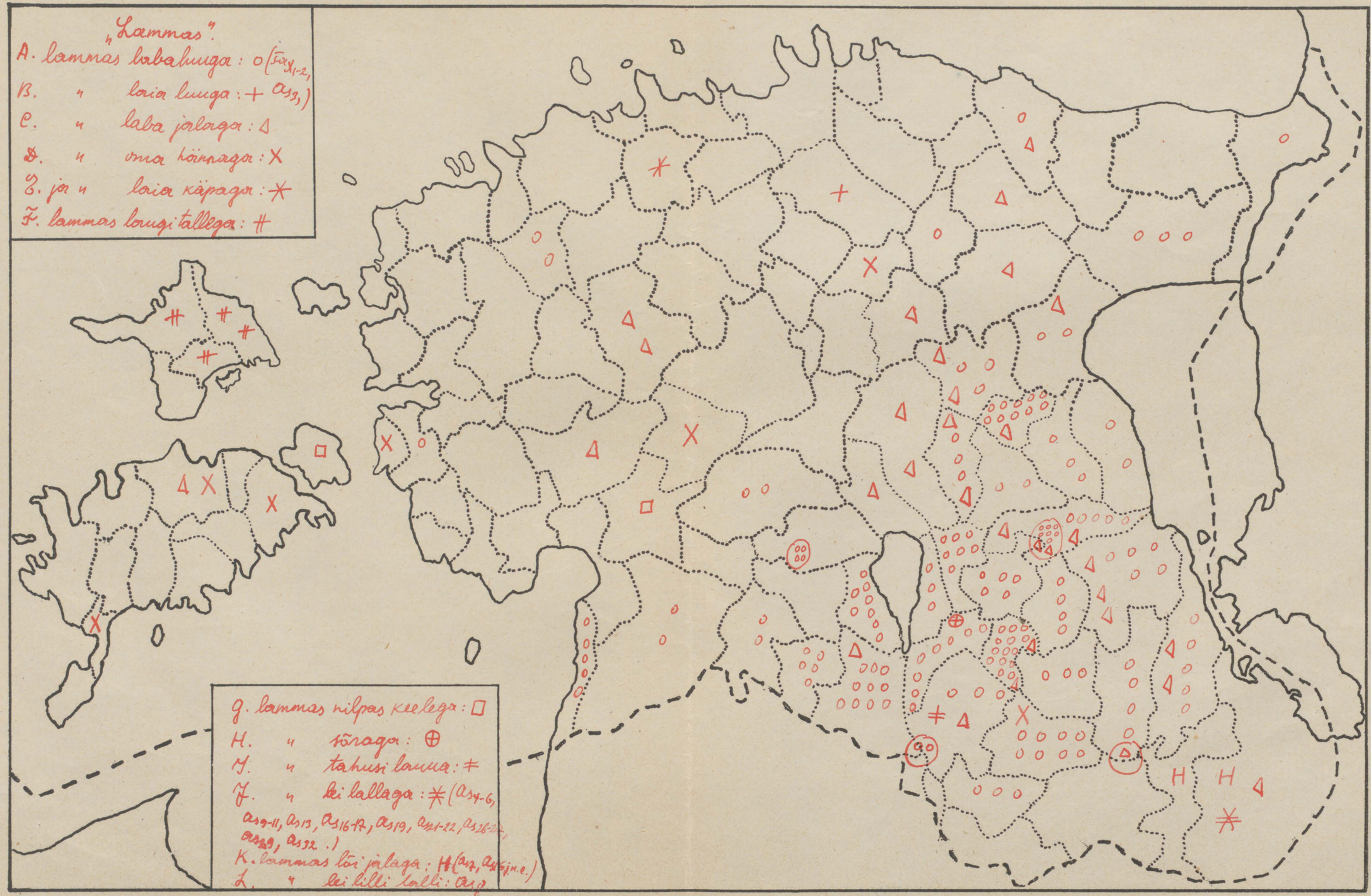
C. " sõit " : X

D. " oma " : ✳

E. sik ee nurre sabaga : ||

F. sikk oma sarvega : △ (a_{123})

„Lammas".
A. lammas labaluuga : o (as1-2,
B. " laia luuga : + as3,)
C. " laba jalaga : Δ
D. " oma kõnnaga : X
E. jõe " laia käpaga : ✳
F. lammas lauge tallega : #
G. lammas nilpas keelega : □
H. " tõraga : ⊕
I. " tahusi lamna : ≠
J. " kõi lallaga : ✳ (as4-6, as9-11, as13, as16-17, as19, as21-22, as26-27, as29, as32 :)
K. lammas lõi jalaga : H (as2, as8 jne.)
L. " kõi lilli lalli : as9

„Kits."

A. Kits kindeskondiga : o (as1, as2, as3)
B. " oma kellele tarvega : Δ (as10)
C. " kitsa sõrage : +
D. " küver jalaga : X (as30)
E. " kõvera kintsuga : ✳
F. " puttõ käpäga : (as12, 23, 31).
G. " pikä nännaga (as6.)
H. " no lei huulõga : as13-14.

I. Kits no lei jiuukhõga : as25.
K. " lei kõrvaga : as22.
K. " kibu nõnaga : ~~as15.~~ ≠
L. " kura kaalaga : #
M. " oma kibeda annaga : #
N. " kimbu kambuga : □ (as23) as28.
O. " suure küniga : ⊠
P. " lei kepiga : ⊗ (as24).
R. " oma petiga : +

„Hobune"

A. hobu ümb rohuaga: o (Ta 1-2)

B. hobu ümiskabjaga: △

C. „ oma hännaga (sabaga): + (as 11, as 13, as 26, as 28, as 35). as 4-6.

D. hobu oma humlega: X (as 17 as 9-10, as 16 18, as 20, as 21-22, as 24, as 29, as 30-31, as 33-34.)

G. hobune humiskingaga: □

F. hobu humb jalaga: ⊗ (as 7)

G. „ oma ohjaga: +

H. obone oma unnaga: ≠

„Täkk."

A. täkk täie kabjaga: o

B. " täie jalaga: Δ

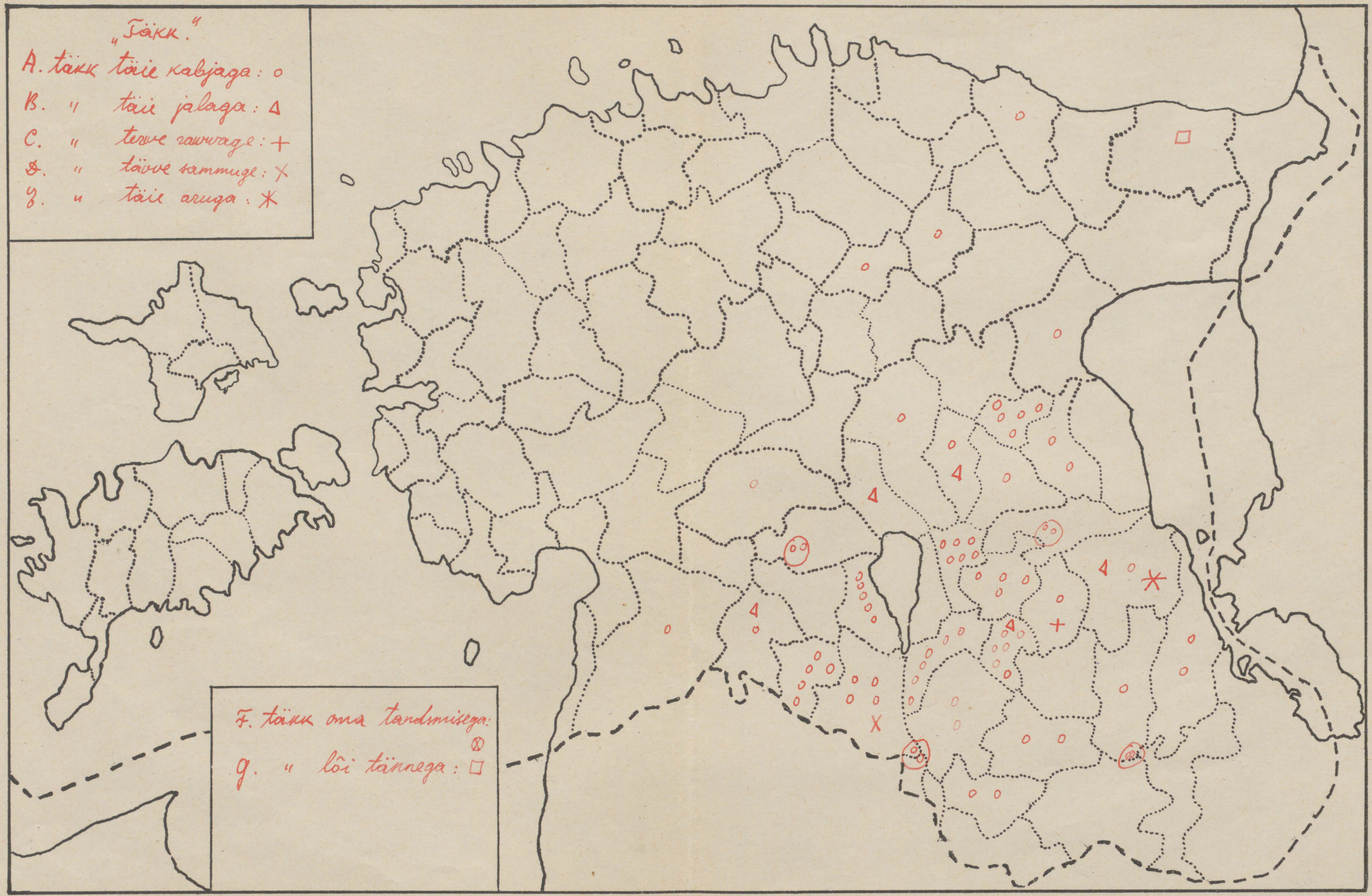
C. " tervе rauaga: +

D. " tävve sammuga: X

E. " täie aruga: ✳

F. täkk oma tandmisega: ⊗

G. " lõi tännega: □

„Häng."

A. häng oma hännaga : o (as1, as9, as16, as20, as31-34).

B. häng oma sarvega : ⊗

D. äng ii poolaga : +

E. häng oli lõõnud äidaga : ◁

C. häng oma ikkega : ✳

F. häng u jalaga : □

G. äng u otsaga : ⊠

„Lehm."

A. lehm lõi nure sabaga : o(a24).
B. " oma sarvega : +
C. lehm oma lüpsi kapaga : X
D. " " lepe varrega : ◁
G. " " sõraga : ✳(a18)

F. lehm oma jalaga : ≠
G. " küver kondiga : ┼
H. " pika pihaga : □

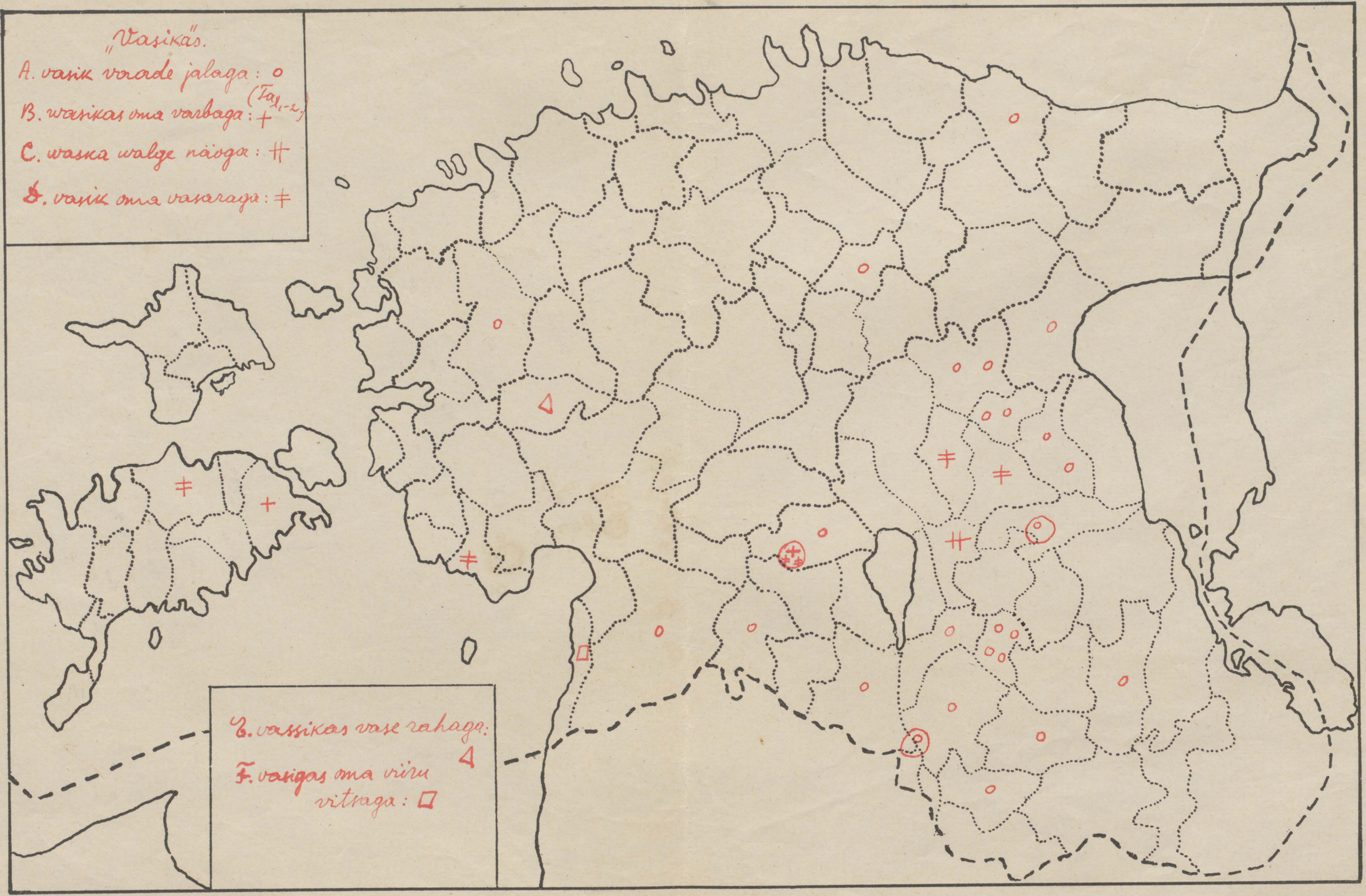
„Vasikäs.

A. vasik varade jalaga: o

B. wasikas oma varbaga: + (Taj.-e.)

C. waska walge näoga: ⧺

D. vasik oma vasaraga: ≠

E. vassikas vase rahaga: 4

F. vasigas oma viiu viitaga: □

XVIII.

PARMU TAPJAD.

Ž. Märä : o; Ö. Linask (kobune): X
K. Vars : △
L. Ruun : □ ; Õ. Sääsk : ✳ (as_7).
M. Kõrv : ⊗ ; Ü. Täi : ‖
N. Karu : (as_7).
O. Kass : ⊘

P. Kuer : ⊠
R. Põrsas : + (as_9, as_{30}, as_{35})
S. Ainas : ≠
T. Kukk : #
U. Kana : ≠
V. Vares : ≠
Ä. Sarm : ✕ (as_6).

PARMUD TAPJAD.

A. Peeter : o ; H. Tedi : ⊗
B. Hans : △ ; J. Petes : ‖
C. Toomas : □ ; J. Mihkel : #
D. Joan : + ; K. Saavet : *
G. Kaarel : ⧺ ; L. Saani : ◊
F. Leeb : ∓ ; M. Gustav : ◈
Q. Saap : X ; N. Vüdo : ◆

O. Peremees : ϟ
P. Mees : ϟ
R. Kubjas : ϟ
S. Sulane : ϟ
T. Poiss : ⊙
U. Vanamees : ⊞
V. Isand, emand : ◫

44

PARMUTAPJA D.

A. Anne : o R. Laps. 4

B. Mari : △

C. Kadri : □

D. Leena : +

E. Tiina : ✳

F. Kaie : ⊗ ; G. Kaine : ⟡ (a_{53}).

g. Marie : ⊠

H. Liiso : ◇ ; J. Serenaine : ◈

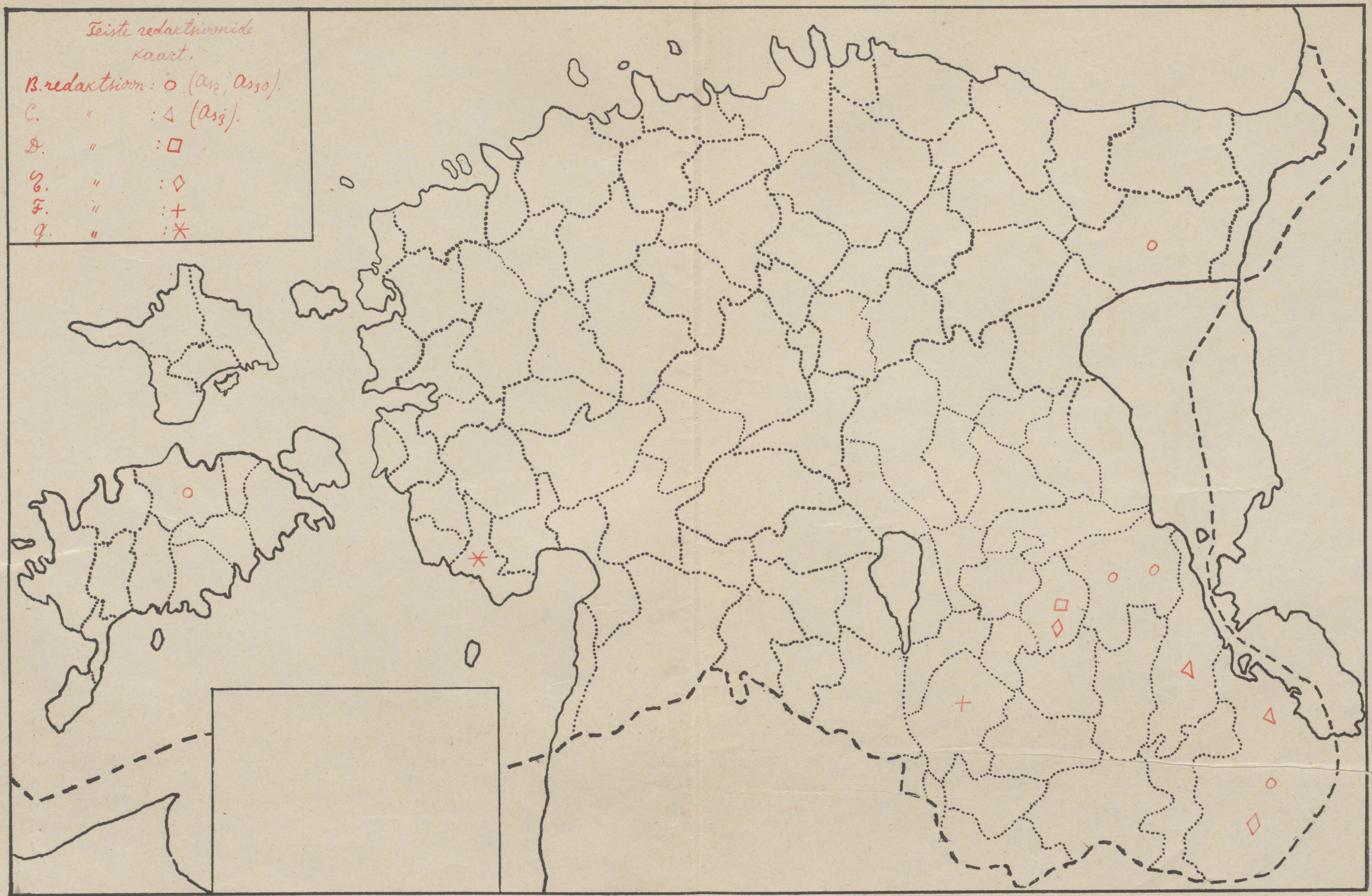
L. Tüdruk : ⧺ K. Tütar : ⟡

M. Mamsel : ≠ N. Ämm : ⊞

O. Täti : # P. Ise : 4 (a_{52}).

Teiste redaktsioonide kaart.

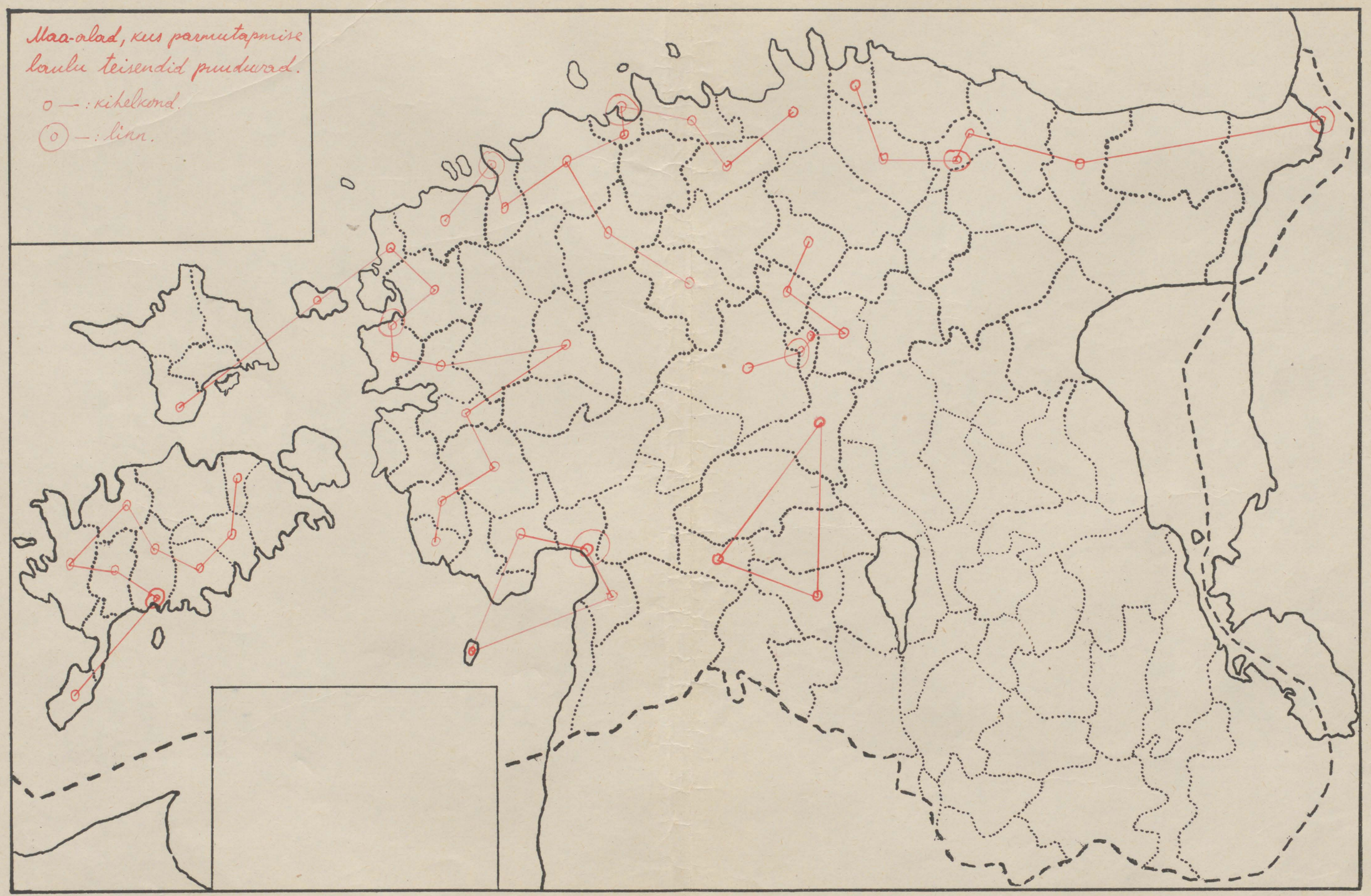
B. redaktsioon: ○ (as_2, as_{30}).
C. " : △ (as_3).
D. " : □
E. " : ◇
F. " : +
G. " : ✳

Maa-alad, kus parmutapmise laulu teisendid puuduvad.

o — : *kihelkond.*

(o) — : *linn.*

366954
AUHINDAJA
Päss, Elmar.
Eesti rahvalaul parmu matusest. 1926

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00548383 1